

KAKŠNA JE RESNICA O NAČRTIH?

Odkrite karte na mizo!

Mokronoška ISKRA brez dela – Kdaj bo konec životarjenja? – Nihče ne ve natanko povedati, kako bo z modernizacijo – Izjava direktorja

Julka Peterkovič umrla v 103. letu

Čast najstarejše brežiške občanke je dobila zdaj njena sestrična Ana Krošl iz Dečnih sel

Na Malem vrhu pri Globokem, se je v soboto, 14. novembra, ustavilo srce Julki Peterkovič, ki je bila – stara 102 leti in pol – najstarejša prebivalka Posavja in bržkone tudi najstarejša Slovenka.

Rodila se je 24. maja 1868. Živelja je na manjši kmetiji in v mladosti veliko dni prednirala pri večjih kmetih. Imela je pet otrok, od katerih trije še živijo. Dolga leta in do konca življenja zdaj je živela pri 78-letnem sinu.

(Nadaljevanje na 12. str.)

Dobrih deset dni je bila mokronoška ISKRA prazna in šele ta teden se je vrnila na delo večja skupina zaposlenih. Delavcem in delavkam, ki so čakali doma z 80-odstotnim prejemkom, so pojasnili: prišlo so spremembe v uvozu, ni sestavnih delov za elektrolitske kondenzatorje, ker je treba kupovati v tujini. Negotovost, ta sko-

Jutri referendum v STILLESU

Jutri bo odločen dan za prihodnost sevniškega podjetja »Stilles«, nekdanje Mižarske zadrage. Zaposleni bodo glasovali o predlogu, po katerem naj bi se podjetje pridružilo ljubljanskemu podjetju »Slovenijales«, ki ima že vrsto svojih tovarn. V načrtu je modernizacija in povečanje proizvodnje, naložba 17 milijonov dinarjev, ki bo omogočila skupno zaposlitev 400 ljudi in 40 milijonov dinarjev celotnega dohodka, kar je več kot dvakrat toliko, kot znaša sedaj. Te dni je izšla zajetna številka tovarniškega glasila, v kateri je izčrpno pojasnjeno, zakaj je koristna pridružitve.

KOMISIJA ZA BORBO PROTI KARANTENSKIM BOLEZINAM PRAVI:

Ni bojzani za kolero!

Občani: odlično zdravilo proti tej bolezni je čistoča – Ne potujete v okužena območja!

»Kolera je sicer nevarna bolezen, vendar zaradi dobrih higienskih razmer ni možna, da bi se razširila pri nas,« je ugotovila na svoji seji komisija za borbo proti

Kljub slabemu vremenu je bilo na Vinjem vrhu nad Belo cerkvijo na Martinovo nedeljo zelo živahno. Kjer vinogradniki niso proslavljali vinskega praznika na prostem, so se zatekli v vinske hrame in ob dobri kapljici, kruhu in debeli goski slavili pozno v noč dobrega patrona Martina, ki je iz mošta naredil vino. Na sliki: Turkova družina in sosede so se na Vinjem vrhu zbrali že dopoldne; tedaj je na bogato obloženo mizico še sijalo jesensko sonce. No, mokrote na Martinovo nedeljo res nikjer ni manjkalo... (Foto: S. Dokl).

NORMALNO JE, DA VSE PREDSDODKE PREMAGAMO IN ODPRAVIMO

Pogovor z duhovniki kot občani

ki najbolj poznajo religiozna vprašanja – sestanek po dolgih letih – Potrebna je strpnost na obeh straneh

V torek, 10. novembra je bil na pobudo občinske konference SZDL v Novem me-

stu razgovor nekaterih predstavnikov katoliške duhovščine in predstavnikov SZDL iz sedmih dolenskih občin. Razgovora so se udeležili tudi predsednik komisije za verska vprašanja SRS Pavle Bojc ter člana republiške konference SZDL Slovenije Tone Fajfar in Franc Kimovec-Ziga.

Srečanje je razvilo živahno razpravo o nekaterih vprašanjih glede odnosov med Socialistično zvezo kot najširšo politično organizacijo delovnih ljudi in duhovniki Katoliške cerkve kot občani, ki najbolj poznajo religiozna vprašanja. To je bil prvi sestanek po dolgih letih, ko se, razen na ravni CMD, sploh nismo srečavali z duhovščino. V razpravi smo načeli vsa tista vprašanja medsebojnih odnosov, ki so nam že dolgo ležala na jeziku. Ugotovljeno je bilo, da je bilo do sedaj veliko nestrpnosti tako na eni kot na drugi strani. Skupna ugotovitev je bila, da je treba navezovati

stike predvsem na področjih, kjer imamo enaka izhodišča. Da obstajajo taka področja, dokazuje naša dosedanja politična praksa od Osvobodilne fronte naprej. (Nadaljevanje na 6. str.)

„Možitev“ s SLAVNIKOM iz Kopra

Ta teden bodo predstavniki občinske skupščine v Krškem podpisali pogodbo za obsežne turistične investicije s SLAVNIKOM iz Kopra. To podjetje naj bi do leta 1972 sezidalo nov poslovni hotel in motel pri novi črpalki, ki jo bo na Drnovem zgradil ISTRABENZ. Za ti dve investiciji je predvidenih 20 milijonov dinarjev.

Slavnik bo verjetno prevzel tudi hotel SREMIČ v Krškem. V kolektivu bodo o tem odločali na referendumu. Možna je, da bo podjetje hotel odkupilo, če bo tovarna papirja ponudila kolikor toliko ugodno prodajno ceno.

Pozneje se bodo dogovarjali tudi za prevzem počitniškega naselja v Materadi pri Poreču.

Protest Posavja

Posavje se oglašuje v imenu 17.000 Kozjancev na svojem območju in v vrsti 20 odst. Slovencev iz nerazvitih predelov – Nasprotuje površnim rešitvam ter preglasovanju razvitejših

V torek, 17. novembra, je obiskala predsednika slovenske skupščine Sergeja Kraigherja 10-članska delegacija iz Posavja. Vodil jo je sekretar medobčinskega sveta ZK Posavja Franc Bulčovinski. V delegaciji so bili predsednik občinske skupščine, predsednik občinske konference SZDL in sekretarji komitejev občinske konference ZK iz Sevnice, Krškega in Brezic. Sergeju Kraigherju so obrazložili svoja stališča do osnutka zakona o nerazvitih območjih, s čigar vsebino se ne strinjajo. Zavezajo se za tak zakon, ki bi rešil to vprašanje za daljše obdobje. Zato so predlagali, naj bodo merila za določanje nerazvitosti območja in ne občinske meje. Neupoštevanje utemeljenih pripomb z manj razvitih območij bi lahko imelo po mnenju posavskih občin daljnosežne družbene in politične posledice. J. TEPPEY

VRATA
OKNA
inles POLKNA
NA
ribnica KREDIT

OD 1. XI. DO 17. XI. 1970

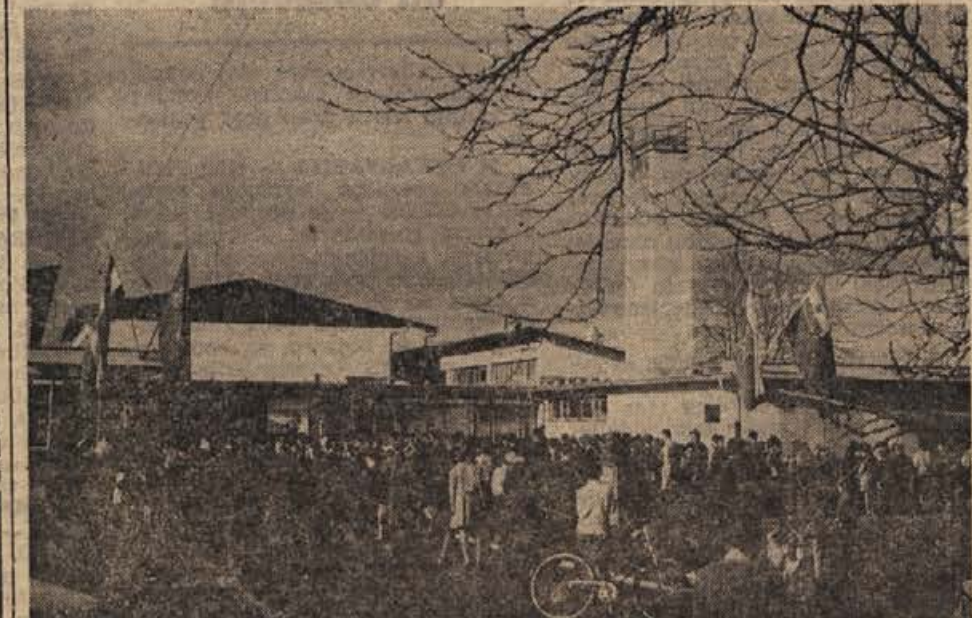
457 novih!

V DRUGEM TEDNU naše akcije smo pridobili 291 novih naročnikov. Kar 98 novih naročnikov je iz novomeške občine, z ribniške občine pa žal nobenega. Stanje novih naročnikov je bilo v torek opoldne takole:

BREŽICE:	15
CRNOMELJ:	20
KOČEVJE:	13
KRSKO:	72
METLIKA:	2
NOVO MESTO:	161
RIBNICA:	1
SEVNICA:	89
TREBNJE:	31
Razne pošte:	41
Inozemci:	12

VREME

Po večjem poslabšanju vremena se je vreme le prehodno izboljšalo. Do konca tedna bo spremenljivo vreme, z vmesnimi padavinami. Močnejši ohladitev ne pričakujemo!

Novomeško gradbeno podjetje PIONIR je v rekordnem času – petih mesecih zgradilo v Vrbanji, predmestju Banjaluke, moderno osnovno šolo za tisoč učencev. Denar zanjo so prispevali prosvetni delavci iz Slovenije. Na slavnostno otvoritev, ki je bila v nedeljo, 15. novembra, sta prišli tudi delegaciji iz Slovenije in Bosne in Hercegovine ter številni drugi gostje iz obeh republik. (Foto: M. Vesel)

Zamrznjene cene

Na Kitajskem od časa do časa organizirajo vseljudske akcije za uničevanje raznih škodljivcev. Najnovejša akcija je naperjena proti mrčesu. Vanjo se je vključil tudi pekinški ženski časopis »Kitajska žena«, ki je v nekem članku o vzgoji mladih zapisal: »Namesto da izgublajo čas z ljubkovanjem in muckanjem ob glasbi in sanjarjenju, je koristneje da pobijajo muhe. Mladina najbolje izkorišča prosti čas, če pobija mrčesa... Skupina sovjetskih državljankov se je zavzela za ustanovitev združenja treznosti, v okviru katerega bi se organizirano borili proti vnančevanju. Toda zgodovina dosedanjih podobnih združenj v Rusiji ne obeta nič dobrega. Prvo so ustanovili pred sto leti in je delovalo deset let. V dvajsetih letih tega stoletja so spet ustanovili tako združenje, ki pa je takrat živelo le pet let. Zadnje združenje so ustanovili pred tremi leti, toda sploh ni začelo. Očitno Rusi nimajo posebnega razumevanja za treznost... Neki torinski uhovalnik je napisal 590 strani debelo knjigo o življenju v raju. V njej trdi, da bodo na onem svetu popravljene vse telesne hibe in da zato nima nobenega smisla trdati že na zemlji čas za šport in podobna prizadevanja. Pač pa duhovnik Luigi zelo prepričano trdi, da bodo v raju »športna in druga tekmovanja in zabave... Angleški davkoplačevalci že 300 let plačujejo davek za popravilo gradu Phillipam. Toda v resnici tega gradu ni in ga tudi nikoli ni bilo. Izmisli si ga je kralj Karl II. da bi na ta način — se pravi za njegovo popravilo — dobil vsako leto nekaj dodatnega denarja za lastni žep. Izmislijeni grad je kralj spustil v grofijo Lincolnshire in tamkajšnje krajevne oblasti še zdaj vsako leto dobijo 75 pravilo gradu, ki ga nikoli funtov in 10 šilingov za popravilo...»

Mleko je običajno na začetku poti, v resnici pa je cenejša kot ob pričetku gospodarske reforme — Zdaj je bolje počakati!

Zvezni izvršni svet je konec oktobra zamrznil cene vseh proizvodov in storitev ter marž. To pomeni, da cen in marž ni dovoljeno zviševati. Ni pa prepovedano jih zniževati. A kdo jih bo? V zadnjih mesecih se je razpaslo zvečevanje dohodkov z visokimi cenami. Tisti proizvajalci, ki cen niso smeli zvečati skoraj ves čas reforme, pa jih ne morejo zniževati, saj so tako daleč zaostali za drugimi. Torej bodo ostale takšne, kot so bile usodnega dne v oktobru, ko so za-

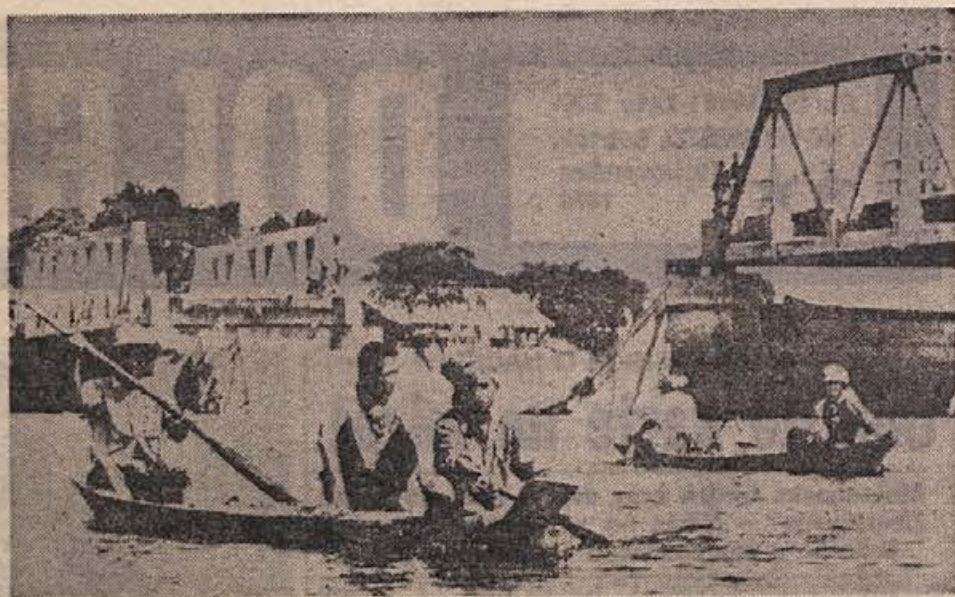
mrznile. Za nekatere bodo ugodnejše, za druge veliko manj. Ukrep je sicer začasn, nihče pa še ne ve, kdaj bo odpravljen.

Kmetovalci so sprejeli odlok o zamrznjenju cen z različnimi občutki. Mnogi so se najprej razveselili, češ zdaj pa tudi tovarne in trgovine ne bodo zviševale cen, če ne smemo mi nekaterim živilom. Potem so se živinorejci spomnili na mleko in veseje je izgnilo.

»Spet smo zamudili vlak,« pravijo na družbenih sestavih in zasebniki. »Precej mesecev smo zaman dokazovali, da odkupne cene mleka ne ustrezajo. Tudi trg je potrdil, da niso spodbudne, saj mleka primanjkuje. Zakaj niso najprej popravili cen, podobno kot pri pšenici, in jih šele potem zamrznili?«

Kaj storiti zdaj? Kmetovalci ne nasprotujejo zamrznitvi cen tudi za daljše obdobje, če bodo prej uskladene tako, kot je bilo predvideno z gospodarsko reformo. Ker niso, bi morali še naprej zahtevati uskladitev. Bojim pa se, da bi s tem podpirali tiste, ki bi že previsoke cene radi še zvišali. Za cene njihovih proizvodov namreč ne veljajo tako ostri predpisi kot za nekatera živila.

Torej je bolje počakati, če cene ne bodo predelogo zamrznjene in če bodo medtem pripravljene kake ukrepi za stabilizacijo. Prireje mleka in reje molznic pa ne bi kazalo omejevati, kajti enkrat bo moralo prevladati spoznanje, da tudi živinorejci morajo biti za svoje delo ustrezno nagradi, z drugimi besedami, da za mleko morajo dobiti več.

UNICENI MOST — V Kambodži so sile generala Lon Nola ob pomoči južnovietnamskih vojakov pred časom začele največjo ofenzivo proti osvobodilnim silam. Toda ofenziva se ni posrečila. Osvobodilne sile so deloma ustavile prodor vladnih čet, deloma pa so se brez izgub umaknile. Na sliki je porušeni most pri mestu Skoun, ki so ga pred umikom minirale osvobodilne sile.

TELEGRAMI

VARSAVA — Državni sekretar za zunanje zadeve Mirko Topavac se mudi na petdnevem uradnem obisku na Poljskem.

ZAHODNI BERLIN — Veleposlanik štirih velesil so se v ponedeljek znova sestali in se pogovarjali o realitvi berlinskega vprašanja. To je bil njihov deseti sestanek, odkar so se marca letos v Zahodnem Berlinu začela pogajanja o tem vprašanju.

TEL AVIV — Poročajo, da se je jordanški kralj Hussein v zadnjem času večkrat sestel z izraelsko predsednico vlade Goldo Meir in podpredsednikom izraelske vlade Allonom. Pogovarjali so se o možnostih za ločena mirovna pogajanja med Izraelom in Jordanijo. Baje so bili ti sestanki na izraelsko-jordanški meji in v najstrogajši tajnosti.

NEW YORK — V generalni skupščini OZN razpravljajo o sprejemu LR Kitajske v svetovno organizacijo. Pričakujejo, da bo razprava končana konec tega tedna.

KAIRO — Egiptovska vlada je odstopila. Predsednik republike Anvar el Sadat je mandat za sestavo nove vlade zupal dosežanemu premieru Mahmudu Favziju.

AMAN — Palestinci so obtožili jordanško vlado, da se ne drži sporazuma o prenehanju sovražnosti in da so jordanke čete vikarale v nekatera mesta iz katerih so se umaknili Palestinci.

VARSAVA — Konec tega meseca bo prišel na obisk na Poljsko predsednik francoske vlade Chaban-Delmas.

tedenski zunanjepolitični pregled

Pakistan je prizadela strahovita naravna nesreča, za katero že zdaj, ko še zdaleč niso znane vse podrobnosti, trdijo, da je največja naravna katastrofa v našem stoletju. Na obale Vzhonega Pakistana se je zrušil silovit vihar — ciklon, ki je divjal celih šest ur. Veter je pihal s hitrostjo 240 kilometrov na uro in povzročil deset metrov visok vodni zid, ki se je z morja zrušil na obalne kraje. Ta vodni val je uničil vse, kar je še preostalo po viharju. Prve vesti so govorile o 30.000 mrtvih ljudeh, toda že kmalu so sporočili, da je mrtvih najbrž več kot 300.000 in da utegne biti ta številka še znatno večja, kajti zaenkrat še ni mogoče natančno oceniti vseh posledic te tragedije.

Vzhodni Pakistan je eden najbolj plodnih krajev na svetu in zato tudi izredno gosto naseljen. Ljudje večinoma živijo v kolibah iz blata in trstja in te slabotne stavbe se seveda niso mogle upirati divjanju vetra in vode. Razen tega je to ravninsko področje, ki ne nudi nikakršnih zaklonišč in tisti stotisoči, ki so se znašli v vrstini divjanja naravnih sil, niso imeli praktično nobenih možnosti za rešitev.

Ta velikanska človeška tragedija sama po sebi ne sodi v področje mednarodne politike, vendar je tudi tu neka povezava. Upravičeno namreč pričakujemo, da bodo preživeli v Pakistanu priskočile na pomoč vse mednarodne organizacije, predvsem pa OZN, ki je največja in tudi najbogatejša mednarodna organizacija. Prav ob tej tragediji se znova sprašujemo, ali ne bi morala OZN biti bolj pripravljena tudi za take primere in ali ne bi svojo vlogo v svetu morala izpopolniti tudi z bolj jasno in odločno postavljenimi cilji v tej smeri? Seveda ne dvomimo, da bo OZN tudi tokrat — kot je že večkrat v preteklosti — priskočila na pomoč, hočemo le reči, da bi bila glede na politične in finančne možnosti OZN ta pomoč še bolj učinkovita, če ne bi bila ena od slučajnih dejavnosti svetovne organizacije, ampak bi postala njen stalni sestavni in obvezni del.

Poljska in Zahodna Nemčija sta se končno na las približali sporazumu, s katerim bosta normalizirali medsebojne odnose. Pravzaprav trdijo, da je sporazum že sklenjen in da so potrebne le še malenkostne vskladitve besedil v poljsčini in nemščini, preden ga bodo podpisali in objavili. Iz ob-

veščenih krogov se je izvedelo, da je Zahodna Nemčija priznala poljsko zahodno mejo na Odr in Nisi in tako ugodila glavni poljski zahtevi. Po sporazumu med Moskvo in Bonnom je to še en velik korak k izboljšanju odnosov med vzhodno in zahodno Evropo. Pričakujemo, da to izboljšanje ne bo vidno samo na političnem področju, ampak da se bodo v prihodnjih letih vse hitreje razvijali tudi gospodarski in drugi odnosi med obema deloma Evrope. Tak razvoj je nedvomno koristen, saj

Strašna tragedija

zmanjšuje možnosti za vojaški spopad v Evropi in vsem evropskim državam nudi več varnosti.

V Siriji je vojska izvedla prevrat. Ni še čisto natančno znano, kaj se je pravzaprav zgodilo, toda kaže, da je bila vojska nezadovoljna s kongresom sirske vladajoče stranke BAAS, na katerem so hoteli odvzeti politični vpliv vojski in utrditi civilno oblast v državi. Po najnovejših vesteh je Nureddin Atasi še vedno predsednik države, toda vojska zahteva od njega, naj imenuje novo vlado, tako, ki bo ustrezala zahtevam vojaških poveljnikov. Če Atasi tega ne bo storil, bo vojska dokončno prevzela vso oblast in ustanovila svojo vlado. Kakorkoli se bo položaj razpletel je jasno, da je v Siriji vojska najmočnejša sila in da ni mogoča nobena rešitev, ki ne bi zadovoljila tudi vojske.

Na Češkoslovaškem so za začetek decembra napovedali plenum CK KPC, ki bo baje dal oceno celotnega češkoslovaškega razvoja v zadnjih letih. Temu plenumu pripisujejo velik pomen, ker menijo, da bo na njem končno postalo jasno, ali so zmerne sile na čelu s Husakom dosegle odlično zmago — se pravi onemogočile najbolj skrajne levčarske sile, ki so zahtevale politične procese in še temeljitejšo čištko partije in državnih organov. Po zadnjih dogodkih kaže, da si je zmerno vodstvo, ki je združeno okrog Husaka, le utrdilo položaj in da je zmerno onemogočilo skrajneže. Če je to res, je po intervenciji varšavskega pakta, avgusta 1968, to prvi svetlejši trenutek za Češkoslovaško. Za dokončni odgovor bo treba počakati na napovedani plenum in njegove sklepe.

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

PREDLOGI IN UGOVORI — Malokateri problem je v zadnjem času tako razgibal razprave kot osnutek republiškega zakona o pospeševanju razvoja manj razvitih območij. Stališča se razlikujejo predvsem glede naslednjega vprašanja: ali je prav (kot predlaga republiški izvršni svet), da bi po tem zakonu ugotavljali manj razvite občine, ali pa bi morali določiti manj razvita območja, ne glede na občinske meje? Brkini se na primer raztezajo na območju treh občin (Ilirska Bistrica, Sežana, Postojna), od katerih pa po merilih, ki jih predvideva osnutek zakona, nobene ni moč šteti med manj razvite. Kozjansko pa leži na območju šestih občin, od katerih bi po omenjenem zakonskem osnutku le dve lahko uvrstili med manj razvite. Zato se nekateri poslanci zavzemajo za to, da bi upoštevali manj razvita območja kot celote (npr. Kozjansko, Brkini itd.) in ne občine. Drugi pa temu ugovarjajo, češ da so v prav vseh slovenskih občinah (razen v občini Ljubljana-Center) območja, ki bi po merilih omenjenega zakonskega osnutka lahko spadala med manj razvite in da je taka območja tudi zemljepisno težko določiti.

V bistvu gre za območje, ki gospodarsko že težijo k posameznim gospodarskim središčem ter od njih tudi niso bogveदी kako oddaljena (do 40 km). Ta območja je predvsem treba povezati z gospodarskimi središči z boljimi cestami, da bi se ljudje lažje zaposlovali, prodajali svoje pridelke ter da bi gospodarska središča našla svoj interes za kmetijske, turistične in druge investicije v manj razvitih krajih. Pospeševanje tega razvoja

bo seveda tudi v prihodnje predvsem stvar samih tamkajšnjih občin in delovnih organizacij, pomoč republike (s sodelovanjem pri gradnji cest, s kreditnimi in davčnimi olajšavami itd.) pa bo le dodatna spodbuda za mobilizacijo vseh sredstev in možnosti, ne pa šele začetek urejanja teh problemov.

Vsa omenjena stališča so se že bolj zblížala v zadnjih razpravah v republiški skupščini, tako da bo

Nerazvite občine ali območja

republiški izvršni svet zdaj nekoliko lažje sestavil zakonski predlog in z njim znova pršel pred poslance.

DEVALVACIJA — NE! Predsednik zveznega izvršnega sveta Mitja Ribičič se je prejšnji teden v zvezni gospodarski zbornici pogovarjal z gospodarstveniki o stabilizacijskem programu. Gospodarstveniki so podprli temeljne oblike stabilizacijskega programa, poudarili pa so bojazen, da bodo prvi ukrepi ZIS (zamrznjenje cen, omejitve potrošniških kreditov in uvoza) prizadeli ravno tiste delovne organizacije, ki s svojim ravnanjem niso izvale inflacije in nestabilnosti. Direktor ravenske železarnice Gregor Klančnik pa je poudaril potrebo, da zmanjšamo splošno potrošnjo in pri tem dejal: »Mi imamo tri močne armade: najprej redno, oboroženo vojsko, nato armado upokojenecv in nazadnje še armado politikov in nisem prepri-

čan, da njihove potrošnje ne bi bilo mogoče v čem omejiti!« Mitja Ribičič pa je dejal, da te razprave smatra kot zahtevo po odločnosti in doslednosti pri izvajanju stabilizacije. Omenil je, da bo prihodnje leto poglavito razbremeniti gospodarstvo. Hkrati je ponovno poudaril, da devalvacija dinarja ne bi bila prava pot, ker bi konec koncev podprla vse tiste, ki so krivi za sedanje stanje. Pač pa je treba zmanjšati potrošnjo in zapreti vse vire inflacije.

VEČ ZAPOSLENIH — V Sloveniji je zdaj 4 odstotke več zaposlenih kot lani, evidentiranih brezposlenih pa je od 15 do 16 tisoč, toda med temi je kakih 70 odstotkov takih, ki nimajo ustreznih pogojev za kakršno koli zaposlitev.

S PROMETNIMI NESREČAMI PREDNJAČIMO — V Združenih državah Amerike so na vsakih 1000 motornih vozil povprečno po 3 smrtnih žrtve na leto, pri nas pa jih je kar 35.

POMANJKANJE MLEKA V BEOGRADU — Beograščani vsak dan že od osmih zjutraj v glavnem pokupijo vse mleko v mlekarnah. Mleka manjka tudi v večini drugih srbskih mest. Vzrok tiči zlasti v premarjnm odkupu, ker zahtevajo živinorejci ugodnejše cene. K pomanjkanju pa je prispeval tudi predpis, ki prepoveduje prodajati nepasterizirano mleko. Vaške mlekarnе so zaprte, zasebniki pa ne smejo več razvažati mleka.

MANJ GROZDJA — PREVEČ VINA — Letos smo v Jugoslaviji pridelali 1.180.000 ton grozdja, kar je 21 odstotkov manj kot lani. Kljub temu pa je vprašanje, kam z vinom, saj je po kleteh veliko polnih sodov še iz prejšnjih let.

Črta čez primanjkljaj

Opekarna v Zalogu bo v letu 1971 podvojila proizvodnjo — Vsa naročila bodo sprejeli

V zaloški opekarni bodo letos izdelali 7.500.000 opečnih enot. To je veliko, največ do zdaj: 130.000 enot na zaposlenega. Kljub tolikšni količini pa je tudi letos marsikateri naročnik, zlasti zasebni graditelj, ostal prazen rok. Naročil je bilo vsako leto več, vendar je število že tako naraslo, da opekarna kljub znatno povečani proizvodnji ni mogla vse izpolniti.

Opekarna obljubila, da je leto 1970 zadnje, ko je morala pustiti na cedilo tega ali onega kupca. Prihodnje leto, tako zatrjujejo, bo opeke dovolj za vse: za astare in nove naročnike v vsej dolini Krke. Predvidevajo, da bodo že marca vključili v proizvodnjo nove in prenovljene, predvsem pa posodobljene prostore z najnovejšimi opekarskimi stroji in drugimi napravami. Prenovitev so začeli s prvim avgustom letos in bo veljala (z zidarskimi deli in opremo) približno 5,8 milijona din. Te dni bodo končana vsa gradbena dela.

Prenovitev, na katero so

se temeljito pripravljali več let, bo bistveno spremenila način proizvodnje. Naravno sušenje surovih opek, ki opekarsko sezono znatno skrajša, bodo povsem odpravili. V ta namen gradijo veliko tunelsko sušilnico in dozidavajo krožno peč, ki jo bodo poslej kurili z mazutom. Opeke bodo v sušilnico in iz nje v peč ter iz peči vozili posebni viličarji. Proizvodnja bo prvič malone na tekočem traku, pri čemer bodo večja težaška dela v celoti odpravljena. Pri tem načinu se opekarski delavec opeke skoroda ne bo dotaknil z rokami; prvič jo bo vzel v roke šele zidar, ko bo zidal.

Kajpak bo največja pridobitev te prenovitve znatno povečana proizvodnja. Ko bo vse v redu steklo, bo letna proizvodnja opekarni v Zalogu 34.000 ton žgane gline oziroma 17.500.000 opečnih enot. Računajo, da bo tolikšna proizvodnja zadostovala kar za nekaj desetletij.

NOVO V ZADNJIH DNEH

Nad avtomobilsko cesto v Trebnjem so postavili vlečnico in uredili približno 300 metrov dolgo smučišče. Prizadevni smučarji so obnovili tudi vlečnico v Crmošnjicah; zdaj dolenski smučarji čakajo samo še na sneg.

Za zimski turizem bo letos boljše poskrbljeno kot prejšnja leta. Prav gotovo bo za smučarje zanimiva trebnjska vlečnica, saj je v neposredni bližini avtomobilske ceste in je zato dostop do nje najlažji.

Ce bo ugodna zima, bo verjetno letos manj Dolenjcev, ki se bodo šli smučati na Gorenjsko ali na Golte. Boljši pogoji doma bodo mnogokrat odtehtali dolgo pot. Če pa k temu dodamo, da se bodo smučarji lahko po smuki zapeljali še na kopanje v termalno vodo zimskih bazenov, česar drugje ne premorejo, potem je to adut več v rokah Dolenjcev in za njihova prizadevanja, da bi tudi naša pokrajina oživela pozimi: s športnimi tekmami na snegu in z zimskim turizmom.

Na novomeški razstavi vse dolenske »Iskre«

Republiška radioamaterska zveza se je odločila, da bo imela naslednji plenem na sedežu enega najboljših radioamaterskih klubov. Tako bo ta plenem 6. decembra v Novem mestu. Na njem bodo govorili o poživitvi in vključevanju radioamaterske dejavnosti v sistem splošnega ljudskega odpora. Novomeški radioamaterji bodo skupaj z občinskimi odbori Ljudske tehnike za to priložnost pripravili razstavo izdelkov vseh Iskrinih tovarn oziroma obratov na Dolenjskem: novomeške, semiške, žužemberške, mokronoške in šentjernejske. Razstavo bodo odprli v prostorih Zavoda za izobraževanje kadrov in bo prikazala predvsem tiste izdelke, ki rabijo za radio oddajnike in sprejemnike.

S TISKOVNE KONFERENCE NA IZVRŠNEM SVETU

Predlog ekonomske politike 1971

V ponedeljek je bila v Ljubljani tiskovna konferenca, na kateri so predstavniki republiškega izvršnega sveta obrazložili novinarjem predlog ekonomske politike in izhodišče za zbiranje ter porabo sredstev za krtje splošnih družbenih potreb v letu 1971.

Na tiskovni konferenci so poudarili, da mora biti obdobje prihodnjih dveh let, zlasti pa leta 1971, obdobje naporov za večjo stabilnost. Temu namenu je zato potrebno podrediti politiko na vseh področjih financiranja splošnih družbenih potreb. SR Slovenija si bo z vsemi močmi prizadevala stabilizirati gospodarska gibanja in bo v okviru svojih materialnih možnosti delovala pri odpravljanju nesorazmerij na nekaterih področjih splošne porabe in družbenih služb. Razen ustreznih ukrepov federacije za stabilizacijo in za izboljšanje delitvenih razmerij v korist gospodarstva, kar bo republika odločno podprla, bi morali v republiki uveljaviti sistem družbenega usmerjanja in samoupravnega dogovarjanja o delitvi dohodka ter sprejeti ukrepe za znižanje družbenih davkov, ki bremenijo

stroške proizvodnje.

Da bi republika lahko več prispevala k stabilizaciji politiki, je potrebno odločno podpreti napore političnih in samoupravnih teles za omejitve ekonomskih funkcij federacije samo na tiste, ki so nujne. Druge pristojnosti

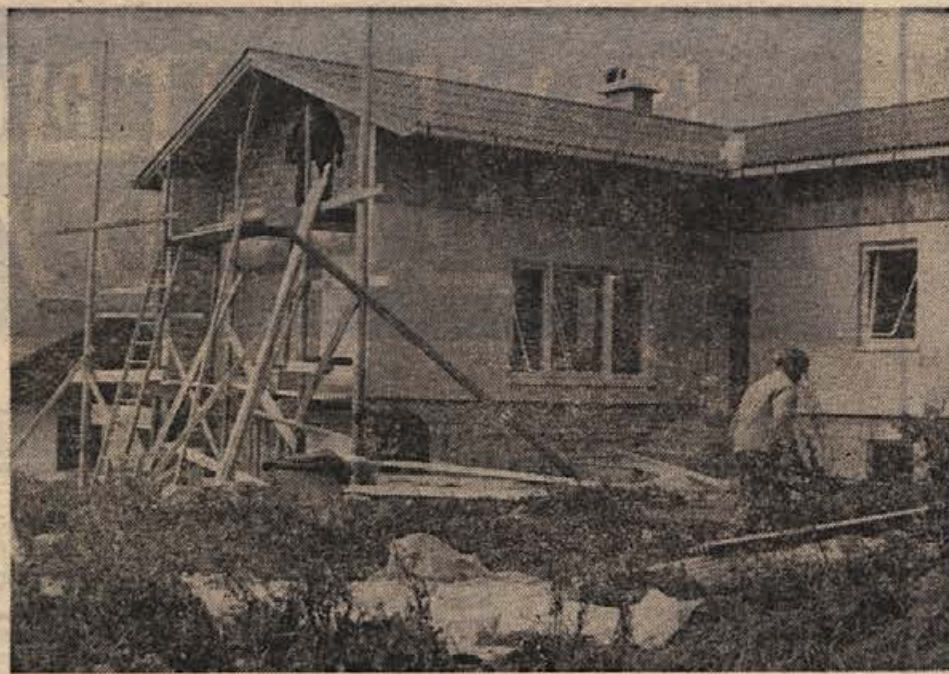
Sejmišča

Malo slabši odkup

Na ponedeljkovem novomeškem sejmu je bil odkup malo slabši kot prejšnji teden, ker ni bilo kupcev iz oddaljenih krajev. Cene so bile sicer nekoliko nižje od zadnjih: prodajalci so za prašiče zahtevali 140 pa do 460 dinarjev. Pripeljali so 907 prašičev, od tega 798 mlajših od šest tednov. Lastnika je zamenjalo 534 pujskov.

Brežice: skoraj 1.000 pujskov

Rejci so na minuli brežiški sejmu pripeljali v prodajo skoraj 1000 pujskov: 945, starih do tri mesece, in 47 starejših. Prvih so prodali 738, in sicer po 9 din kilogram živne teže, drugih pa 32, po 7,50 do 8 din kilogram.

ZAKAJ IZ ENE SKRAJNOSTI V DRUGO? Teško je odgovoriti na to vprašanje, toda dejstvo je, da se je po dolgih letih mrtvila graditev zasebnih stanovanjskih hiš ob spremenjeni stanovanjski politiki tako nesluteno razmahnila, da ponekod že razmišljajo o omejevanju. Najbrž tudi Jugoslavija ni tista izjemna dežela, kjer bi bila lahko stanovanja v zasebnih hišah cenejša od stanovanj v blokih. V stroške je treba vračunati dražje komunalne naprave, nesmotrno porabo dragocenih zemljišč, osebno delo in še kaj, šele potem bi dobili pravo podobo o učinkovitosti naložb. Na sliki: zasebna graditev v Sevnici, ena izmed mnogih

KAJ OBETAJO ZAMISLI ZA PRIHODNJE STANOVANJSKO GOSPODARJENJE

Stanovanje bo dražje, a ne za vse

Cilj: v 15 letih odpraviti pomanjkanje stanovanj — Z drugačnim načinom družbene pomoči zagotoviti vsem ljudem primerna stanovanja

Stanovanje, streha nad glavo, to je tako kot zrak in voda: mora biti, da lahko živimo. Koga ne bi potem zanimalo, kako bo s stanovanjsko graditvijo, s stanarino, posojili, ugodnostmi, s cenami in kako z družbeno pomočjo? Pripravljajo se tako velike spremembe, da bodo po svoje prizadele tako rekoč vsakogar: tistega, ki gradi sam in tistega, ki stanuje, ali bo stanoval v družbenem stanovanju.

Malokatera stvar je tako zapletena kot je stanovanjsko in komunalno gospodarstvo, in nič čudnega ni, če študija, ki jo je o tem pripravil republiški sekretariat za urbanizem, obsega 5 knjig.

Zanimive so ugotovitve te študije, da v Sloveniji manjka kakih 60.000 stanovanj, da je bilo pred 6 leti samo 24 odst. stanovanj zasebne lasti, zdaj pa jih je že polovica, da so pri nas cene stanovanj in letni zaslužek zaposlenega povsem drugačne od razmerja v drugih deželah, da omejene stanarine dušijo stanovanjsko gospodarstvo,

da ni sprejemljivo, če daje družba enako pomoč tistemu, ki dobro zasluži in tistemu, ki se komaj preživlja, na primer s skromno pokojnino.

Vseh mogočih neskladij, pa tudi nepravilnosti, se je nabralo toliko, da so nujne spremembe, ki naj bodo tako dobro zastavljene, da bodo veljale dalj časa. Stalno spreminjanje pri vsaki stvari zmanjšuje učinkovitost.

V osnutku prihodnje stanovanjske politike so predvideni naslednji najvažnejši cilji: stanarine morajo prispevati večji delež v stanovanjski gradnji in pri vzdrževanju stanovanj. Z drugimi besedami to pomeni, da se morajo sčasoma občutno povečati, toda to povečanje ne bo enako. Družbeno pomoč v obliki subvencioniranja ne bo enaka za vse, pomoči naj bodo deležni ljudje z manjšimi dohodki, družine z več otroki. Predvidevamo so še nekatera druga merila, ki bodo vplivala, kolikšna bo ta pomoč. Denar za to naj bi se, kot je predvideno, zbiral na ravni občine, ki bo urejala ta vprašanja.

Nadalje so načrtovani še drugi cilji: okrepiti vlogo občine in republike (pričakovati je, da se bo temu zveza najbrž upirala), pospešiti gradnjo družbenih stanovanj, čimprej odpraviti primanjkljaj stanovanj, vse to je nekaj osnovnih smotrov, katerim bodo morali služiti vsi drugi.

Kot je bilo mogoče slišati tudi na seji medobčinskega sveta ZK Posavje 9. novembra v Sevnici, vsega tega ne bo lahko uresničiti. Sedanje stanovanjsko gospodarstvo je na slabšem, kot je bilo 1963. Gradnja se je neverjetno podražila, stanarine pa so se le delno povečale, ker so jih zadrževali, da ne bi še hitreje naraščali življenjski stroški. Ko bi tako kot stanarine omejevali tudi

rast cen na drugih področjih, ne bi imeli zdaj tako težavnega položaja.

Na omenjenem posvetovanju so opozorili še na druge težave, značilne za Posavje, pa tudi za druge predele: zaostajanje družbene gradnje, preveč razdrobljeno financiranje, prevelik prispevek za energetiko in drugo, kar vse bo treba v prihodnjem obdobju bolje urediti.

M. LEGAN

Usoda delovnih organizacij, katerih matična podjetja so v drugih občinah, je dokaj različna. Sindikati največkrat ugotavljajo, da gre v takih primerih za pomanjkljivo obveščeno in dostikrat tudi za okrnjene samoupravne pravice teh obratov. Če je takih primerov veliko, so toliko bolj razveseljivi primeri tistih podjetij, ki za svoje obrate skrbijo boljše.

Mnogi so lahko že uganili, da spadajo med te zlasti podjetja Iskre. Iskre v Žužemberku, Sentjerneju in Semiču dosega prav dobre proizvodne in izvozne uspehe — sem bi lahko šteli tudi novomeško Iskro; ker delajo v manjših krajih, so pravzaprav tudi edina industrijska podjetja.

Ni čudnega ni, da so zrastle s kraji, ker so delavci domačini. Prav zato tudi ni presenetljivo, da imajo odlične posluh za krajevne težave in potrebe, da praktično pomagajo na vseh področjih: pri popravilu cest, pri komunalnem urejanju, pri gradnji varstvenih ustanov ali športnih igrišč, pri kulturnem življenju kraja ali pri gasilskih akcijah. Skratka, kjer občani prosijo pomoč, tam jo tudi dobe.

Zanimivo pa je, da ob dobrem delu in pomoči kraju tudi samoupravljane v teh podjetjih teče mnogo boljše kot tam, kjer so obrati zaprti vase, kjer še občine ne morejo dobiti osnovnih podatkov o njihovem delu, proizvodnji in načrtih. Iskre so torej lahko za vzgled.

21-227

Kmetijski nasveti

ŽALOSTNO TO NAŠE »PRVENSTVO«

Zadnji smo v Evropi!

Po traktorjih namreč, simbolu kmetijstva — Opozorilo kmetom, ki se odločajo za nakup

Verjeli ali ne: po številu traktorjev na 100 hektarov obdelovalne zemlje je Jugoslavija trenutno na zadnjem mestu v Evropi. Prav na zadnjem, zakaj močno nas je prehitela celo Albanija, ki je v naših glavah že od nekdaj simbol gospodarske zaostalosti.

Se zavedamo, kaj to pomeni? Število traktorjev na enoto površine je posebno značilen podatek o razvitosti kmetijstva. Traktor namreč pomeni tudi določeno število drugih kmetijskih strojev in priključkov, ki omogočajo sodobnejšo obdelavo zemlje ter mehanizacijo opravil na polju, v hlevu in na kmetijskem dvorišču.

Je že tako: medtem ko smo se pri nas pripravili, ali sme kmet imeti traktor, medtem ko nismo pravočasno pospešili nakupovanja, so drugod kmetijstvo opremili s stroji. Na bolje gre zadnji čas, ko so tudi naši kmetje nakupili večje število traktorjev in drugih kmetijskih strojev.

Tega napredka smo lahko veseli, skrbi pa, kakšno je naše traktorsko premoženje. Pravi traktor za kmetijo je dvoosni, z vsaj 20 konjskimi močmi, s tritočkovnim načinom priklapljanja, z možnostjo razmika koles, z ločenim odgonom za kosilnico in, ne nazadnje, z dobro organizirano servisno službo. Kljub takim nasvetom in opozorilom pa je mogoče pri nas videti male traktorčke najrazličnejših izvedb, ki prvo veselje nad kmetijskimi stroji spreminjajo v grenke izkušnje.

Poglejmo še malo tja, kjer so to »bolezen« že preboleli. Poleti sem imel priložnost videti na kmetijski razstavi v Kölnu, kako je v Zahodni Nemčiji. Resda je ta dežela v kmetijskem pogledu drugačna od naše, toda po tamkajšnjih izkušnjah lahko sklepamo tudi za naše razmere. Če je v Zahodni Nemčiji imel pred 20 leti po prečen traktor samo 21 konjskih moči, jih ima zdaj že več kot dvakrat toliko. Močsta, veliki traktor povsod izpodriva male »igrčke«, ki so se ohranile le še v nekaterih kmetijskih dejavnostih, kot so vrtnarstvo in vrtičkarstvo.

Tega naj bi se bolj zavedali tisti kmetje, ki se odločajo za nakup traktorja, ko zbirajo med večjimi in manjšimi, dražjimi in cenejšimi. Kot maloštevilna pa velja pri tej odločitvi znani angleški pregovor: nisem tako bogat, da bi poceni kupoval.

inž. M. LEGAN

KAJ MENIJO ? STROKOVNJAKI

Z neverjetno velikimi in hitrimi koraki odkriva znanost človeštvu vedno več skrivnosti in zapletenih ugank o našem telesu, o Zemlji, vesolju in vsem drugem, kar nas obdaja. Vedno bolj smo radovedni, kako bosta znanost in tehnika reševali zapletena vprašanja, ki zanimajo nas, še bolj pa rod, ki prihaja. Iz časopisa »Zemlja sovjeta«, ki ga tiska »PROSVETA« v Beogradu (Terazije 16/1) in ki piše o življenju narodov Sovjetske zveze in kako tamkajšnji ljudje grade svojo družbo, kako se šolajo in počivajo, smo prevedli sestavek, kaj menijo njihovi strokovnjaki o nekaterih zanimivih vprašanjih sedanosti.

vesolje, o katerem sedaj misli, da je staro 12 milijard let, da se je torej pred tem časom iz prvotne zgoščene snovi začelo oblikovati naše vesolje — meglenice, zvezde, planete.

Kakšne bodo ceste prihodnosti?

Po mnenju arhitekta Ivana Saloničidija bodo v 21. stoletju gradili ceste tako, kot se danes igrajo otroci s sestavljenkami. Predvsem bo treba misliti na udobnost potnikov in voznikov. Zato bodo morale biti ceste pokrite, zlasti v krajih s slabim podnebjem. Konstrukcija takih pokritih cest je enostavna: sestavljena bo iz šestokotnih in trikotnih prizem: v šestokotnih bo ne-

pretrgoma potekal promet, v trikotnih pa bodo cevovodi, linije za zvezo, električna napeljava, ventilacija in osvetljene ceste. S postavljanjem ene prizme na drugo in z eno ob drugo bo nastala pokrita cesta v obliki trapeza, vrhu nje pa bodo lahko zgradili še navadno cesto. Zgraditev take pokrite ceste s prizmami oziroma s »blokis bo veliko cenejša in tudi ne bo težav v hribovitem terenu ali čez reke.

Ali preti Zemlji nova ledena doba?

Kot menita geografa Vladimir in Sergej Serjogin bo Zemljo neizbežno zajela nova ledena doba.

Zemlja ima sistem avtomatskega uravnavanja, živi po načelu nihala.

Slučajni zunanji vplivi na njeno enakomerno »nihajnost« ne vplivajo, pač pa jo lahko »zmedejo« klimatske nerednosti.

Klimatske razmere tudi v prihodnje ne bodo potekale urejeno, če se pogoji na Zemlji bistveno ne spremenijo. Zato bo Zemljo neizbežno zajelo novo ledeno obdobje. Res pa je, da bo človek s svojo tehnično aktivnostjo nemara lahko umetno zaustavil novo poledenitev našega planeta.

Kako bodo medsebojno občevali naši potomci?

Po mnenju profesorja Murada Kaplanova bodo za začetek tretjega

tisoletja značilna tako imenovana »immanentna« sredstva povezanosti, torej taka sredstva, ki jih bo človek stalno nosil s seboj, kot na primer danes uro ali naočnike.

Današnje oblike povezanosti (kot je na primer telefon, pošta itd.) bo zamenjala »splošna povezanost«. To bodo predvsem ultraminiaturni oddajno sprejemni aparati zvoča in slike, kakor tudi miniaturni izvori energije in druge naprave, ki bodo lahko neposredno delovale na človekova čutila. Zlasti bodo razširjeni aparati, ki bodo hkrati diktafon in pisalni stroj, za njih delovanje pa bo dovolj energija toplote človeškega telesa.

Zaradi te splošne komunikativnosti se bodo znatno spremenile oblike mest, pa kulturnih in vzgojnih ustanov. Prav tako struktura prevoza. Poslovna potovanja ne bodo tako potrebna kot danes, saj bo mogoče vsa vprašanja, tudi na velike daljave, rešiti v trenutku. Kar bo nemara pri vsem tem neugodno — bo prenasičenost človeka z informacijami.

Ali bo kozmos »prenaseljen«?

Po mnenju akademika Bazikina je v prostoru okrog Zemlje sedaj še dovolj prostora za »priseljenec« in je le majhna verjetnost, da bi prišlo do nezaželenih trčenj. Toda v prihodnje? ...

Število novih objektov v kozmosu naglo raste. Če bo šlo tako naprej, bo okrog leta 1990 v prostoru okrog Zemlje nad milijon umetnih, z Zemlje poslanih objektov. Razen tega so ti objekti tudi čedalje težji. In treba je že sedaj misliti, kako bomo takrat premagali vse neštivilne težave in nevarnosti, ki bodo povezane s tako številnim predmeti v kozmosu.

Ali film in televizija konkurirata sodobnemu gledališču?

Po mnenju narodnega umetnika SSSR Georgija Tovstonogova sta film in televizija gledališču koristila: odprla sta številne scenske možnosti, zlasti pa sta tako televizija kot film določila meje neodvisne vladavine gledališča. Kajti prav njima na hvalo gledališče lahko ostane res samo — gledališče. Gledalec ne zahteva od njega tiste informacije kakor od časopisa ali revije, tudi ne zahteva od gledališča tiste brez-pogojnosti, ki mu jo daje film, ko ga, po svoji naravi, prepričuje, da

je vse, kar vidi na zaslonu, pravo življenje.

V gledališču pa gledalec išče in najde povsem drugačno verodostojnost. V gledališče pride zato, da bi se srečal z živim igralcem in stopil z njim v stik. Gledalec želi, da mu igralec v gledališču posreduje resnico, zato mu ne bo odpustil ne lažnih misli ne lažnih čustev.

Zakaj imajo veliki možgani tako nenavadno prostornino?

Biologa Ahmerov in Biljdukevič menita, da je nenavadnih lastnosti možgan kriva — voda.

Ze davno so opazili, da ima odmrznjena voda večjo energijo od navadne vode. Takoj po odledenitvi je različna med odmrznjeno in navadno vodo 36 gramov kalorij na gram molekul. Potem pa spet pride do ravnotežja. Približno isto se dogaja tudi z magnetizirano vodo.

Med odmrznjeno in navadno vodo, kakor je v živi celici, je določena podobnost. Struktura vode znotraj celice spominja na strukturo ledu.

Med delom porabijo človeški možgani okrog deset vatov energije in opravljajo pri tem orjaško delo.

Vsaka živčna celica je obdana s številnimi molekulami vode. Znan-

stveniki so predlagali, da jemljemo te molekule kot element, ki prevaja ali ne prevaja električni tok. Če vsako jedro vodika dela, potem je celica pravi mikroskopski računski stroj.

V možganih je okrog 14 milijard živčnih celic in vsaka je obdana z množtvom vodnih molekul. To je spoštovanja vreden kvantni računski stroj, ki lahko obdela velikansko količino informacij.

Ali so spomini koristni?

Po mnenju zdravnika Vladimira Striževskega s spomini lahko zdravimo povečan krvni pritisk, obolenja srca in krvnih žil.

Med preučevanjem razvoja obolenja je treba izločiti leta, v katerih se je bolnik najbolje počutil. Nato je treba pripraviti »scenarije«, ki bo ohranjal bolnikove najmočnejše in najsrečnejše spomine. Z glasbo in

na magnetofon posnetega petja ptic in butanja morskih valov ter fizične obremenjevanja strogo določene skupine mišic se bolnik »odnaša« v svet spominov. To poslušanje

lahko traja le pet minut, bolnik pa ga doživlja kot večurni počitek.

To metodo zdravljenja s spominom je treba ponoviti šestkrat do desetkrat po vrsti. Zdravljenje traja 40 do 45 dni. Posledica je znižanje arterijskega pritiska, poboljšanje razpoloženja in dvig volje do življenja.

Ali moremo uravnavati »preskrbo vode« z neba?

Po mnenju Vjačeslava Pankova bi to preskrbo lahko uravnavali z »nebesnim pastirjem«, ki bi premeščal oblake s področja vlažnosti na področja, ki so izpostavljeni suši.

Ta načrt bi mogli uresničiti z velikanskimi letalnimi ventilatorji, ki bi dajali umetni veter, ali pa z električnim polnjenjem, enakim tistemu, s katerim je nasejektren oblak

— torej bi oblake premikali tako, da bi jim ustvarjali električno okolje.

Ko bi oblak »prestavili« nad določeni kraj in ga oprášili s kemičnimi snovmi, bi tako sprožili naliv životvornega dežja na zemljo.

(Po reviji Zemlja Sovjeta)

SLAKI V AMERIKI v novi številki revije

In še: Pevec leta — Aplavz za srčno baljezen — Popularne melodije — Predstavljamo Evo Sršen — Slovenski oktet — Nove plošče — Močnejše od življenja — Zgodbe, ki jih piše življenje — Slikanica: Obisk iz vesolja — Učimo se igrati na kitaro

Kako priti v osrčje Zemlje?

Po mnenju inženirja M. Ciferova bo geofizikom in vrtačcem prišla na pomoč raketa.

Različne mehanske vrtilne svedre bo zamenjal reaktiven plinski sve-

der, v katerem bo izgorevajoča snov lahko ustvarila pritisk od tisoč do dva tisoč atmosfer.

Plin, ki pod takim pritiskom bruhaja iz prednjega dela rakete, lahko zdrobi vsakršni mineral. Obenem pomika raketo naprej in ustvarja ustrezno okolje — atmosfero, skozi katero se raketa pomika in izmeta mineralne na površje. Hitrost rakete je 80 metrov v minuti.

Avtomatika po programu lahko spreminja smer reaktivnega svedra in odreja čas dela. Ko ta čas poteče, se vkluči motor, ki požene raketo iz rudarske jame.

V tako raketo gre lahko 10 ton goriva in tedaj ne bo vrtila le nekaj sekund ali minut, temveč cele ure, tako kot rakete, ki jih pošiljajo v kozmos.

Koliko let ima Zemlja?

Splošno sprejeta znanstvena teorija pravi, da je Zemlja stara okrog 5 milijard let. Toda po mnenju leningrajskega znanstvenika Gerlinga je naš planet veliko starejši. Gerling je odkril kamenine, o katerih sodi, da so stare 11 milijard let. Če se bo to izkazalo kot resnično, bo morala znanost »spostariti« tudi vse

PRIDRUŽITE SE NAM!

Učenci so se lotili druge velike akcije v prizadevanjih za mir, v katero bodo vključili 1200 javnih delavcev z vsega sveta — Končni namen: NASELJE MIRU NA VINICI

Viniški klub OZN je eden izmed najmočnejših in najbolj delavnih v Jugoslaviji. Prav zaradi akcij tega kluba je viniška osnovna šola znana po vsej državi in izven naših meja. Skoraj ni države na svetu in državnikov, s katerimi klub ne bi bil v pismenih stikih.

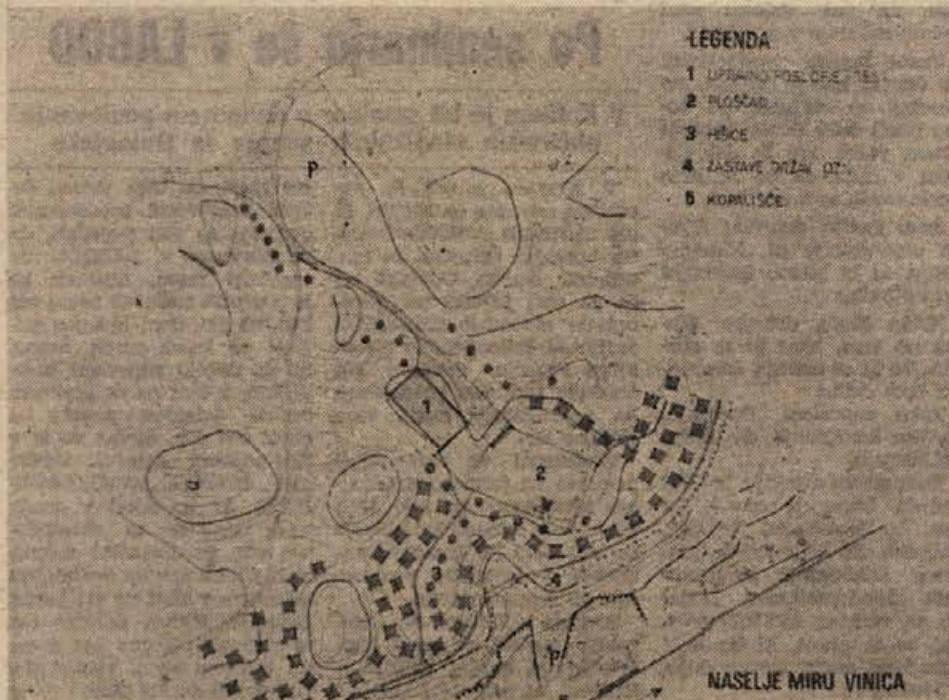
Že pred nekaj leti so člani kluba na pobudo vodstva šole izdelali obsežen načrt dela kot svoj prispevek za mir, v štirih velikih akcijah: ki naj bi ga uresničevali Poslušajte nas, Pridružite se nam, Radost Evrope in Naselje miru.

Skupina učenk viniškega kluba OZN sprejema pošto z odgovori na poslanico — odgovori prihajajo z vsega sveta! — Pisma so dragocen dokaz dela viniških učencev, saj tudi najvidnejši, svetovno znani javni delavci z vso resnostjo odgovarjajo na njihovo poslanico (slika zgoraj). — Načrt Naselja miru na Vinici v bližini Kolpe (slika spodaj), kjer se naj bi vsako leto srečevali mladi z vsega sveta, da bi med vsem narodi vzpostavili čim trdnjše vezi miru.

»Kadar otroci dvignejo glas obtožbe, ki trka na človeško vest, jim vse prisluhne. Čimveč takih otrok, ki so za ljubezen med narodi in proti vojni! To so semena srečnejše bodočnosti človeštva. Prišel bo dan, ko se bo vroča želja najmlajših po miru spremenila v resnico. V ta čas verujem, verujte tudi vi!«

FRANCE BEVK

OZN ni mogel povedati svojega imena, je po svoji vesti tako odgovoril na postavljena vprašanja:

»Velika nasprotja med narodi bi bila odpravljena, če bi narodom Afrike in Azije dali del tistega, denarja, ki ga drugi narodi dajejo za oboroževanje...«

Harry G. Johnson, profesor ekonomske politike z londonske univerze, je v odgovoru zapisal:

»Najpomembnejša stvar v mednarodnih odnosih za srečo človeštva je vzpostavitev miru. To pa je zelo težko vprašanje. Svet bi moral najti skupno pot in ne bi smel razdruževati ras, ver, ideologij, nacionalnosti in političnih skupnosti, ker le-te označujejo človekovo življenjsko izkušnjo.«

Član federacije Rodoljub Čolaković je odgovoril z besedami:

»Ljubiti svoje ljudstvo, biti ponosen na to, kar je bilo napredno v zgodovini, boriti se za človekovo boljše materialno in kulturno življenje ne pomeni podcenjevati druge narode, njihovo zgodovino in današnje napore.«

V odgovoru predsednika Zveze mladine Jugoslavije Janca Kocijančiča je zapisano:

»Veliko lažje si je svet človekove sreče zamisliti, kot pa ga ustvariti. Vendar se mi zdi, da sta za boljši svet bodočnosti bistvena predvsem dva pogoja: mir in socializem. Med seboj sta globoko povezana in prepletana... Boj za mir je boj za socializem in razvijanje socialnih družbenih odnosov, pri čemer ima jugoslovansko samoupravljanje vsekakor častno mesto.«

Dr. Miroslav Novak, patriarh češkoslovaške cerkve, je zapisal:

»Mladi, ne dovolite, da bi vas kdo silil, da bi živeli s plašnicami na očeh in z gluhiimi ušesi. Le tako boste lahko videli in spoznali nepravilnosti in krivice, ki jih trpijo zatirani. Proti laži in zasužnjevanju je dal življenje tudi Jan Palach... Denar, ki gre za oboroževanje, bi lahko bistveno zmanjšal prepad med revnimi in bogatimi, če ne tudi zmanjšal te v nebo vpljajoče razlike.«

Dr. Anton Berkopec, sodelavec češkoslovaške Akademije znanosti, jim piše:

»Mladina bo čez nekaj let odločala v svetu, zato je pomembno, da skušajo mladi majhnih narodov čimbolj vplivati na mladino velikih narodov in ji prikazati probleme v pravi luči. Zato je treba vaša prizadevanja po mednarodnem sodelovanju odločno podpirati. Ko bo mladina velesil spregledala in ko bo nekoč v svojih državah prevzela odgovorna mesta, bo lahko občutno vplivala na razvoj dogodkov v svetu in poskušala preprečiti novo svetovno vojno, ki bi pomenila konec zgodovine na našem planetu.«

Režiser Ernest Adamič je v odgovor napisal:

»Kadar bosta um in srce krožila v isti orbiti, šele tedaj bo mogoče poleteti k zvezdi miru!«

Člani kluba računajo, da bo akcija zaključena do spomladi. Knjiga z odgovori, ki jo bodo nato izdali, bo zbirka mnenj o izredno važnih mednarodnih vprašanjih tistih ljudi, ki ta svet pravzaprav oblikujejo, hkrati pa je ta akcija odmev in uspeh prejšnje akcije. To je tudi del velike mednarodne akcije, ki bo zajela mladino vsega sveta na vseh področjih udejstvovanja in katere pobudnik je tudi viniški klub OZN.

Vse to so le priprave na končni cilj, ki so si ga zastavili že leta 1967. To je »Naselje miru na Vinici, kjer bi se srečovala mladina z vseh strani sveta, se sporazumevala in sodelovala z različnimi oblikami dejavnosti ter se učila spoštovati in ceniti napore v prizadevanjih za mir. Naselje bi bilo nekakšen spomenik vsem žrtvam vojn in hkrati opozorilo človeštvu, naj ne bi nikoli več prišlo do vojne. Naselje bi imelo toliko hišic, kolikor je držav. V vsaki hišici bi bil prikazan razvoj te države, predvsem pa pomembni mejniki v njeni zgodovini, preko katerih je morala iti. Ob naselju bi bil velik mednarodni tabor, kjer bi se vsako leto srečevala mladina iz raznih dežel. Vse z namenom: NIKOLI VEČ VOJNE!

ANA VITKOVIC

Kaj je mlade Viničane spodbudilo k tako pomembnim akcijam? V svoji knjigi z naslovom »Pridružite se nam«, ki so jo izdali 1967 po končani prvi akciji miru z istim naslovom, so zapisali:

»Nismo doživeli vojne ne občutili pomanjkanja in nasilja, vendar o tem vsak dan beremo poročila iz raznih delov sveta, ki v zavesti mladih državljanov socialistične dežele vzbujajo strah in skrb za usodo človeške družbe. Smo delček sveta, zato vsaka vojna in nepravilnost v svetu ogroža tudi nas, našo mladost, srečo, mir. Kajti tudi mladi vemo, da vojna ni iz pravilnice in ne razlikuje krvi od solza dekleta in matere.«

Knjiga prinaša sestavke na stotine šolarjev iz vse Jugoslavije. To so odgovori na poslanico viniškega kluba OZN. To je nemara edinstven dokument, ki govori o velikem nemiru in zaskrbljenosti mladih Jugoslovancev ob najbolj perečih vprašanjih, ki pretresajo sedanost.

Po uspešno končani prvi akciji so se mladi Viničani letos avgusta lotili drugega dela svojega velikega načrta. Akcijo »Pridružite se nam« so začeli s poslanico, ki so jo naslovili na najbolj znane in najvplivnejše državnike, znanstvenike in kulturne delavce po svetu. Poslanica se glasi:

»Spoštovani!

Mi mladi v Jugoslaviji, prav tako kakor mladi v drugih deželah, hočemo dati svoj delež v prizadevanjih za pravičnejši svet in lepši jutrišnji dan. Naš klub je izvedel med mladimi v Jugoslaviji široko akcijo »Poslušajte nas«. Zbrali smo na tisoče pisem in del teh objavili v posebni knjigi.

Sedaj pripravljamo široko mednarodno akcijo pod naslovom »Pridružite se nam«. To naj bi bila akcija solidarnosti miroljubnih sil proti vojni nevarnosti, proti nasilju in krivicam.

Zeleti bi, da v tej akciji sodelujejo najbolj vidni državniki, znanstveniki in kulturni delavci, ki se zavzemajo za mir, enakopravnost in demokratične mednarodne odnose. Mladi iz različnih delov sveta pa naj bi izpovedali pismo, likovno, s fotografijami ali na kakršenkoli drug način svoje poglede na današnji svet. Zbrane prispevke bomo objavili v posebni knjigi in jo posredovali svetovni javnosti.

Obrachamo se na vas, ki imate velike zasluge v prizadevanjih za mir in enakopravno mednarodno sodelovanje, s prošnjo, da nam kratko odgovorite na naslednji vprašanji:

1. Kaj je v mednarodnem dogajanju odločujoče za srečo človeštva?

2. Kaj in kako naj bi po vašem mnenju mladi rod prispeval v naporih za ustvaritev boljše in pravičnejšega sveta?

Vaši odgovori bodo izredno pomembna pomoč naši akciji solidarnosti mladih sveta. Hvaležni vam bomo, če bo odgovor dolg približno eno tipkano stran in če bi nam ga dovolili ponatisniti.

Za vse se vam vnaprej priščno zahvaljujemo.

Klub OZN osnovna šola v Vinici septembra 1970.

Poslanico so natisnili v slovensčini, srbohrvaščini, nemščini, angleščini in francoščini. Poslali jo bodo v skupno na 1200 naslovov. Odgovore bodo zbrali in jih objavili v posebni knjigi z naslovom »Pridružite se nam«. Določili so tudi že uredniški odbor in zaprosili za pomoč pri izdaji knjige tudi Zvezo prijateljev mladine Slovenije.

Kmalu po razposlanih poslanicah so začeli na viniško osnovno šolo prihajati odgo-

Trenutno vodi Mustafa!

V prvem tednu akcije 166 novih, v drugem tednu še 291 novih naročnikov - Do zmagovalca je sicer še daleč, toda vnema močno raste!

■ Akcija je stekla, tekmovanje razvema pismošoše! Iz dneva v dan prihaja v upravo lista več zajetnih kuvert, tako da že kar po teži ugibamo, kdo vodi danes ali kdo je bil doslej najuspešnejši. Pohvaliti je treba seveda vse: hvaležni smo namreč za vsakega novega naročnika, saj dobro vemo, da imamo v nekaterih poštinih okoliših res že toliko naročnikov, da smo v takih vaseh skoraj uresničili naše staro delovno geslo: V VSAKO HISO DOLENJSKI LIST!

■ Pa poglejmo, kako tekmujejo pismošoše po 17 dneh letošnje akcije:

■ pismošoša Mustafa Suljagić iz Novega mesta (včasih je delal v Trebnjem) je pridobil v 17 dneh že 98 novih naročnikov! Skoraj ga je ujel Božo Kuznički iz Sevnice z 81 novimi naročniki, na tretjem mestu pa je Martin Stopar iz Podbočja z 39 naročniki. Seveda imajo naši »trenutno najboljši« mnogo posnemovalcev: Franc Zndaršič iz Novega mesta ima 26 naročnikov, Jože Radešček iz Sentjerneja 22, Martin Svalj iz Kostanjevice 11, po 10 novih naročnikov pa so doslej pridobili: Janez Smerke z Mirne, Ivan Volanjšek iz Sromelj in Anton Skrajnar z Mirne. Matija Ožanić iz Kočevja jih ima 5, po štiri pa Pavel Kastelic z Vinice, Matija Zdravič iz Novih sel, Franc Starc iz Krškega, Peter Zamida z Uršnih sel in Ivanka Zemljak

iz sevniske »Lisce«. Dolga je seveda vrsta pismošoše, ki so pridobili doslej po 3, 2 ali enega novega naročnika.

■ Ponavljamo: zares smo hvaležni za vsakega novega naročnika in vsakega z veseljem vpišemo v mogočno družino naših prijateljev, bralcev in naročnikov! Vse poštne delavce v 9 občinah vlijudno prosimo, da priložajo domači tednik novim naročnikom prav zdaj, ko ga lahko do konca 1970 dobivajo brezplačno! Škoda je vsakega tedna, če so ljudje brez domačih novic.

UREDNIŠTVO IN UPRAVA LISTA

Delovna skupnost uprave skupščine občine Novo mesto je v torek, 10. novembra, pripravila svojim upokojujencem prigrizni družabni večer. Upokojujence je pozdravil predsednik sveta delovne skupnosti Pavle Ajdič, v imenu upokojujencev pa se je zahvalil Tone Valentinčič. Na sliki: nekdanji uslužbenci okrajne in občinske uprave (Foto: S. Dokl)

Pogovor z duhovniki kot občani

(Nadaljevanje s 1. str.)

Socialistična zveza kot najširša politična organizacija delovnih ljudi je s svojim programom odprta za neverne in verne ljudi. V Socialistični zvezi tudi v obdobju najbolj zaostrenih odnosov nismo gojili verske nestrpnosti. Vedno smo smatrali, da je vernost stvar človekove notranjosti in da ni ovira za človekovo tvorno dejavnost. Seveda pa bo treba premagati tudi vrsto predsodkov, tako pri duhovščini kot tudi med nami, saj je SZDL v svoji predna stališča tudi o verskih dokumentih zapisala nasikih vprašanjih.

Želja Socialistične zveze je, da verni delujejo v okviru socialističnih organizacij in organov kot enakopravni občani, ki naj ne bodo odvrnjeni zaradi tega, ker so verni. Ob tem pa naj tudi katolištvo spozna, da socialistična ti skupnost, ki temelji na občinski družba resnično hoče ustvariti človeških odnosih, kar je hkrati eno izmed vodil krščanstva. Odklanjamo pa vse poskuse, da bi verska dejavnost prešla normalne verske okvire in ustanovljala ob že delujočih naših družbenih or-

ganizacijah svoje vzporedne dejavnosti. Organizacije socialistične družbe so odprte vsem, ki hočejo delovati v dobro človeka.

Koordinacijski odbori, ki bodo v prihodnje ustanovljeni pri občinskih konferencah SZDL, bodo s svojo dejavno-

stjo skušali ta načeta vprašanja reševati v konkretni družbeni praksi. V njih bodo z ustrezno sestavo reševali vsa vprašanja oz. odnose med politično skupnostjo Socialistične zveze in versko skupnostjo.

DUSAN ZUPANC

SEJA MEDOBČINSKEGA SVETA ZK NOVO MESTO

Popolna enotnost pri odločitvah

O 1. seji konference ZKJ je poročal Zvone Dragan, naš predstavnik na konferenci Zveze komunistov Jugoslavije

V četrtek, 12. nov. je medobčinski svet ZK Novo mesto sklical v Novem mestu sejo, na kateri so člani sveta skupaj s člani komitejev ZK, izvršnih odborov konference SZDL, komitejev ZMS in sekretarji organizacij ZKS in občine Novo mesto v prvi točki najprej poslušali poročilo enega od predstavnikov našega območja na prvi seji konference ZKJ, dipl. ek. Zvoneta Dragana, o poteku 1. seje konference ZKJ.

Zvone Dragan je v krat-

kem času, ki mu je bil na voljo, z živo besedo prikazal poslušalcem pravo podobo 1. seje konference ZKJ. Orisal je tri najvažnejše stvari, o katerih je konferenca razpravljala: spremembe političnega sistema, stabilizacijske ukrepe v gospodarstvu in kmetijstvu. Pri tem je zlasti poudaril popolno enotnost, s kakršno so jugoslovanski komunisti na 1. konferenci sprejeli te, za današnji čas zelo pomembne odločitve.

Medobčinski svet je po širšem razgovoru o 1. seji konference ZKJ nadaljeval sejo sam. Najprej so poslušali poročilo glavnega uradnika Dolenjskega lista Toneta Gošnjaka o denarnih težavah lista. Iz njih sta samo dve rešitvi: ali podražitev naročnin ali pa povečanje softnanciranja lista. Medobčinski svet je po krajši razpravi sprejel stališče, da bi bila podražitev naročnine nesprijemljiva.

V zadnji točki je svet razpravil o kadrovski politiki. V uvodni besedi in v razpravi se je zvrstilo več ugotovitev, ki opozarjajo, da v kad-

Proti višjemu prispevku

Pred kratkim je bila v Kočevju skupna seja občinskih svetov zavarovancev Kočevje in Ribnica. Na njej so razpravljali o osnutku statuta skupnosti zdravstvenega zavarovanja delavcev Ljubljane. Skupnost zajema zavarovance v vseh ljubljanskih in okoliških občinah, med njimi tudi v dolenjskih občinah Grosuplje, Kočevje, Litija in Ribnica.

Zivahna je bila tudi razprava o okvirnem izračunu predvidene stopnje prispevka za zdravstveno zavarovanje v letu 1971, za katero je predvideno, da bi bila lahko večja. Osnutek je bil narejen pred sklepi zveznega izvršnega sveta o utrditvi gospodarstva, zato ga bo treba popraviti. Udeleženci seje so nasprotovali povečanju te stopnje v prihodnjem letu.

Stabilizacijskim ukrepom se bomo morali vsi podrediti. To velja tudi za socialno zavarovanje. Res pa je, da bo stopnja prispevka urejena z družbenim dogovorom.

PO SLEDOVIH NAŠE AKCIJE

Pri vsaki hiši ga že imajo

Pismošoša Albin Bobič iz Bele cerkve pravi, da bo pridobil največ deset novih naročnikov

Pismošoša Albina Bobiča smo prejšnji teden srečali na Vinjem vrhu pri Beli cerkvi, vsega zadahnega, ko je tovoril zajetno torbo in nahrbtnik v strni breg. Kjer je bolj položno, ima mladi pismošoša zvestega pomočnika - moped; tam, kjer je le preveč strmo, pa je treba vzeti pot kar pod noge. Albin krepko stopi, saj mora na dan, ko se ustavi skoraj pri vsaki hiši, prevoziti več kot 30 kilometrov. Če je vreme lepo, že gre, v dežju, snegu in mrazu pa je delo dosti težje.

Cepprav se mu je mudilo (ta dan je moral še marsikaj obresti), sva vendarle malce poklepetala.

— Albin, je petek za vas najhuji dan?

— Res, ta dan raznašam Dolenjski list v bolj oddaljene vase; v torbi in nahrbtniku nesem blizu 200

izvodov lista. Razen tega so ljudje naročeni še na druge časnike, pa tudi precej druge pošte pride v te kraje.

— Kaj pa, če bo treba nositi še več Dolenjskih listov?

— Nič hudega, bom že zmogel še tistih nekaj izvodov; veliko novih naročnikov pa žal ne bom dobil. Ceprav nismo med najbogatejšimi, je »Dolenjske« vendar skoraj že pri vsaki hiši!

— Koliko novih naročnikov boste dobili?

— Preračunal sem, da jih več kot deset ne bo, ni več možnosti!

Zaželel sem mu uspeh pri zbiranju naročnikov, enako tudi njegovemu delu, ki ga opravlja že štirinajst let. Še krepak stisk rok in namenila sva se vsak v svojo smer.

S. DOKL

Odkrite karte na mizo!

(Nadaljevanje s 1. str.)

rajda premila beseda za razmer v edini mokronoški tovarni, se je s tem zastojem še povečala.

Povprašajmo delavce za mnenje!

Franc Dragan, čuvaj, že 12 let zaposlen v tem obratu: »Svoj čas nas je bilo čez sto, zdaj nas je samo 85. Iz dneva v dan živimo v negotovosti. Disciplina je popustila in ne čudite se, če boste slišali, da naši delavci med delom zahajajo v gostilne.«

Franc Jagrič, predelavec: »V četrtek nas je obiskal generalni in obljubil, da bomo imeli delo. Doslej večkrat nisem vedel, kaj bi dal ljudem v roke, da ne bi brez posla tavalj sem ter tja.«

Justi Pavlič, delavka: »Prave organizacije ni. Nimamo vodje, ki bi stalno spremljal delo obrata.«

Milka Kralj, delavka: »Sama ne vem, kam bi se obrnila, če bi se nekega dne znašla brez dela.«

Tako zaposleni. Dodajajo, da jim izboljšanje že dolgo obljubljajo.

Tudi glavni direktor ISKRE tovariš Logar je minuli teden, ko je obiskal Trebnje, obljubil, da bo narejen program izdelovanja elektrolitskih kondenzatorjev. Dodal je, da vodstvo ISKRE meni, naj bo ta obrat, ki bo imel nekajkrat večjo proizvodnjo, v Mokronogu.

Bo to kmalu res ali je bilo izrečeno samo v tolažbo? Podobna zagotovila sta Mokronog in z njim trebanjska občina že slišala, pa vendar je ostajalo pri starem. ISKRA oziroma njena tovarna v Pržanju (kamor spada mokronoški obrat) bi, če nič drugega ne, vendarle že morala povedati resnico o prihodnosti obrata v Mokronogu.

M. LEGAN

Po seminarju še v LABOD

V Krškem je bil seminar o denarnem poslovanju občinskih sindikalnih svetov iz Dolenjske

V Krškem je bil 13. novembra seminar za osebe, ki pri občinskih sindikalnih svetih opravljajo finančno in materialno službo. Udeležili so se ga tudi tajniki ter predsedniki občinskih sindikalnih svetov iz Dolenjske in Spodnjega Posavja. Seminar sta obiskala tudi dva predstavnika republiškega sveta veze sindikatov.

Udeleženci so obravnavali priprave na izdelavo sindikalnih proračunov za leto 1971, govorili o zaključnih računih za leto 1970 in izmenjali mišljenja o denarnem poslovanju po novem načrtu.

Bivanje v Krškem so seminaristi izrabili za ogled konfekcijskega obrata LABOD v Krškem, ki zaposluje več kot

300 ljudi, od tega večino delavk. Odgovorni predstavniki podjetja so jim povedali, da je storilnost v LABODU na evropski ravni, medtem ko je poprečni zaslužek nekaj več kot 800 din. Sem je treba pršteti še topel obrok hrane, ki ga dobijo zaposleni brezplačno, s tem pa se poprečni osebni dohodek poveča na okoli 900 din. Moški so si v Kostanjevici ogledali vinsko klet krškega AGROKOMBINATA, ki bo dobil v gradu nove prostore za skladiščenje vin. Predstavniki dolenjskih sindikatov so zvedeli, da delavcem v kleti ne gre ravno najbolje. Njihov delovni čas se večkrat potegne čez osem ur, medtem ko je osebni dohodek 680 do 810 din.

Zvone Dragan, član sekretariata CK ZKS in predsednik komisije za družbeno-ekonomske odnose in ekonomsko politiko pri CK ZKS.

rovski politiki zelo zaostajamo. Našteti so bili podatki, ki kažejo, da smotrov, ki jih je sprejela v kadrovski politiki ZK že pred leti, ne uresničujemo niti z izobraževanjem niti s študentskim in tudi ne pri ustvarjanju samoupravnih in političnih struktur. Na seji so sklenili, naj vse občinske konference ZK najprej razpravljajo o kadrovski politiki in ugotovijo stanje, medobčinski svet pa bo nato na osnovi tega izoblikoval skupne naloge.

Proti karantenskim boleznim

Po nalogu zveznega sveta za zdravstvo in socialno politiko in po naročilu republiške komisije za borbo proti karantenskim boleznim za območje črnomajške, krške, metliške novomeške in trebanjske občine, Komisija je že začela delati in bo delovala, dokler bo vsaj malenkostna nevarnost karantenskih boleznim. Predsednica komisije je Nika Lapajne, vodja higiensko-epidemiološke službe novomeškega zavoda za zdravstveno varstvo.

Zaostriti odgovornost

Le tako bodo uspehi za utrditev gospodarstva dosegli namen - Hkrati z večjimi pristojnostmi bodo imele republike tudi večjo odgovornost

12. novembra je bila v Ljubljani razširjena seja medobčinskega sveta ZK Ljubljana. Na njej so razpravljali o delu komunistov po prvi seji konference ZK Jugoslavije in o akcijskem programu za uresničitev sklepov druge seje konference ZKS o kmetijstvu.

V razpravi sta sodelovala tudi delegata 1. seje konference ZKJ Aleksander Skok in Zvone Dragan, ki sta prisotne seznanila z najaktualnejšimi nalozami komunistov v sedanjem obdobju. Posebno sta poudarila pomembnost prenosa gospodarskih pristojnosti zveze na republike in razbremenitve gospodarstva. Prav taki ukrepi bodo namreč pripomogli k boljšim odnosom med jugoslovanskimi narodi in krepitvi samoupravljanja.

Posebno sta poudarila, da je za neuspehe reforme odgovorna tudi ZK, ki se mora zdaj boriti, da bodo novi stabilizacijski ukrepi res dosegli namen. Prav zato je treba zaostriti odgovornost na vseh ravneh. Če v dveh letih ne bomo mogli uresničiti teh ukrepov, potem damo lahko vsi, ki smo na odgovornih položajih - z mano vred - ostavko, je poudaril Zvone Dragan. Seveda pa bo morala k tem prizadevanjem ZK pritegniti tudi vse druge organizacije, družbenopolitične skupnosti in delovne organizacije.

Med razpravo o kmetijstvu je Zvone Dragan razložil nekatere osnovne značilnosti bodoče kmetijske politike v državi in republiki. Aleksander Skok pa je seznanil prisotne z osnutkom programa razvoja kmetijstva v domžalski občini.

Udeleženci seje so se strinjali, da je v razvojnih programih kmetijstva posamezne občine ali kmetijsko zaključena okolisa potrebno upoštevati predvsem nadaljnji razvoj čiste kmetijske proizvodnje, povečati proizvodnjo na mešanih kmetijah, z davčno politiko vzpodbuditi specializirano kmetijsko proizvodnjo, organizirati razne oblike sodelovanja kmetov in kmetijskih delovnih organizacij, omogočati arondacije, prevzemati zemljo ostarelih kmetov in jo dati v obdelavo tistemu, ki jo bo lahko izkoriščal, kadrovske izpopolniti vse službe, ki se ukvarjajo s kmetijstvom, s predpisi urediti varstvo kmetijskih zemljišč in končno izdelati analize o bodočem razvoju kmetijstva v občinah.

Motel gradi OBNOVA

V 44. številki našega tednika smo v članku »Grosupeljski gradbinci že na petem mestu« pomotoma zapisali, da gradi SGP Grosuplje tudi motel ob avtomobilski cesti. Enaka napaka se je vrnila tudi v podpis pod sliko na sosednji strani. Prav pa je, da gradi ta TURISTOV motel ljubljansko podjetje OBNOVA. Prizadetima podjetjema - SGP Grosuplje in OBNOVI - se za neljubo pomoto opravičujemo.

Uredništvo DL

Tekmovanje, ki ni vzgojno

Tudi v Velikih Laščah se je razširila zapravljiva mrzlica med šolarji, saj so posamezni učenci potrošili na dan po več starih tisočakov za žvečilno gumo in podobno. Najbolj jih je privlačila hoby guma, saj so nekateri zbrali po nekaj sto sličic. Če to preračunamo v dinarje, so stariše oškodovali za 10, 20 ali več starih tisočakov. Tako tekmovanje ni vzgojno, kajti stariše le niso tako bogati, da bi razen obveznosti za oblačenje, obutev, prehrano otrok in drugih stro-

škov zmogli take zneske za zapravljanje. Pogosto se otroci starišem zlažejo, da potrebujejo denar za šolo, nekateri pa ga kar ukradejo. V Velikih Laščah so imeli vzgojitelji težko delo, da so zapravljane denarja omejili in učence prepričali, da njihovo početje ni pametno. V zadnjih dneh zapravljanje popenjuje. Zaradi takih posledic svetujemo tovarnam, naj s takim načinom privabljanja kupcev, zlasti mladine, prenehajo, ker škoduje vzgoji.

L. S.

VELIKOLAŠKI DROBIŽ

■ ■ ■ PREDAVANJA O CIVILNI ZASCHITI potekajo na območju krajevnih skupnosti Rob in Velike Lašče. Namenjena so vsem prebivalcem, bodo pa v vaških središčih Rob, Karlovača, Dvorska vas in Velike Lašče. Trajala bodo ves november in december, razen na Robu, kjer se že končujejo.

■ ■ ■ SOLA IN POTEPANJE - V zadnjem času so se začeli nekateri učenci potepati. To so predvsem otroci, ki jih stariše ne nadzorujejo dovolj. Taki učenci se vračajo domov šele ob 15. ali 16. uri. Pogosto se zadržujejo v gostilnah, kjer igrajo na igralne avtomate. Tak način njihovega življenja vpliva tudi na njihov uspeh v šoli, ki je običajno slab. Učitelji predlagajo starišem, naj nekoliko pogosteje preverjajo urnik šolarjev.

■ ■ ■ PRVO ČETRTLETJE V ŠOLI - Na prvi redovalni konferenci so učitelji osnovne šole Primoža Trubarja pregledali tudi ocene učencev v prvem četrtletju. Rezultat je - tako kot običajno - tudi letos nekoliko slabši kot ob drugih konferencah. Učenci namreč v jeseni še ne zgrabijo s polno paro ali pa imajo obilo domaćega dela in jim za učenje zmanjkuje časa. Učitelji bodo pozkušali za izboljšanje učnega uspeha pridobiti še tiste stariše,

ki s šolo doslej niso sodelovali zaradi zaposelnosti, odsotnosti, prepirov v družini itd. Taki stariši so svoje otroke pustili vnamer. S temi učenci imajo pedagogi največ neuspehov in težav.

■ ■ ■ RAZSTAVA FOTOGRAFGV - V osnovni šoli v Velikih Laščah so bile običajno razstave izdelkov učencev ob koncu šolskega leta, ko ni bilo več pravega zanimanja za šolo in so bili učenci v mislih že na počitnicah. Učitelji so se odločili, da bodo poleg izdelki razstavljeni sproti. V prvi polovici novembra so učenci 8. razreda razstavili nad 50 fotografij, ki so jih izdelali pri tehničnem pouku. Sedaj so na vrsti ličnovi izdelki učencev od 1. do 8. razreda.

■ ■ ■ TEKMOVALCEM VEC VAJ - Na jesenskem tekmovanju v krosu je učenka Anica Jamnik iz osnovne šole v Velikih Laščah med 30 tekmovalkami iz vseh ljubljanskih občin zasedla odlično 6. mesto. Za medaljo ji je manjkalo le nekaj korakov. Anica je bila skoraj do cilja na drugem mestu. Ta uspeh je dosegla brez načrtne vadbe, zato je še bolj pomembna. Večina ostalih tekmovalk namreč načrtno vadi v športnih krožkih. Taki krožki so potrebni tudi pri nas, da bodo našim mladim tekmovalcem dosegali primerne uspehe.

L. S.

KAJ DELAJO SOSEDEJE?

To stran ste napisali sami! - To stran ste napisali sami!

„Čutimo, da se nam godi krivica“

Boštanjčani prosijo za javen odgovor sevniško občinsko skupščino

Sevniška občinska skupščina je v začetku lanskega leta sprejela odlok, po katerem naj bi vaščani Dolenjega Boštanjca od 1. januarja 1969 plačevali prispevek za uporabo mestnega zemljišča od stanovaljskih površin. Za tako odločitev ni glasoval naš odbornik A. Z., ker pozna kraj in ve, da Dolenji Boštanj, ker je zasejan pretežno s kmečkimi posklyji in ima skoraj pri vsaki hiši odprto gnojnišče, nima pa urejene ceste, kanalizacije in javne razsvetljave, nikakor ne more biti mestno zemljišče. Vas Boštanj ima precej boljše urejene komunalne naprave, pa vendar ne spada pod zazidalni okolis.

Vaščane je tudi presenetilo iznenadno nenajavljeno merjenje stanovanjskih površin, razen tega pa tudi zloraba pred predsednikom KS Boštanj ter izjava predsednika občinske skupščine, da Dolenji Boštanj in Boštanj ne spadata pod mestno zemljišče. Na splošno negodovanje

Kaj je v Ortneku spomeniškega?

Se danes si nismo na jasnem, kaj je v Ortneku pod spomeniškim varstvom. Mnogi menijo, da je spomeniško zaščiten tako imenovani »ortneški grad«, to je stavba bivšega Kozlarjevega posestva oziroma nekdanjega hotela Ortnek. Turistični delavci v Ortneku pa tega ne moremo trditi in zavračamo tej stavbi pomen »grada«. Morda se motimo? Za nejasnost ali morda nevačna razlaga zavira popravilo stavb bivšega veleposestva v Ortneku. Popravila teh stavb zato lastnik zavlačuje.

Mnenja smo, da je vmes nespornost in da je pravi, spomeniško zaščiten ortneški grad oni nad vasico Hudji konec. Grajsko kapelico tega gradu je namreč popravljaj medobčinski Zavod za spomeniško varstvo iz Ljubljane. Menda je predvidena tudi obnova tega starega gradu. Zidovje in obzidje tega, nekdanj mogočnega ortneburškega gradu je že močno razpadlo in je le še senca nekdanje moči in slave.

Turistični delavci bi radi slišali resno besedo o spomeniški vrednosti ortneških gradov. Zato prosimo predstavnike Zavoda za spomeniško varstvo, naj nam pojasnijo, kateri izmed obeh gradov je zaščiten.

Vladimir Prezelj
ORTNEK

so bili trije sestanki vaščanov. Dveh izmed njih so se udeležili tudi zastopniki skupščine, ki so se seznanili s pomanjkljivostmi ter odločnostjo ljudi, da ne bodo plačevali prispevka od mesnega zemljišča. Vaščani so vložili tudi pritožbo na višji republiški organ; ta je poslal zastopnika, da si je vas ogledal. Pri ogledu so vaščani soglašali, da zberejo določeno vsoto denarja kot samoprprispevek, nikakor pa ne, da morajo plačevati prispevek.

Še o »težavah dolgotalcev«

Natakarji gostinskega podjetja »Grad Mokrice« z Jesenic na Dolenjskem želimo glede članka v Dolenjskem listu dne 22. 10. 1970 dati sledeče pojasnilo:

Na žalost spada tudi pisec članka v skupino tistih nekaj, poudarjamo, samo nekaterih domačih fantov, ki s svojim obnašanjem v naših restavracijskih prostorih dajejo pravo sliko »huliganov«, kot jih je sam pisec članka imenoval. Ta izraz utemeljujemo z dokazi, da smo v žepih njihovih oblek našli naš jedilni pribor in kozarce, a pod plaščem namizne prte, ki so jih kradli pri nas. Tovariši miličniki so na njihovih domovih našli pri nas pokradene in uničene medeninate stebričke, ki so bili kot okras v naši recepciji. Na vhodnih stopnicah so nam poškodovali in razbili vse »kšmex« po zidovih, da ne govorimo o razbijanju školjk v sanitarijah in razbijanju kozarcev, kjer je prednjačil prav pisec članka.

Kolektiv si s trdim delom zasluži vsak dinar, da vzdržuje ta veliki obod zidovja, zato mu je vsak takšen gost, bodisi domač ali tu, če pride uničeval in krast družbeno lastnino, res NEZAZELEN.

Natakarji gostinskega podjetja »Grad Mokrice«

Očala naj predpisuje samo zdravnik okulist!

Kadar kdo opazi, da slabše vidi, pomisli najprej na očala. Ta naj bi mu pomagala zopet k dobremu vidu. Kakšna očala so v danem primeru potrebna, določi in predpiše praviloma zdravnik okulist. Očala sama pa posreduje optik, ki pomei še očalni okvir in vstavi vanj predpisana stekla.

Nepoučen, včasih ne ločijo med pojmom okulist in optik, nekateri tudi mislijo, da lahko pomei očala kar neposredno pri optiku. Pri tem ne vedo, da je vzrok slabemu vidu lahko kaj različen, da ne gre vedno le za enostavno kratkovidnost ali daljnovidnost, ampak da obstajajo bolj zapletene očesne napake in predvsem boleznij, katerih prvi znak je pešanje vida. Tu očala seveda ne mo-

rejo pomagati. Povečevalna stekla začasno le zakrijejo začetke bolezni, ta pa, če je ne zdravimo, napreduje, uničuje oko in vid, dokler ni za zdravnika prepozno.

Ne poznamo samo »plus« okulist, »minus« očal različnih jakosti. Obstajajo sferična, cilindrična, prizmatična, in kombinirana očalna stekla. Rabimo jih v vseh življenjskih dobah, od predšolske do starosti, pri refrakcijskih nihbah, daljnovidnosti, kratkovidnosti, astigmatizmu, starovidnosti, enostranski slabovidnosti, pri občasnem in stalnem škiljenju, nistagmu, po operaciji sive mrene. Samo zdravnik okulist lahko z ustreznimi preiskavami ugotovi, ali gre za napako, pri kateri pomagajo očala, ali gre za bolezen, ki jo je po-

Povedali bomo še naslednji primer. V Smarju pri Sevnici je bila najprej urejena kanalizacija, javna razsvetljava in asfaltirana cesta, šele zatem so uvedli prispevek za uporabo mestnega zemljišča. Podobno je bilo tudi v Krmelju, za urejevanje Sevnice pa je bilo treba pred leti prispevati celo del od osebnih dohodkov. Ta prispevek so morali plačevati Sevničani in prebivalci okoliških krajev, zaposleni v Sevnici.

Boli nas tudi javni razglas v Boštanju, da je treba prispevek plačati do 15. novembra, in to kljub temu, da tretji odstavek obvestila o spremembi odloka o prispevku za uporabo mestnega zemljišča št. 420-333/69-3 določa, da z zbranim denarjem iz Dolenjega Boštanjca gospodari 5-članski odbor, ki ga izvolijo plačniki iz tega območja. Odbor mora izdelati program, po katerem bodo ta denar uporabljali, program pa morajo potrditi plačniki prispevka na zboru vaščanov.

Petčlanski odbor se ni, razen tega se ni delovnega programa, prispevek pa naj bi že plačevali! Čutimo, da se nam godi krivica, zato prosimo za javen odgovor občinske skupščine Sevnice, saj smo po ustavi kot državljani SFRJ upravičeni vedeti, zakaj naj bi plačevali prispevek, kdo, kje in zakaj ga bo porabil.

Podpisi: Tone Medved,
Vinko Naroglav,
Franc Simončič

Mir in mladi v Idriji

Praznovanje srebrnega jubileja OZN

Osrednja slovenska proslava ob 25-letnici ustanovitve OZN, ki jo je organiziral klub OZN v sodelovanju z ZK, je bila v Idriji.

Praznovanje se je pričelo v soboto s Slavnostno sejo predsedstva republiške konference klubov OZN Slovenije. Najprej je govoril Ivo Gorjup, predsednik republiške konference klubov OZN, o dosedanem delu klubov OZN, potem pa je Vojko Venišnik, predsednik zvezne konference klubov OZN, poudaril, da bi klubi OZN morali s svojo dejavnostjo prodreti v širšo javnost. Nato so podelili nagrade za likovni, fotografski in literarni natečaj. Med nagradenci sta bili dve učenki iz Vinice. Osrednja proslava je bila

NI NUJNO,

da se uredništvo Dolenjskega lista strinja z vsemi sestavki, ki so objavljeni na tej strani. — K prispevkom, ki jih pošiljate za objavo v našem tedniku, priložite svoj cel naslov, sicer ne pridejo v poštev za tisk. Na posebno željo pisca lahko ostane njegovo pravo ime za javnost tajno (podpisali ga bomo s kratkimi ali kako drugače), vsekakor pa je pred sodiščem za resničnost napisanega odgovoren predvsem sam.

UREDNIŠTVO DL

Zakaj takšno ropanje rib?

Te dni je skupina ribičev ribiške družine Heroja Maroka iz Sevnice odlovila ribe v potoku Hinja. Nad ribe so se spravili z agregatom in polovili vse, kar je bilo v vodi. Pododbor ribiške družine v Krmelju je bil z odlovom seznanjen le en dan prej, ko je dobil nalogo, naj da na voljo štiri člane. Prej o odlovu ni bil obveščen.

Krmeljski ribiči se sprašujejo, zakaj tak »gangsterski« odlov, saj je Hinja vendar lovna voda, ne pa gojitvena. Če je to krmeljski rajon, bi morali krmeljski ribiči soditi, vendar je Sevnica naredila po svoje. Škoda zaradi odlova je velika. Hinja bo odslej prazna, če ne bodo čimprej vložili rib v potok. Najbolj pravično bi bilo, da bi jih vložili tisti, ki so priredili pokol.

BORIS DEBELAK
Krmelj 30

Mir in mladi v Idriji

Praznovanje srebrnega jubileja OZN

Osrednja slovenska proslava ob 25-letnici ustanovitve OZN, ki jo je organiziral klub OZN v sodelovanju z ZK, je bila v Idriji.

Praznovanje se je pričelo v soboto s Slavnostno sejo predsedstva republiške konference klubov OZN Slovenije. Najprej je govoril Ivo Gorjup, predsednik republiške konference klubov OZN, o dosedanem delu klubov OZN, potem pa je Vojko Venišnik, predsednik zvezne konference klubov OZN, poudaril, da bi klubi OZN morali s svojo dejavnostjo prodreti v širšo javnost. Nato so podelili nagrade za likovni, fotografski in literarni natečaj. Med nagradenci sta bili dve učenki iz Vinice. Osrednja proslava je bila

Očala naj predpisuje samo zdravnik okulist!

očala starovidnemu, z dopolnilnimi pregledi istočasno izključijo ali odkrije začetek morebitne mrene in lahko še pravočasno ukrepa. Če bi tak bolnik nabavil očala kar pri optiku brez zdravniškega pregleda, bi zdravljenje zamudil in močno škodil svojemu vidu.

Bilo bi odveč naštevati še nadaljnje možnosti. Teh je seveda mnogo. Zato si zapomnimo: očala naj predpisuje samo zdravnik okulist! In če je morda kak optik iz trgovskih razlogov pripravljen ali se celo pomei, da bi sam pomei očala brez zdravniškega recepta, je bolje da se odrecemo taki medvedji uslugi.

Primarij dr. Tone Zel,
očesna klinika,

kultura in izobra- ževanje

Odkupna nagrada za Antona Plemlja

Republiški odbor Zveze združenj borcev NOV Slovenije je letos spomlad razpisal javni natečaj za likovne stvaritve na temo NOV in odporiška gibanja. Pred kratkim je odbor sporočil, da njegova žirija nagrade za slikarstvo, kiparstvo in grafiko ni podelila, ker je bil odziv na razpis zelo skromen; zaradi tega žal tudi ne bo predvidene razstave v Mestni galeriji. Štiri odkupne nagrade po 4.000 din pa so prejeli akad. slikarji Jure Čihlač, Franc Novinc in Ive Šubic ter slikar Anton Plemlj. Razen tega sta dobila odkupni nagradi po 1.000 din še akad. slikarja Marijan de Reggi in Zmago Jeraj.

Ko čestitamo slikarjem za odkupne nagrade, smo še posebej veseli priznanja, ki ga je s tem dobil tudi naš znanec in soustanovitelj trebanjskega tabora slovenskih likovnih samorastnikov Anton Plemlj. Na srečanju slikarjev v Piranu je tov. Plemlj letos 30. avgusta dobil še eno priznanje: tretjo denarno nagrado »Ex tempore«.

Bevkova

»Pot v neznanu«

»Pot v neznanu« je ena zadnjih, če ne celo zadnja povest slovenskega pisatelja Franceta Bevka. V njej popisuje tiste dogodke med prvo svetovno vojno na fronti, ki pomenijo globoko razrezo v njegovem osebnem življenju in ki še niso dobili literarne podobe. »Pot v neznanu« pelje od grmenja topov ob Soči do strahotne bede in nečloveškega ponižanja v Galiciji in Bukovini, slednjic do Odese, kjer se srečamo s našimi vojnimi ujetniki, ki jih hrepenenje žene v domovino. Slovenska matica je to knjigo izdala v počastitvi pisateljeve osemdesetletnice, ker pa je Bevk umrl prav na svoj osemdeseti rojstni dan, je njegova »Pot v neznanu« spominska, posmrtna izdaja.

Mali kulturni barometer

■ **LIKOVNI SVET OTROK** — Na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani bodo danes ob 11. uri odprli veliko, tretjo republiško razstavo otroških likovnih del pod imenom »Likovni svet otrok in mladine — likovna umetnost in vzgoja«. Na njej bodo obiskovalci videli tudi številne izdelke učencev osnovnih šol iz Dolenjske, Bele krajine in Spodnjega Posavja. Popoldne pa bo v ljubljanskem domu družbenih organizacij redni občni zbor Društva likovnih pedagogov Slovenije. Na njem bodo predvsem razpravljali o likovni vzgoji v šolah, razen tega bodo izvolili novo društveno vodstvo.

■ **APLAVZ ZA »PIKOVO DAMO«** — Minulo nedeljo so v ljubljanski operni hiši osemdesetletni uprizarili F. I. Čajkovskega opero v treh dejanjih »Pikova dama«. V vlogi Izbe je nastopila tudi dolenjska rojakinja sopranistka Vilma Bukovčeva, S. SK

■ **DVAKRAT ZA ABONMA** — Na novomeškem odru bomo 8. decembra videli novo slovensko dramo »Osvajalec«, ki jo je napisal Andrej Hieng. Mestno gledališče ljubljansko bo s tem delom gostovalo v Domu kulture v okviru gledališkega abonmaja v sezoni 1970/71. — Tri dni za tem, 11. decembra, se bo novomeškemu gledališkemu občinstvu prvič v novi sezoni predstavilo amatersko gledališče iz Novega mesta s Klavundovim »Krogom s kredco«. Delo režira Marijan Kovač. Tudi ta predstava bo za lastnike abonmajaških vstopnic. Ljubljanska in novomeška predstava se bosta začeli ob 19.30.

■ **»DESETI BRAT« V SEVNI-**

Ančka Gošnik — Godec: GA NE BO NAZAJ?

Štiri novosti Cankarjeve založbe

Sodoben knjižni program Cankarjeve založbe v Ljubljani prinaša na slovenski knjižni

Pred novo razstavo risb v trebanjski šoli

Tabor slovenskih likovnih samorastnikov pripravlja 45 grafik, ki jo bodo odprli 27. novembra ob 17. uri v osnovni šoli v Trebnjem. Slikarji Ivan Lacković-Croata in Zagreba, Pero Mandić iz Sanskega mosta in Viktor Magyar s Cateža nad Veliko Loko bodo tokrat predstavili svoja dela na razstavi »MOJA VAS«. V Trebnjem bodo z razstavo hkrati počastili dan republike.

Glasbena mladina za Belo krajino

Dne 7. novembra sta črnomalska in metliška občina dobili skupno osnovno skupnost Glasbene mladine. Ustanovni občni zbor je bil v črnomalski glasbeni šoli. Sprejeli so okvirni delovni načrt in izvolili vodstvo. Tako bo Glasbena mladina Bele krajine vodil odbor sedmih članov. Za predsednika so izvolili glasbenega pedagoga Franceta Zupanciča iz Črnomolja, za tajnika glasbenega pedagoga Staneta Fuxa iz Metlike, medtem ko so blagajniške posle zaupali Marjanci Grdiša iz Črnomolja. Več bomo o tem poročali prihodnjic.

ni trg razveseljive novitete. Naj danes omenimo SLOVENSKE RAZPRAVE Josipa Vidmarja, v katerih naš znan kritik objavlja svoje razprave o Prešernu, Ivanu Cankarju in Otonu Zupančiču. Drugi del knjige je posvečen Slovenski poeziji, Pavlu Golju, Lili Novy in pogumnemu Edvardu Kocbeku, Leseni žlici Juša Kozaka in očni Prazne mize Jožeta Javorška. Nova Vidmarjeva knjiga je zanimiv zbir avtorjevih kritičnih in estetskih pogledov na nekatera pomembna poglavja slovenske književnosti oz. na njihove markantne nosilce.

Iz zbirke »Mozaika« je za 1970 pred dnevi prišel na trg roman J. M. Simmela KJE JE TVOJ BRAT ABEL. Roman razgrinja pred bralcem večni bratovski konflikt, tu prestavljen v sodobnost današnjega Egipta in njegove vojne z Izraelom. Knjigo je prevedel Janko Moder.

Zbirka Bios se nam predstavlja z znanim delom A. Montagua MOCNEJŠE OD MOSKIJE, ki ga je prevedel Lojze Šercelj. Ameriški antropolog Montagu nam predstavlja svet žensk in svojo trditve o številnih prednostih, s katerimi so ženske močnejše od moških. Pisec ne po-

stavlja »ženske nad moške«, razlaga pa naravno premoč žensk, ki je bila doslej v družbi premalo cenjena in znana. Njegov namen je »vzbuditi več medsebojne ljubezni in razumevanja in dopolniti enakopravnost med spoloma.« Vsekakor zanimivo in privlačno branje.

Bralci sodobnega nemškega pisca Hansa Hellmutha Kirsta se bodo razveselili najnovejšega prevoda tega priljubljenega avtorja, ki se nam tokrat predstavlja s knjigo PRAVICA PESTI. Delo na zanimiv in prikupen način opisuje življenje v britanskem taborišču vojnih ujetnikov blizu Kaira. Delo je skoraj podobno kriminaliki, vendar ne v slabem pomenu oznake; bere se napeto kot hitro odvijajoč film, v katerem nastopajo hladni poslovni ljudje, temperamentna dekleta in vojni ujetniki, pri dogodkih tudi smeji, uganjajo burke, krađejo tanke, vsem tem pa se udeleženci bežijo iz taborišča in se znova srečujejo. »Pravica pesti« je prikupno Kirstovo delo, ki bo prav gotovo hitro razprodano, kot so bili drugi prevodi znanega avtorja knjig »08/15« iz 1954. Knjigo je prevedel Silvester Škerl.

T. G.

Bo Miran Jarc zagledal luč sveta?

O načrtih, porojenih v času, ko bi pesnik in pisatelj Miran Jarc praznoval 70-letnico rojstva, pripoveduje Bogo Komelj, upravnik študijske knjižnice v Novem mestu — Glavne slovesnosti šele 1972?

Pesnik, pisatelj, dramatik, esejist, kritik in prevajalec Miran Jarc sodi v vrsto tistih slovenskih mož, ki jim je smrt sredi zadnje svetovne vojne vihre iztrgala pero iz rok. V času, ko je padel začet od okupatorjevih krogel — pred osemindvajsetimi leti, je bil na višku ustvarjalnih moči. Stejemo ga med najpomembnejše ekspresioniste. Letos bi dopolnil 70 let. Novomeška študijska knjižnica, ki nosi njegovo ime, mu je za ta nedoživljeni jubilej pripravila lepo spominsko knjižno-slikovno razstavo.

Tovariš Komelj, kot smo slišali na otvoritvi te razstave, to ni vse, s čimer naj bi Novo mesto počastilo spomin na svojega velikega meščana.

»Študijska knjižnica je nameravala Jarčevo sedemdesetletnico proslaviti z večjo prireditvijo. S prof. Jožetom Škufco, ravnateljem šole za zdravstvene delavce, ki se je v zadnjem času izkazal kot najboljši zasnovalec slavnostnih akademij, smo se dogovarjali, da bi tudi za obletnico Jarčevega rojstva pripravili slavnost. Izkazalo pa se je, da je za kvaliteto izvedbo premalo časa, zato je knjižnica ostala samo pri razstavi. Dogovor s prof. Škufco pa velja za predvidene slavnosti v letu 1972, ko želimo počastiti tridesetletnico Jarčeve smrti.«

Nekatera Jarčeva dela še sploh niso doživela knjižne izdaje. Naj spomin na njegove pesmi in druge zapise iz časov ko je bil partizan. Tudi njegovega dnevnika javnost še ne pozna...

»Prav o tem sem hotel pravkar spregovoriti. Na že omenjeni otvoritvi razstave, ki se je udeležil tudi predsednik občinske skupščine Franci Kuhar s sodelavci, sem slišal predlog, na bi napisali v obliki dnevnika pisano Jarčevo delo »Eka in Marija«. Nekateri so se takoj navdušili za to, da bi denar prispevala občina, zbirati pa bi ga začeli v letu 1971. Knjiga naj bi izšla pri Dolenjski založbi.

Prof. Škufca je takrat predlagal, naj bi za tridesetletnico Jarčeve smrti naredili še kaj več. Tako bi bilo prav, da bi ponatisnili Jarčev roman »Novo mesto«. Delo, ki bi ga ilustriral in opremil najboljši Jarčev prijatelj, akademski slikar Božidar Jakac, bi bilo nedavno

tudi lepo, da ne rečem reprezentativno darilo. Slikar Jakac hrani v svojih zbirkah celo galerijo portretov vseh oseb, ki nastopajo v tem Jarčevem romanu. Če bi dodal knjigi še slike Novega mesta in njegovih najrazličnejših kotičkov, bi nastala res imenitna knjiga. Uvod za knjigo bi napisal prof. Škufca, ki je Jarčevo literarno delo preučeval še v študijskih letih in sklenil svoje študije v diplomski nalogi.

Miran Jarc tudi v partizanih ni odložil peresa. Del je sicer malo, vendar še niso izšla v knjigi. V načrtu je, da bi tudi to izdali. Razen Jarčevih del pa bi v knjižnici natisnili tudi zapise pomembnih kulturnih delavcev o Jarčevi smrti in Jarčevo upodobitve partizanskega Roga in roških gozdov. Seveda bi morala imeti izdaja tudi primeren uvod.

Podobno kot »Eka in Marija« naj bi tudi dve knjigi izšli pri Dolenjski založbi, najlepše bi kajpak bilo, da bi vse tri knjige lahko izšle za tridesetletnico Jarčeve smrti.«

Po Miranu Jarcu sta v Novem mestu imenovani študijska knjižnica in ulica. Spominske plošče ali drugega podobnega obeležja pa Jarc, čeprav je bil Novomeščan od malih nog, še nima. Jo bo dobil vsaj čez dve leti?

»Prav bi bilo, da bi se Novo mesto temu pesniku in pisatelju oddolžilo še s spominsko ploščo. Ta bi lahko postala edinstvena v Sloveniji, če bi Jarčevemu imenu dodali še dve: Foersterjevo in Vavpotičevo. V hiši, ki je stala med bivšo Globevnikovo hišo in Košakovo gostilno ob Cesti komandanta Staneta, so namreč živeli in ustvarjali kar trije pomembni možje: razen Jarca še skladatelj Anton Foerster, ki je v njej zložil tudi svojo zadnjo opero, in akademski slikar Ivan Vavpotič.«

I. Z.

Naprej le z ,uma svitlim mečem‘

(Nadaljevanje in konec)

■ Vaše delo ni samo festival, ampak tudi Gorjupova galerija. Bi lahko o njej povedali kaj več?

»Prenovili smo jo, zdaj je praznična. Tri mesece smo imeli pravi obrtniški babilon v šoli, kjer ima galerija svojo streho. Zbirka šteje zdaj več kot tisoč enot, v sedanjih stalnih postavitvi jih je 130 — delo 84 umetnikov. Veseli me, da prihajajo ljudje z vseh strani in se prav v teh prostorih srečujejo s slovensko umetnostjo in umetniki.«

■ Kaj vas je vseskozi vodilo pri predstavljanju kulturnih vrednot javnosti?

»Kulturnih načrtov nismo nikoli omejevali na eno samo dejavnost. Na te reči je bilo treba zmeraj gledati celostno, tako da so načrti zaobsegli vse, od lastne dejavnosti na odru do knjižnice, gledališkega, glasbenega in likovnega ustvarjanja. Samo tako zasnovan kulturni načrt je možno opravičiti in pričakovati od njega, da bo vplival na duhovno podobo kraja in ljudi. Če bi se zadovoljevali s polovičnimi rešitvami in s polovičarstvom na splošno, bi bilo to zelo nekulturno.«

■ Gotovo tako dejavnost občina primerno podpira...

»Občina je prav gotovo zainteresi-

rana za to dejavnost, to pa še ni dovolj. Potrebna je materialna podpora, te pa nismo deležni, kot želimo, čeprav se zavedamo težav. Treba se je pač boriti. Za vsak boj je nujna moralna opora. Moram reči, da to imamo: tako pri predsedniku, ki se je včasih sam uveljavljal med kulturniki, kot pri drugih v občinskem središču.

Poudariti moram, da smo v minulih petnajstih letih pogosto naleteeli na nečloveške težave, da smo bili razen pohval in priznanj deležni tudi »sprangerja« (sramotilnega stebra). Morali smo biti trdni. Pri tem so nas navdihovale duhovne potrebe našega človeka. Iz njih sta izvirala moč in volja za premagovanje nešteti ovir, ki so jih nekateri postavljali iz lastne neumnosti, drugi pa prav iz satanske hudobije. Med slednjimi tudi izobražencev ni manjkalo in jaz še zdaj trdim, da je boj z izobraženimi primitivcem hujši od boja z neumnostjo.«

■ Pa vi osebno, kaj imate od tega?

»Bog daj, da bi dobil povrnjene vsaj potne stroške in da bi kdaj — morda zdajle na jesen — lahko šel na sprehod, samo da ne bi mislil na hvaležnost.«

■ Zakaj nenadoma tako črnoglednost?

»Niti minute nimam več zase. Vem pa, da zato nisem mučenec, saj tudi

svеча ne dogoreva zaman, če le imajo ljudje okoli nje kaj od tega.«

■ Kako to mislite?

»V sredini, kjer živim, sem bil vselej najprej in predvsem vzgojitelj, učentk. Učiteljski poklic sem imel zmeraj za nekaj vzvišenega. Učiteljevanje zame ni obrt, ampak prepričanje. Kdor pa je prepričan, se razdaja in v razdajanju dogoreva.«

■ Kaj pa organizacije?

»Član Socialistične zveze sem od leta 1950, v prvotnem društvu pa delam že od svojega sedmega leta. Če prštejem k temu še članstvo v DPM in RK, smo na koncu. Največ moči trošim za Dolenjski kulturni festival in njegove ustanove. Ta organizacija mi vzame več časa kot vse druge skupaj. Da se razumemo: šole potem, ko vestno opravim svojo šolsko dolžnost.«

■ Od kdaj ste pravzaprav v Kostanjevici? Kako se vas sprejeli?

»Prišel sem pred osemnajstimi leti: zaradi stanovanja in z enim samim načrtom, da jo ob prvi priložnosti popiham v Ljubljano. Ljudje so me sprejeli, kot pač sprejemo mladega človeka: kritično in sprva z nezaupanjem. Bil sem premlad, da bi resno računali name. Kmalu pa sem postal sodelavec vseh tistih, ki so bili ustvarjalni, aktivni in pripravljeni za kraj žrtvovati tudi dejanja, ne samo besede.«

Petdesetina delavnih

Med 500 mladinci v novomeški Industriji motornih vozil je le peščica delavnih

»Blizu se redna letna konferenca našega aktiva, ki bo sredi decembra«, je povedal mladinec Marjan Pavlin iz IMV v Novem mestu. »Na to se že pripravljamo, ker se bomo morali temeljito pogovoriti o nekaterih stvareh. Čas je že, da okrog 500 mladincev, kolikor nas je v tem podjetju, začne organizirano delati.«

V IMV je res okrog 500 mladincev, vendar vodstvo aktiva o članstvu nima prave evidence, ne plačujejo niti članarine. Ko je bivši predsednik aktiva Stane Zupančič približno pred dvema mesecema odšel iz kolektiva, je za svojega naslednika izbral Marjana Pavlina. S tem je bil seznanjen le ožji odbor aktiva, ne pa tudi drugi mladinci.

Po besedah Marjana Pavlina je v aktivu le okrog 10 mladincev, ki aktivno delajo, to pa pomeni, da vsaj prihajajo na sestanke.

»Imamo zelo pisan letni delovni načrt, ne moremo pa se po hvaliti, da smo ga v redu izpolnili. V podjetju je okrog 200 nekvalificiranih mladincev, za katere pa se doslej še nihče ni zavezal, da bi si pridobili vsaj polkvalifikacijo. Ob tem precej mladincev izredno študira, pa o tem nimamo prave evidence in tudi za to se nihče ne zanima. Pohvalimo se lahko je, da smo organizirali nekaj uspešnih izletov, kar pa je za tako močan aktiv, kot je naš,

vsekakor premalo,« pravi Marjan Pavlin. A. V.

Mladi ustvarjalci, pozor!

Amatersko kulturno-umetniško društvo »Bela krizantema« iz Novega mesta bo v soboto, 21. novembra, ob 15. uri priredilo sprejem za vse mlade ustvarjalce širom po Dolenjski, ki bi se hoteli včlaniti v društvo. Sprejem bo v mladinskem klubu v Novem mestu. Mladi ustvarjalci naj s sabo prinesejo svoje izdelke. Odbor društva bo navzoče seznanil z delom in načrti društva za prihodnje obdobje.

V sredo je več kot 1400 učencev z novomeške osnovne šole imelo na novomeškem letališču v Prečni jesenski športni dan. Izredno lepo jesensko vreme je poskrbelo za lepo vzdušje, ki so ga še obogatili novomeški letalci s prikazom letenja. Učenci so se jim oddolžili z letječimi zmajji, ki so jih spuščali po zeleni livadi (na sliki) Foto: S. Dokl

MLADI ZAPUŠČAJO VASI

Za razočaranja so krivi tudi sami

Od česa je odvisen uspeh vaških mladinskih aktivov? — Vloga mladih na vasi in dejavnost v vaških družbeno političnih organizacijah

Mladi zapuščajo vasi. Vzrok so prav gotovo neurejene razmere na vasi. Star pregovor pravi, da se brez muje še čevljev ne obuže. Kaj o tem mislijo mladi, če sploh razmišljajo? Ali se zavedajo pomena vaških aktivov? Kako in koliko se vključujejo in sodelujejo v krajevnih organizacijah? Ali si prizadevajo, da bi tudi na vas prodrli napredek, ki bi omogočil boljše in lažje življenje kmetov?

Za del svojega razočaranja nad vasjo so krivi tudi mladi sami, ker s svojo ravnodušnostjo celo ovirajo delo v svoji organizaciji, kaj šele da bi se skušali vključiti v delo drugih vaških organizacij in pomagali dvigniti vas iz mrtvila. Mladj bi se mo-

rali zavedati, kolikšen pomen ima lahko mladinski aktiv na vasi, če vzorno dela. Zabavno področje je le del mladinske dejavnosti, kjer se mladi lahko izkažejo. Morali pa bi se vključevati tudi v druge organizacije in s svojimi predlogi prispevati k boljšemu samoupravljanju. Morali bi se tudi zavezati za reševanje perečih socialnih vprašanj na vasi, ki se pojavljajo prav zaradi odhajanja mladih v mesta.

Zaradi nerazgledanosti in pomanjkljive izobrazbe mladi ne vidijo bodočnosti na vasi in niso to, kar bi morali biti — pobudniki tehničnega napredka na vasi, ki bi omogočili večjo proizvodnjo kmetijskih izdelkov za trg. Mladinski aktiv bi se moral skupno z drugimi vaškimi organizacijami in kmetijskimi združenji zavezati za strokovno izobraževanje kmetov.

Prav tako bi morali zastaviti svoj glas tudi za ureditev osnovnega šolstva na vasi, ki je marsikje zelo zastopala. Sodelovati bi morali z učenci osnovnih šol in jim pomagati v pionirskih organizacijah ter jih tako pripravljati na delo v mladinski organizaciji. Morali bi biti pobudniki izobraževanja na vasi in organizirati predavanja, seminarje in druge oblike izobraževanja. Tudi kulturne dejavnosti niso le domena mest. Mladi bi morali biti vsaj organizatorji vaških kulturnih prireditev, če že sami v njih ne sodelujejo. Mladinski aktiv na vasi bi bil lahko središče celotne vaške dejavnosti. Če bi to dosegel, bi imel brez dvoma tudi podporo drugih organizacij — moralno in materialno.

Vse to pa ni mogoče obprivedevanju posameznikov in ravnodušnosti večine drugih. Ne samo, da bi morali zagrabiti za delo vsi mladinci, ki so že včlanjeni, morali bi prepričati tudi druge,

■ Milka Verbič, članica republiške konference ZMS, je pretekli teden obiskala kočevsko gimnazijo in kovinarsko šolo. Obisk je sodil v okvir preverjanja učinkovitosti izobraževalnih oblik na srednjih šolah s posebnim poudarkom na socialistični vzgoji.

da je moč le v slogi. Pri tem pa bi mladim na vasi morale pomagati z navetli

in delovnimi načrti predvsem občinske konference ZM, ki se velikokrat premalo zavedajo pomena vaških aktivov na območjih, ki so še vedno pretežno kmetijska.

ZELJKO GRICAR

Irena Kohont in Rafko Irgolič sta 6. novembra na Otočcu zapela »Marijano« (Foto: S. Dokl)

Nepremagljiva „Marijana“

105 bralcev je glasovalo:

1. »Marijana«, Dubrovniški trubadurji - 37 glasov
2. »Titanik«, Slaki - 22 glasov
3. »Više nečeš biti moja«, Kičo Slabinac - 17 glasov
4. »Serenada«, Mišo Kovač - 9 glasov

Ta teden smo ob vaših predlogih dobili tudi posebno veliko pismo, v katerih nam pišete, kaj najraje poslušate in kje bi lahko kupili nekatere plošče. Že šestič je zmagala »Marijana«, ki je doslej ena izmed najbolj poslušanih plošč v naši lestvici najbolj priljubljenih.

O ploščah pa tole: lahko jih kupite v poslovalnicah Mladinske knjige, Elektrotehne in Mercatorja v Novem mestu in drugod. Nove plošče redno prihajajo na tržišče, povprašati morate le po novih ploščah, in z veseljem vam bodo postregli.

Ponovno opozarjamo vse, ki sodelujete v naši rubriki, da svoje naslove napišete točno in čitljivo, sicer ne bodo prišli v poštev pri žrebanju. Bralce, ki jih nagradimo s ploščami, izrebramo izmed vseh pošiljateljev kuponov, ne samo izmed tistih, ki glasujejo za zmagovalko.

Tokrat je žreb dotični naslednje bralce:

1. Milan Sikoček, Vojsko 4, Koprivnica pri Brestanici

OGLE*
DALO
MLA
*DIH

BRZOJAVKE

POSAVSKI STUDENTJE

Posavski študentje so imeli 5. novembra skupščino, ki se je udeležilo 82 študentov. Prišla sta tudi predsednik občinske skupščine Krško Jože Radej in tajnik občinske skupščine Brežice Mirko Kambič. Po izbrnem poročilu o delu v preteklem letu ter volitvah novega odbora je bila splošna razprava. Ugotovili so, da so letni načrti izpolnili bolj, kot so pričakovali, zlasti zaradi izredne delavnosti in poirtvovalnosti vseh študentov. Študentje so se zavezali za boljše sodelovanje s občinsko skupščino, posebno še glede štipendiranja. Z anketo so ugotovili, da štipendijska politika občin ne zadovoljuje kadrovske potrebe. Večina študentov dobi štipendije izven matične občine.

ZILJE

Na zadnjem sestanku mladinskega aktiva sta predsednik in tajnik odstopila, zato so izvolili novo vodstvo. Za predsednika so izvolili Mirka Čadoniča, za tajnika pa Danico Jamevič. V kratkem bodo mladinci začeli popravljati oder v prosvetni dvorani. Blizu se namreč sezona uprizarjanja iger na vasi, pri katerih sodeluje večina mladine. Ziljani so si že izbrali delo, s katerim bodo sodelovali tudi na Zupančičevem natečaju.

METLIKA

Akademijo v počastitev metliškega občinskega praznika pripravila mladinska igralska skupina Ošip šest. Metličanom bodo predstavili dvaletni pesmi Bogdana Komarja, dvajsetletnega metliškega pesnika. Bogdan je letos prejel prvo nagrado za najboljšo pesmi na prvem srečanju mladih literatov Dolenjske in Bele Krajine. S svojimi pesmimi je sodeloval tudi na srečanju mladih ustvarjalcev na Sutjoki, kjer je vzbudil pozornost zlasti z izvirnostjo in aktualnostjo vsebine. Pesmi sta pozvala v celoto in prireditelj režiser Toni Gašperič in Ovea Jagodič. Metličanom se obeta 27. novembra zanimiv in presenetljiv večer. Skupina Ošip šest bo nastopila tudi 23. novembra ob podelitvi priznanj najbolj prizadevnim krvodajalcem.

SMARJETA

Mladinci na osnovni šoli se redno udeležujejo medšolskih športnih tekmovanj. Pripravljajo tudi proslavo s programom ob 29. novembru, ko bodo sprejeli v pionirsko organizacijo 40 otrobov. Pionirska organizacija redno izdaja šolsko glasilo »Kametički«, ki prinašajo prispevke s risbami pionirjev. Pionirji sodelujejo s prispevki tudi v časopisih »Pionir« in »Ciciban«, sredi med sabo pa tekmujejo v šolskem uspehu, čistoti, disciplini in drugem.

METLIKA

Ošip šest, mladinska eksperimentalna igralska skupina, si je 14. novembra v Ljubljani ogledala predstavo »Lasjes«, ki jo je uprizorila beograjska skupina »Atole 212«, potem pa so se z avtobusom odpeljali še v sovitiško Lisco, kjer so se srečali s tankajsnimi mladinci in imeli daljši pogovor.

KOČEVJE

■ V PODJETJU ITAS Kočevje je mladinski kolektiv na nedavni mladinski konferenci izvolil za novega predsednika Ivana Zerjavo, za tajnika pa Vasjo Kamšiča. Sprejeli so tudi delovni program. — V soboto, 7. novembra, so mladinci ITAS sprejeli goste, mladince iz podjetja VOZILA iz Gorice. Organizirali so športno srečanje in sabavni večer. — Mladinski aktiv ITAS sodeluje v »akciji 75«, ki jo organizira republiška konferenca ZM.

Frutella

Važna vloga mestne mladine

Izseljevanje in slaba povezanost mladih na vasi — Kako zajezi izseljevanje?

Cvetka Jagodič je že leto in pol članica predsedstva občinske konference ZM v Metliki, sekretarka pred kratkim ustanovljenega mladinskega aktiva v tovarni »Kometa« in članica mladinske eksperimentalne igralske skupine »Ošip šest«.

»Vse delo v mladinski organizaciji na našem območju sloni na mestni mladini in mladi inteligenci. Delavska in kmečka mladina se za to ne zanima niti nimata volje do rednega dela, ker ima vsak še opravke doma, verjetno pa tudi zaradi tega, ker se mlada inteligenca premalo z njimi povezuje.«

— S katerimi vprašanji se predsedstvo ZM v Me-

tilki zadnje čase največ ukvarja?

»Na prvem mestu je vsekakor vprašanje prostora ali kluba, ker se večina aktivov sestaja po pisarnah ali kjerkoli. Še vedno je pereče tudi izseljevanje, ki pobira večino vaške mladine. Občinska predsedstva v takih območjih, kot je Bela Krajina, kjer je izseljevanje tako močno, bi se morala lotiti učinkovitejših oblik dela, ki bi mladino zadržale doma.«

— Kako pa uspeva aktiv mladih v Kometu?

»Aktiv je pred približno pol leta ustanovljen na pobudo občinskega predsedstva in ga vodi že začasn odbor, ker konference še nismo imeli. V aktiv se je prostovoljno vključilo okrog 60 mladink, treba pa bo včlaniti tudi druge. Precej mladink je včlanjenih tudi v skupino Ošip šest, ki je zajela mlade z vseh področij. Najvažnejša naloga, ki se jo bomo morali kmau temeljito lotiti, je izobraževanje, saj je večina deklet brez končane osemletke. Razumljivo je, da s tako pomanjkljivo izobrazbo ne morejo uspešno sodelovati v samoupravljanju in se ozlašati s predloči ter vključevati v delavski svet. Nimamo težav z denarjem, ker imamo vso podporo vodstva podjetja, zato pa smo prepričani, da nam bo to uspelo.«

A. V.

POTA IN STRAŽNICA

§

DEŽURNI POROČAJI

MOPED SO JI UKRADLI — V noči na 11. november so neznanec ukradli moped Mariji Lápovec. Vozilo je bilo parkirano na pločniku pri hotelu »Kandijas« v Trdinovi ulici v Novem mestu.

TATICI NAD MLINI — K Franciški Saje, ki stanuje v Novem mestu Nad mlini, sta prišli 10. novembra prosjčit dve Ciganke. Medtem ko je iskala drobiž, sta ji Ciganke iz torbice v predsobi vzeli 120 din in dokumente.

OKRADEN PRED ZDRAVSTVENIM DOMOM — 13. novembra je neznanec ukradel kolo »Roga Jožetu Možetu s Potoka. Može je imel kolo pred novomeškim zdravstvenim domom.

POŽAR PRI SEMICU — V Kalu pri Semicu je 14. novembra dopoldne izbruhnil večji požar na domačiji Antona Dajčmana. Skleden in senik sta zgorela do tal, s poslednjem pa tudi 3 tone sena in nekaj slame. Škoda je bila na okoli 17.000 din, vendar je imel lastnik poslednje savarovano le na 2.000 din. Požar je nastal med otroško igro z vžigalicami.

KRAJA PRED TOVARNO — Francu Naduju iz Bršlina je neznanec 14. novembra ukradel kolo iz NOVOTEKSOVE kolektarne. Tat je kolo odpeljal v času, ko je Nedu delal v NOVOTEKSU.

V KANDIJI SKOČIL Z VLAKA — 11-letni Alojz Kloubar s Uršnih vol je 13. novembra na šeleziški postaji v Kandiji skočil z voznega vlaka. Padel je pod kolo vagona, da mu je zmečkal nogo. Zdravi se v novomeški bolnišnici.

TOVORNI VLAKE ZADEL SIMCO — Mirnopačanka Anica Zupan je 14. novembra popoldne s simco prečkala železnico na nezavarovanem prebodu pri inrmpoški železniški postaji, ko je od Ljubljane drvel tovorni vlak št. 17062. Lokomotiva je simco zadela v blatnik. Voznici se ni nič zgodilo.

MARTINOVE ŽRTVE — Nekoliko preveč resno so vzeli mesec boja proti alkoholizmu. Nedelko Josi iz Kočevja, Stipe Jurčič iz Kočevja, Lazar Vukeljič iz Mahovnika in Jože Kozole iz Želj. Prav na praznik prijubljenega patrona Martina, se pravi 11. novembra, so se v gostilni »Roga« in kavarni »Zvezdas« v Kočevju pretepali in nesodobno obnašali. Zaradi bojazni, da bi z izgredi nadaljevali, so jih miličniki ob 21.30 pripeljali na postajo milice in jih pridržali do istrežitve.

Srčno nad rdečega petelina!

»Podnevi smo pripravljani v 30 sekundah, ponoči v eni minuti,« pravi Franc Salmič, komandir novomeške poklicne gasilske enote

»Lesjakov kozolec gori!« je prejšnji torek udarilo med preplašene prebivalce Gotne vasi. Čez dva dni smo v Dolenjskem listu prebrali, da gre »uspešnemu posegu delavcev obrata NOVOLES in poklicnim gasilcem iz Novega mesta zasluga, da so požar pogasili« in preprečili večjo škodo. »Saj to ni bilo težko, ker požar ni bil tako hud, ljudje pa so nas o nesreči tudi hitro obvestili,« je dejal Franc Salmič, komandir teh poklicnih gasilcev, ki je hkrati tudi poveljnik pri novomeškem gasilskem društvu. In vendar me je prav ta »uspešni poseg« spodbudil, da sem začel komandirja spraševati po tem in onem.

»Biti v službi ljudi je častno, a odgovorno in neredko zelo nevarno,« pravi Franc Salmič, komandir novomeških poklicnih gasilcev (Foto: Ivan Zoran)

Tokrat so vaši fantje gasili popoldne. Kdaj vas sicer najčešče kličejo na pomoč?

»Popoldne, ponoči. Pripomniti pa moram, da naše delo ni samo na pogoriščih: je tudi pri prometnih nesrečah, ob povodnjah; nas pridejo klicati, kadar kdo utone.«

Kolikokrat ste letos morali ven?

»Do 10 novembra 22-krat zaradi požarov, 294-krat zaradi karambolov, 3-krat pa smo reševali utopljenca. Vidite, ni tega tako malo. Lani smo vse leto gasili, samo 23 požarov.«

Na kolikšnem območju pa pravzaprav delujete?

»V glavnem v novomeški občini, na posebne prošnje gremo tudi drugam pomagati in gasiti. Vaje pa imamo večkrat v kačšni drugi občini.«

Včasih vam očitajo, da pridete prepozno...

»Vem, a bom tudi na to odgovoril. Prepozno pridemo takrat, kadar nas prepozno obvestijo. Neredko nas prosijo za pomoč potem, ko ognja ne moremo pogasiti sami prostovoljni gasilci. Te

daj nastopimo kot dodatna pomoč. Mnogi seveda mislijo, da namerno kasnimo, a se, kot vidite, hudo motijo.«

V kolikšnem času se pripravite za na pot?

»Podnevi v 30 sekundah, ponoči v minuti. To ni težko, saj smo v tem izurjeni, vozila in oprema pa so vselej pripravljene.«

Ne bom spraševal po tem, ali je vaše poslanstvo težko, nevarno in odgovorno. Kljub temu pa me zanima, kako imate službo organizirano, da je vselej, če hočete, pri roki.

Fantje delajo v dveh izmenah, vsaka teče nepretrgoma 24 ur.«

Ali ni tudi to včasih prehud napor?

»Premalo nas je, da bi imeli še več ekip in še več izmen. Zdaj bi moral prav-

Kokoši tat pred sodniki

Edvard Hudorovac je bil 13. novembra na novomeškem okrožnem sodišču obsojen na 6 mesecev zapora. 25. maja letos je vlomil v zaprt kurnik Marije Zakrajšek v Celevcu pri Škocjanu in ukradel 10 kokoši ter dva petelina. Zatem je bil v »gosteh« pri Francu Anderliču v Dolu pri Šmarjeti, kjer je ukradel 10 litrov žganja, vedro in dve platenki.

Šibre v zadnjo plat

Matija Jan, Franc Ovelbar in Anton Kosmač, vsi iz Mršeče vasi, so se 7. novembra odpravili loviti ribe. Z ostimi v rokah so se naložili v čoln in ob svetlobi žepne baterije odrinili od brega po Krki. Najpakt dovolilnic za ribolov niso imeli. Ko so tako vestali in čakali, da bo baterija le osvetlila kakšno ribo, je nekdo z brega nanje zakričal. Nato pa je že počilo, možeje v čolnu pa so se v bolečina prijemali za zadnjo plat, kamor so jih zadele šibre lovskih nabojev. Mukorna so priveslali na breg, nato pa se brž odpravili po zdravniško pomoč v novomeško bolnišnico.

Moža, ki je streljal na posadko iz Mršeče vasi, niso odkrili, čeprav so takoj uvedli temeljito preiskavo, ki je trajala več kot teden dni. Sodijo pa, da je bil to le eden od obračunov med krtivolovci.

zaprav govoriti že o denarju.«

Je to pri vas hud problem?

»Že leta in leta dolgo. Saj tudi naša oprema ni čisto popolna. Marsikaj bi morali še nabaviti, da bi bili res sodobno in zadostno opremljeni.«

Ali je kakšna razlika med poklicnim in prostovoljnim gasilcem?

»V bistvu ne: oba gasita ogenj, oba rešujeta in se — tako je pač naše poslanstvo — često izpostavljata hudim nevarnostim. Včasih je njuna pomoč tveganje. »A se vedno srčno spopadeta z rdečim petelinom.«

Je razlika morda v znanju?

»Za poklicnega gasilca je obvezno, da ima vsaj še en poklic (mehanic, klepar itd.). To zato, da ga opravlja kadar ne gasi ali rešuje. Vsak poklicni gasilec mora obvladati prvo pomoč. Imeti bi moral tudi poklicno gasilsko šolo.«

Kakšne so vaše izkušnje v gasilstvu?

»Gasilec sem že petnajst let. Začel sem v Beli cerkvi, kasneje v tovarni zdravil KRKA, potem sem vstopil v poklicno enoto. Komandir sem sedem let. Spoznal sem, da je biti v službi za ljudi častno in hkrati hudo odgovorno delo. Kot komandir pa imam še vrsto drugih obveznosti: odgovoren sem za tovariše, vozila, orodja, gasilsko in reševalno službo v celoti.«

Mora komandir na vsako pogorišče, na vsako reševanje?

»Ne, samo kadar je požar hud ali reševanje zapleteno. Včasih grem tudi na manjše pogorišče.«

IVAN ZORAN

Igra z vžigalicami

Milijonsko škodo so povzročili požari, ki so to jesen eden za drugim združili po Dolenjski. Ogenj je uničil skednje, hleve, kozolce, seno, slamo, les, orodje in mnogim dobljen del poljskih pridelkov. Na prvi pogled je videti, kot bi se ta človekov prijatelj in sovražnik zarotil, da bo pokončal, kar so pustile povodenj, toča, suša in divjad.

Precejšnja škoda gre na račun požarov, o katerih v naših črnih kronikah pišemo s pripombo, da so ogenj »brzkone zanetili otroci, ko so se igrali z vžigalicami pod kozolcem, v skednju, hlevu, podu. Da so se igrali, pravimo kar tako, saj dobro vemo, da prižiganje vžigalic ni igra, najmanj pa otroška igra. A naj to hudo reč imenujemo tako ali drugače, dejstvo je, da je nevarna, uničevalna, če ni takoj pri roki ga-

silcev, ki bi z vžigalico neprevidno, nehote, nepučeno ali nič hudega sluteč odvrženo v suho slamo zaneteni ogenj takoj pogasili. Na srečo pa so gasilske brigadne požare kmalu zadušile in preprečile še večjo škodo, če ne že kar katastrofo.

O tej nesrečni igri ne pišemo prvič. Veliko časa smo že porabili in veliko črnila prelili za to, da bi dopovedali staršem, ki niso dovolj spravljali vžigalic pred svojimi otroki, da so pravzaprav sokrivi (če že ne krivi!) za dejanja najmlajših in pred zakonom neodgovornih požigalcev. Če so bili do zdaj brezbržni, bodo morda poslej bolj pazljivi: kajti lahko se zgodi, da bo jutri zagorelo pod njihovo streho. Tedaj opozarjati pa bo najbrž že prepozno. Zato: bolje je preprečevati kot gasiti!

IVAN ZORAN

KRONIKA NESREČ

ODRGA: S CESTE V JAREK — Z mokre ceste v Jarek je 15. novembra popoldne pri Odrgi zaneslo osebni avtomobil, ki ga je vozil Ludvik Blatnik iz Ljubljane. Voznik je bil laže ranjen, škoda pa so ocenili na 2.000 din.

KARTELJEVO: PLES AVTOMOBILOV — Anton Peterca z Javornika je 15. novembra fičku zmanjšal hitrost, da bi zavil na odcep proti Novemu mestu. Dragoljub Ilič iz Pirota, ki se je med prehitvanjem zadel. Ilič, ki je vozil brez vozniškega dovoljenja, se je zatem prevrnil. Škoda so ocenili na 2.500 din.

MACKOVEC: DVAKRAT SE JE PREVRNIL — Martin Hošta iz Rodice pri Domžalah je 14. novembra zvečer s volkswagenom med Maškovoem in Lešnico na ovinku zapeljal s ceste in se dvakrat prevrnil po nasipu. Škoda je bilo za okoli 4000 din.

PLUSKA: NESREČA JE KAR PONORELA. Ivica Nebec iz Ljubljane je 14. novembra vozila osebni avtomobil v koloni po klancu navzgor pri Pluski. Ko so zmanjšali hitrost, se je v njeno vozilo zalezel zagrebški avtomobilist Tomislav Vidović, v njegovega pa je treščil Zagrebec Marjan Vodopivec.

Škoda je bilo za 3.000 din. Poškodovano Vodopivčovo sopotnico Anico Vodopivec so odpeljali v novomeško bolnišnico. Čez nekaj minut je na tem kraju Anton Klenovšek z Mirne s osebnim avtomobilom trčil v vozilo Beograščana Gojka Ušeniča, ki je vozil pred njim. To trčenje je povzročilo 2.000 din škode. Čez dvajset minut se je na kraju nesreče zgodila še ena: Zagrebec Vinko Kovačec se je z opel-kadetom zalezel v avtomobil someščana Ivana Kveščka, ki se je ustavil pri že prej ponesrečenih avtomobilih. Pri tem trčenju pa je bilo za 3.000 din škode.

BERECA VAS: OBSTAL NA DRUGI CESTI — 14. novembra popoldne je z ovinka pri Berca vasi zaneslo Novomeščanka Ivana Smrečnika tako, da se je dvakrat prevrnil, nato pa obstal na drugi cesti. Voznik je bil laže ranjen, škoda pa so ocenili na 5.000 din.

DOLENSKE TOPLICE: NESREČA BREZ POSLEDIC — 13. novembra je Jože Novina iz Podturna med prehitvanjem vprežnega voza v Dolenjskih Toplicah zbil 5-letnega Dolenjskega Klančičarja iz Dolenjskih Toplic, ki je nenadoma pritekel izza voza. Na srečo ni bilo žrtev.

LEŠNICA: Z REKORDOM V TOVORNAK — Slavko Zgela iz Kralovec je 13. novembra v Lešnici dohitel tovornjak, ki je obstal zaradi okvare. Ko je čakal, da bo lahko odpeljal, pa se je v njegov tovornjak zalezel Zagrebec Ivo Pirc s opel-rekordom. Pircov sopotnik inž. Vlatko Matič je bil ranjen, škoda pa so ocenili na 5.000 din.

SLOVENSKA VAS: MED SREGANJEM STA TRČILA — V Slovenski vasi sta se 11. novembra zalezela Stane Bukovec z Mirne s osebnim avtomobilom in Anton Zupet, tudi z Mirne, s poltovornjakom. Škoda so ocenili na 3.000 din.

STARI TRG: Z AVTOM JO JE ZADEL — Simon Pravnin z Jesenic je 11. novembra v Starem trgu pri Trebnjem s osebnim avtomobilom zapeljal na levo stran ceste in zadel Osvetko Trinko s Kamengore. Trinka je bila laže ranjena.

krat prevrnil po nasipu. Škoda je bilo za okoli 4000 din.

PLUSKA: NESREČA JE KAR PONORELA. Ivica Nebec iz Ljubljane je 14. novembra vozila osebni avtomobil v koloni po klancu navzgor pri Pluski. Ko so zmanjšali hitrost, se je v njeno vozilo zalezel zagrebški avtomobilist Tomislav Vidović, v njegovega pa je treščil Zagrebec Marjan Vodopivec.

Škoda je bilo za 3.000 din. Poškodovano Vodopivčovo sopotnico Anico Vodopivec so odpeljali v novomeško bolnišnico. Čez nekaj minut je na tem kraju Anton Klenovšek z Mirne s osebnim avtomobilom trčil v vozilo Beograščana Gojka Ušeniča, ki je vozil pred njim. To trčenje je povzročilo 2.000 din škode. Čez dvajset minut se je na kraju nesreče zgodila še ena: Zagrebec Vinko Kovačec se je z opel-kadetom zalezel v avtomobil someščana Ivana Kveščka, ki se je ustavil pri že prej ponesrečenih avtomobilih. Pri tem trčenju pa je bilo za 3.000 din škode.

BERECA VAS: OBSTAL NA DRUGI CESTI — 14. novembra popoldne je z ovinka pri Berca vasi zaneslo Novomeščanka Ivana Smrečnika tako, da se je dvakrat prevrnil, nato pa obstal na drugi cesti. Voznik je bil laže ranjen, škoda pa so ocenili na 5.000 din.

DOLENSKE TOPLICE: NESREČA BREZ POSLEDIC — 13. novembra je Jože Novina iz Podturna med prehitvanjem vprežnega voza v Dolenjskih Toplicah zbil 5-letnega Dolenjskega Klančičarja iz Dolenjskih Toplic, ki je nenadoma pritekel izza voza. Na srečo ni bilo žrtev.

LEŠNICA: Z REKORDOM V TOVORNAK — Slavko Zgela iz Kralovec je 13. novembra v Lešnici dohitel tovornjak, ki je obstal zaradi okvare. Ko je čakal, da bo lahko odpeljal, pa se je v njegov tovornjak zalezel Zagrebec Ivo Pirc s opel-rekordom. Pircov sopotnik inž. Vlatko Matič je bil ranjen, škoda pa so ocenili na 5.000 din.

SLOVENSKA VAS: MED SREGANJEM STA TRČILA — V Slovenski vasi sta se 11. novembra zalezela Stane Bukovec z Mirne s osebnim avtomobilom in Anton Zupet, tudi z Mirne, s poltovornjakom. Škoda so ocenili na 3.000 din.

STARI TRG: Z AVTOM JO JE ZADEL — Simon Pravnin z Jesenic je 11. novembra v Starem trgu pri Trebnjem s osebnim avtomobilom zapeljal na levo stran ceste in zadel Osvetko Trinko s Kamengore. Trinka je bila laže ranjena.

Bolj posrednik kot trgovec

Na štiri mesece zapora za dobo enega leta je bil prejšnji teden obsojen Franc Matijašič iz Arnovga sela pri Artičah. Z 1965, se je začel baviti z nedovoljeno trgovino. Uvozil je nekaj kosilnic, strojev za grabljenje sena in avtomobilov. Pri tem pa je bil bolj posrednik kot trgovec. Posebnih premoženjskih koristi ni dosegel. Okrožno sodišče v Novem mestu ga je na glavni obravnavi obsodilo za šest primerov nedovoljene trgovine, dva primera pa mu je oprostilo in zmanjnu ne odgovarja.

Pobegli voznik se je sam javil!

14. novembra ob 12.55 je v hudj prometni nesreči na Cesti herojev pri novomeškem pokopališču izgubil življenje 23-letni Anton Franko, avtomehanic v tovarni zdravil KRKA, žena Majda in njen brat Darko Bučar pa sta bila močno ranjena. Tone Gotlib iz Harinje vasi, delavec pri LABODU, se je pripeljal z osebnim avtom od odcepa za tovarno in ustavil, ker je naproti Franko pripeljal s fičkom. Od Novega mesta je tedaj

privozil s tovarnjakom Stražan Adolf Zupančič, šofer pri novomeški zadrugi. Zupančič tovornjaka ni mogel ustaviti, zavil je na levo in treščil v Frankovega fička. Zupančič je po nesreči zapustil tovornjak in se naslednji dan sam javil miličnikom. Škoda so ocenili na 10.000 din. Na sliki: takole je Zupančičev tovornjak pregazil fička. (Foto: Slavko Dokl)

Portret tega tedna

Z vztrajnim delom k življenjskemu cilju

30. oktobra letos je dr. Draga Stečko, roj. Papež, v Ljubljani uspešno branila doktorsko disertacijo z naslovom: Investicijski kriterij za samoupravno podjetje v tržnem gospodarstvu.

Dr. Draga Stečko se je rodila 28. maja 1928 v Krmežu na Dolenjskem. Po končani meščanski šoli v Novem mestu je leta 1941 začela študirati na gimnaziji v Ljubljani, vendar je morala zaradi vojne študij prekiniti. V jeseni 1943 je odšla v NOV. Najprej je bila v Dolenjskem oddelu, nato v XII. brigadi v VII. korpusu.

Leta 1963 je postala asistentka na ekonomski fakulteti Ljubljanske univerze, še isto leto pa se je vpisala na tretjo stopnjo študija, ki jo je leta 1966 končala z odličnim uspehom.

Kot študentka Fordove fundacije je nato odšla na enoletno študijsko izpopolnitev v ZDA. Po končani magistraturi se je lotila doktorske disertacije in tako po dolgem in vztrajnem delu dosegla svoj življenjski cilj.

Kot žena in mati je z neizmirljivo voljo, občudovanja vrednim samoodrekanjem, z gledano vztrajnostjo in velikimi žrtvami dokazala, kaj lahko človek v življenju doseže.

Kot prvi Dolenjci, ki je dosegla to veliko čast, izrekano iskreno čestitke!

B. DEBELAK

Na priložnost, da bi uplenil tole kapitalno ribo, ki se imenuje golf, je čakal Jože Turk 8 let. Riba je tehtala 28 kg, uplenil pa jo je pri Palagružu

Bivši prvak spet v formi

Jože Turk, prvak Jugoslavije v podvodnem ribolovu leta 1964 in 1967, spet dosega izredne uspehe - Naslov prvaka je izgubil zaradi hude poškodbe pri prometni nesreči, zaradi katere ni mogel tekmovali

Obiskali smo Jožeta Turka iz Kočevja, bivšega prvaka Jugoslavije v podvodnem ribolovu, ki je po težki prometni nesreči maja 1968 šele letos spet začel vaditi in nastopati na tekmovalnih. Zaradi leta in pol trajajočega premora je padel tudi v nižjo tekmovalno skupino, zdaj pa se spet bori za uvrstitev v državno reprezentanco, katere član je bil nepretrgoma od leta 1963 do 1967.

Zvedeli smo, da si po daljšem premoru spet začel nastopati na tekmovalnih. Kakšne uspehe si dosegel letos?

Nastel bom le nastope na večjih, in glavnem mednarodnih tekmovalnih, ki so bila vsa v Jugoslaviji.

1. maja sem v Portorožu zasedel v paru skupaj z najboljšim Jugoslovancem Damjanom 7. mesto. Nastopilo je 18 parov.

Maja sem v Rovinju zasedel v paru 6. mesto, posamezno pa 8. mesto. Nastopilo je 80 tekmovalcev.

Junija sem na memori-

alu Edija Zeleta zasedel v Poreču v paru 2. mesto. Nastopilo je 32 parov. Na državnem prvenstvu podvodnih ribičev 2. kategorije, ki je bilo julija v Hercegovcu, sem zasedel 2. mesto in se tako spet uvrstil med tekmovalce 1. kategorije. V nižjo kategorijo sem padel zato, ker zaradi nesreče dve leti nisem nastopal na tekmovalnih.

10. avgusta pa sem na mednarodnem tekmovalju parov v Pulju zasedel 2. mesto.

Si z doseženimi rezultati zadovoljen?

— Sem, in to zelo. Uspoštevat je namreč treba, da so na vseh teh tekmovalnih — razen seveda na državnem prvenstvu podvodnih ribičev 2. kategorije — nastopale tudi ekipe Italije. Prav italijanski ribiči pa so evropski in svetovni prvaki.

Razen tega, kot je znano, nastopamo na tekmovalnih v parih. Jaz nastopam za Ljubljanski klub, v katerem pa nimam enakovrednega partnerja, in običajno sam nalovim okoli 90 odstotkov rib, le 10 odstotkov pa moj partner. Odlični podvodni ribič Krešo Petrovič, s katerim sva pred leti tekmovala v paru, namreč po nesreči s hidrogliserjem ne tekmuje več.

Uvrstil si se med najboljšie jugoslovanske podvodne ribiče. Zakaj ne nastopate v reprezentanci Jugoslavije?

— Predvsem zaradi pravil, kako so obrani naši državni reprezentante. Sestavljajo se namreč točke oziroma doseženi uspehi zadnjih treh let, in sicer iz zadnjega leta vse točke in predzadnjega četrtina točk.

Si doživljal na letošnjih tekmovalnih ali vadih kaj zanimivega?

— Prvič mi je uspelo se letošnje upleniti med vadbami kapitalno ribo golf. Težka je bila 28 kg. To je letišča riba, ki prihaja v Jadran le v določeni dobi, in na določene kraje. Osem let sem čakal na ta veliko dogodke. Te ribe je zelo težko upleniti, ker se morajo potopiti pod vodo in nato čakati, da se ti približa na 2 do 3 m. Podvodni ribič mora imeti kondicijo. Utrujal sem jo nad 1 uro. Ta riba je za podvodnega ribiča tak plen, kot je za naše lovce medved ali za lovce v Afriki slon ali lev. Za to sem na ta plen še posebno ponosen.

JOŽE PRIMC

Z naših vrstov

Najtrdnejša je ribniška valuta

Iz ribniške občine je veliko občanov zaposlenih v tujini, največ seveda v zahodni Nemčiji. Na ta račun so Ribničanje uganili že več smešnih in resnih. Ondan sem pristuhnil razgovoru dveh domačinov.

— Morda veš, katera je najtrdnejša valuta? Je vprašal prvi.

— Kaj ne bi vedel? se je odrezal drugi. To je prav gotovo RIBNIŠKA MARKA!

Naš denar

Ondan so prišle v kočevsko prodajalno spominkov tri Kostelke. Priznati moramo, da so s Kostelskega že vred vojno odhajali domačini na delo v tujino in da odhajajo tudi še danes.

Ena izmed treh Kostelk je vprašala, koliko stane majhen sodeček-spominek.

— 11 din, je povedala prodajalka.

Tedaj pa se Kostelka obrne k eni izmed svojih spremljevalk, in jo vpraša:

— Kulk pa je tu u našem dnarju?

Vprašana ji je na kratko pojasnila:

J. P.

Krog je sklenjen

Rudi Cimperšek iz Sevnice, za katerega je znano, da vni-ma dlake na jeziku, je takole komentiral dograditev novega vrta v Sevnici, ki so ga odprli za občinski praznik:

»Tako, zdaj je krog sklenjen; otrok se rodi, gre v jasli, zatem v oddelek za predšolske otroke, nato v šolo, se izuči za poklice, nato gre v Nemčijo, vrača se v dom omenjanih in končno mu ne uide tudi — pokopališče.«

Spet 10 knjižnih nagrad!

Iz vrst novih naročnikov smo v torek popoldne izžrebali 10 dobitnikov lepih knjižnih nagrad, ki jih bodo te dni dobili po pošti. To so:

Marija Petan, Sromlje, Curnovec 32; Marija Štukelj, Semič 36; Jože Ule, Kočevje, Ljubljanska cesta, nova hiša; Anton Luzar, Sentjerne, Dol. Brezovica 19; Edij Jazbec, Sevnica, Zurkov dol 17; Alojz Pirč, Krško, Ravni 3; Jože Kostelc, Metlika, Čurle 18; Anica Gričar, Sevnica, tovarna »Lisca; Lojze Rozman, Novo mesto, Zablja vas 54; Julka Marolt, Sentrupert, Skriljevo 13.

Njim in vsem drugim novim naročnikom želimo mnogo sreče pri prebiranju domačega tečnika, hkrati pa jih lepo pozdravljamo!

UPRAVA DOLENJSKEGA LISTA

MESEC BOJA PROTI ALKOHOLIZMU

Za prestopke kriv alkohol

Polovica kaznivih dejanj v kočevski občini je storjenih pod vplivom alkohola

13. novembra je bil v Kočevju posvet ob boju proti alkoholizmu, ki ga je sklical izvršni odbor občinske konferenice SZDL. Na njem so ugotovili, da so za zatiranje alkoholizma odgovorne razen SDO še vse ostale družbenopolitične organizacije, predvsem pa ZK in sindikat ter seveda tudi krajevna skupnost.

Med sklepi, ki so jih sprejeli, je bil pomemben predvsem tisti, ki govori, da je treba dosledneje izpolnjevati predpise, ki prepovedujejo točenje alkoholnih pijač mladinskim in točenju alkoholnih pijač v podjetjih.

Doseči je tudi treba, da bo Kočevje končno dobilo brezalkoholno restavracijo ali pa da bi nekateri obrati — mislimo je bilo predvsem za »Meško« — prodajali tudi mleko in belo kavo.

V razpravi so sodelovali tudi predstavniki krajevnih skupnosti, šol, sodišča, tožilstva, milice, socialnih služb in drugi. Opozorili so na nekatere povesem določene primere alkoholizma, na vpliv alkoholizma na kaznivajanja (polovica kaznivih dejanj je izvršenih pod vplivom alkohola) in na zaskrbljujoče naraščanje alkoholizma med mladino in mladimi, a ne za poslenimi materami.

J. P.

V ZIVALSKEM VRTU

»Tite vaši trgovci so prave opice, če znajo uvažati tako zelene banane!«

6 so jih pripeljali

Jože Bambič, ki dela znano v Stuttgartu, je v ponedeljek, 16. novembra, okoli 9 ure pri Koroških v volkswagenov nemško registracijo na tistem delu avtomobilске ceste, kjer je nepretrgoma bela črta, prehitel tovarnjak s prikolico in treščil v avstin 1300, ki ga je naproti vozil Borut Kraigher iz Ljubljane. Pri silovitem trčenju je bilo ranjenih devet oseb, od tega šest huj, medtem ko je smotna škoda manjša.

Z reševalnimi avtomobili so takoj po nesreči enega za drugim pripeljali v novomeško bolnišnico vse hujše ranjene potnike. To so bili: voznik volkswagenov Jože Bambič, njegovi sopotniki Vera Bambič, Terezija Sviben in Zlata Kerže, voznik avstina 1300 Borut Kraigher in njegov sopotnik Mirko Kmet. Ko so jim dali prvo pomoč, so jih zadržali na zdravilnici. Jošip Sviben, Mirna Kerže in Olga Zaletelj pa so bili le laže ranjeni.

V ognju so popokale šipe

14. novembra so imeli požar v Veliki vasi pri Leskovcu, gorala pa je hiša Franca Vizlerja. Zjutraj je eden od domačih prinesel domov dve kanti mešanice in jo postavil za vrata. Pri tem se je nekaj mešanice olja in bencina razlilo po tleh. Otroku, ki se je igral z vžigalicami, je ena goreča padla na polita da in ogenj je izbruhnil. Vnelo se so okenske zavesе, gorela so vrata, vročina pa je uničila električno napeljavno. V ognju so popokale tudi vse šipe. Galsilci so takoj prišli na pomoč, kljub temu pa je škoda za okoli 8.000 din.

Kozolci v plamenih

V Dragi pri Sentrupertu je 5. novembra zgorel kozolec Franca Golobu. Razen poplopa je ogenj uničil tri tone sena, drva, deske, hlode fižol, fižolove kolje, koruznico, strešno opako in voz. Škode je za 25.000 din.

Dan poprej je izbruhnil požar v Martinji vasi, ogenj pa je hudo poškodoval kozolec Terezijske Gerden. Škode je za 3.000 din. Sosedje in gasilci so ogenj pogasil in preprečili večjo škodo.

Kaže, da so oba požara zanetili otroci med igro z vžigalicami.

Boža Podergajs in Alma Pečar sta odprli boutique v Novem mestu: nov barometer za preskušanje snobizma mešanov.

... Kolere na Dolenjskem ne bo: direktor Zavoda za zdravstveno varstvo v Novem mestu dr. Albin Pečaver je izbral osemčlansko komisijo, v republiški komisiji pa je le pet članov. Boljša obramba!

... Pleterska kartuzija se sama važruje. Če že ne izdajo recepta za nekakere odlične pižabe, bi morala za nekatera slabo popokala podjetja povedati, kako posloovati z dobitkom.

... Ivo Ninič, komandant novomeške garnizije v pokojju, težko čaka na Jakobčev članek o nižji partijski članarini. Po dolgem času bo to prvi članek, ki ga bo prebral v Komunistu.

... Vlado Deržič, direktor Cateških Toplic, je ukinil barski program. Razumljivo: najrazličnejši strip teasov ima pri iskanju možnosti za novo gradnjo več kot dovolj.

... Če bi v Labodu delali srajce tako počasi in površno, kot igrajo rokometaši, ki jih Labod podpira, bi prodali le malo svojih izdelkov.

Za otočke labode vedno večja skrb

Ko se je na Otočcu v letošnjem letu povečala labodnja družina, si lepi beli okrasi piči pričeli iskati večji življenjski prostor. Njihovi izleti se končujejo pri Žumberku ali Kostanjevici; po vseh dolžini Krke jih je dosti. S tem ko zapuščajo odnane ognjišče, pa preči nanje večja nevarnost; v razgibani lovski sezoni, ki je pred vrati, se krko lahko hote ali nehoče spozabi in jim upihne življenje.

Veseli nas, da so ljudje vzbudili otoške lepote in da vsak njihov pogled iz smatnega kose sproti telefonično sporočilo na Otočec, kjer so na tekočem o gibanju belih potepuhov. Cim več oči, ho besedo med labodi, tem dlje bomo obranili ta okrask Krke. S. DOKL

PISMO

Razočarana kot še nikoli ti pišem to pismo. Pravzaprav dvomim, kakšen pomen ima vse to, vendar nekemu se moram izpovedati. Morda ni bo potem laže. Mislim, da ne bom mogla prenesti poniževanja.

Gotovo se še spominjaš oglasa v časopisu, ki sva ga skupaj brai. V njem je bilo veliko laži.

Stanujem v mrzli in vlažni sobi v šestem nadstropju stare hiše. Nikoli ni miru. Noč in dan cvilijo zavore in kričijo otroci. Doma je bilo vse, kar je bilo tuje, tudi boljše. Resnica pa je drugačna. Moje predstave o tej deželi na otoku so bile popolnoma drugačne od resnice. Tu ni prostiranih travnikov, ki sem jih bila vajena, ni rož na olinih in balkoni so brez cvetja. Ljudje me gledajo kot ničvrednega priseljenca.

Kot gospodinjska pomočnica delam pri šestčlanski družini. Imam težave z jezikom. Skoraj vse besede so mi tuje. Razumeti moram še strogi pogled gospodarja ali rdeče nalakirani noht gospodinje. Otroci so poredni, in če ne morejo drugače nagajati, razmetavajo po stanovanju. Včeraj zvečer sem jokala pozno v noč. Najstarejši sin je prevrnil predal, v katerem je bila fotografija moje mame. Potem je pripovedoval svojim staršem, ti pa so se mu le smejali:

»Poglejta, saj to je vendar coprnica v dolgi črni obleki! Ali pri vas ne poznate mode? Ali nosi ta stara ženska maksit?«

Njegove besede so me zbadale kot noži, vendar nisem rekla ničesar. Pograbila sem sliko in odšla iz sobe. Zato me je gospod kaznoval. V nedeljo, ko bojo šli oni na sprehod, bom morala delati.

Zelim si nazaj v domovino. Toda kaj bodo rekli ljudje? Uoga mama, saj ne bi prenesla moje vrnitve! Ljudje bi se posmehovali, da nisem vajena dela in sem zato prišla nazaj.

Kadar pogledam skozi okno, vidim železniško postajo in mi je še bolj hudo. Najraje bi skočila na vlak in se odpeljala domov.

Gotovo se je v naši vasi marsikaj spremenilo. Je že veliko snega? Tako rada bi se s sanni pogotala po bregu kot takrat, ko sem bila še otrok. Zvečer bi sedela na topli krušni peč, brala knjigo in se pogovarjala z mamo.

Povej vsem prijateljem, ki se odpravljajo v tujino, naj raje ostanejo doma. Sele ko spoznaš življenje na tujem, se zaveš, da je veliko boljše živeti doma v revščini, kot na tujem v obilju.

Nimam prijatelje. Tukajšnja dekleta so oblečena po modi, njihove navade so mi tuje. Imam le enega prijatelja. To je starček, ki nam vsako jutro prinese mleko. Njegovi starši so bili Slovenci in so odšli s trebukom za kruhom v Ameriko, kjer so zgodaj umrli. Starček zna nekaj slovenskih besed in to me tolaži. Kadar sem žalostna, mi vedno pravi:

»Jaz iti s tabo v Slovenijo!«

Spet mi je laže in morda bo to pismo povod, da se bom odločila za vrnitev domov, kjer bom uživala na cvetočih travnikih in sanjarila v topli kmečki sobi.

DANICA

PO ENEM LETU

Tone je globoko zajel hladen jesenski zrak, poln vonja po smrečini. Odmišljal je veje, ju položil na hladno mahovje in sedel. Ze dvajset let, odkar so umrli mati, ni jokal. Zdaj pa so ga nenadoma obliele solze in jih kar ni bilo moč ustaviti. Sam ni vedel, ali joče od veselja, da je spet doma, ali zaradi leta, ki ga je preživel v ječi. O, saj ne da mu bi bila sila! Jesti je imel, spal je več kot doma, celo zredil se je. Hlače je komaj spravljal skupaj, pa čeprav je za cele tri prste prešil gumb. Tudi delal je manj kot doma. Ne nad nobeno stvarjo se ni mogel pritoževati. Pa je bil kljub vsemu zadnje dni kar bolan od pričakovanja, da pojde domov. Pa tudi skrbelo ga je že; Tince že tri mesece ni bilo pri njem in glasilo tudi nobenega od nje. Kaj neki jo je pčilo? Saj sta se že zdavna pobotala. Sveto je obljubil njej in sam sebi, da je ne bo več pretepel.

Globoko je zavzdihnil. V samotnih nočeh, polnih kesanja, je dosti premišljeval o vsem. Otroku mu resda ne more dati. To ga je pekel in ga bo še do zadnje ure. Ampak da bi še kdaj dvignil pest nanjo zaradi tega, da bi jo še zmerjal, psoval, nikoli več! Kakor je, naj bo, da je tako sojeno. Bosta pa pri Anici izprošila najmlajšega, saj jih ima sedem, zemlje pa še za tri premalo. In sestra je sestra, kri je kri!

Skozil gosto meglo se je prebilo sonce in v Tonetovih solzanih očeh se je utrlil smehljaj. Vstal je, si poravnal obleko, z roko popravljal lase in krenil proti vasi.

Pri kapelici je spročal Luzarjevega Franceta.

»Teba so pa ravno na Martinovo razvezali!« ga je pozdravil France.

»Saj bo menda res,« se je šele tedaj spomnil Tone. »Ravno prvi čas sem prišel! Nisem kopal, nisem trgjal ne prešal, samo pl bom,« se je od srca nasmejaj.

»Samo glej, da se ti ne bo zdelo prekišilo,« mu je požugal France in pogljal konje.

Noge so Toneta kar same zanesle najprej v hlev. Vse je bilo tako, kot je pustil pred letom dni. Le Sivko je molzel telček, ki mu ni bilo prisoditi več kot šest tednov. Tone je poglidal žival, ki ga je prijazno obiznila. Ni ga pozabila po tolikih dneih.

Nato je zavil proti hiši. Veža je bila prazna in tudi v hiši ni bilo nikogar. Vrata v soboto so bila na stežaj odprta. Tone je skoraj neslišno stopil med duri.

Tince je sedela na postelji. Njen blede obraz, ki se mu je zdel lepi kot kdaj poprej, se je sklanjal nad razgaljene grudi, ki so nežno hranile novo življenje.

Tonetova noga, ki je že na pol prestopila prag, je obstala... JANJA KASTELIČ

Julka Peterkovič umrla v 103. letu

(Nadaljevanje s l. str.) Julka Peterkovič je bila doleč naokrog znana ne le zaradi svoje visoke starosti, marveč tudi po svojem delu in dobri besedi, ki jo je vsakomur privoščila.

Pokojnica je »poskrbelala tudi za svojo naslednico. Ta živi v sosednji vasi Dolenjih selih in je letos dopolnila 100 let. To ni nihče drug kot Julkina sestrična — Ana Kroš!

Dolenjske Novice.

Peter Ferdinand oženjen

(POROKA NADVOJVODE PETRA FERDINANDA) — Dne 7. t. m. se je poročil v vili »Marija Terezija« pri Cannes-u avstrijski nadvojvoda Peter Ferdinand s stoiljansko princovino Marijo Kristino Barbonsko.

(OGERSKA ZMAGA) — Naši in ogerski ministri so se posvetovali glede gradnje bosenskih železnic. Avstrijska vlada zahteva zvezo Bosne s Splitom, katere se Madžari branijo z vsemi silami. Ogrzi zahtevajo, naj se Bosna zveže naravnost in samo z Budimpešto. Grof Góluhowski je naklonjen težnjam Ogrrov. Odlučevala bo, kakor se splošno zadržuje, je vojašnica uprava, ki se pa brzokone karole tudi za prodajo Madžarov. Avstrijski plačniki, pa molče! Toruj sopet ogerski zmaga.

(NOVI ITALJANSKI KRALJI IN TROZVEŽA) — Poroča se, da Italijanska kraljica Viktorija Emanuela III. ni nič kaj do brozeve ter bi bil vsak čas pripravljena isto zamenjati s prijateljskim Rusijo. To zamenjava se seveda močno trudi nemški cesar, pa tudi italijanski kancelar Crispi sculite obdržati kraljico pri starih navezavah. Ker pa je italijanska kraljica Jelica Slovanka, zna vendar kraj svojio učrteniti.

(VOJSKA NA KITAJSKEM) — Zopet so se dogodile na Kitajskem izvanredne stvari. Prine Tuan je pobegnil. To je oni grozni princ, ki je čista vsoga bolesnatega ustarek in vodja krvavega klanja kitajskih kmetov. Pobejal pa je v Mandčurijo, in sicer preoblečen v meniška budističnega reda. Tuan bi bil moral biti

v kratkem usmrten, a dali so mu priliko, da se odtegne kazni in skrije, kar je zdaj tudi storil; skrivaj pa nadaljuje svoje delo proti tujcem. Nemški vojaki tudi uganjajo tam grozovitosti, ki so Nemčiji v veliko srumoto.

(UMETNA GNOJILA) — Je podružnica zopet naročila, ker je prvi vagon že razprodan. Sedaj je čas, da jih kupujemo in rabimo.

(CEPLENE TRTE) — Kmečjska podružnica novomeška je letos pridrlala 15.000 parov lepih cepiljenih trt, ki se bodo spomlad oddajale prosičnem. Opozarjamo na to, da se sodaj naše vinogradnike, da se vedo ravmati.

(KNJIGE DRUŽBE SV. MOHORJA) — za Novo mesto so došle, ter se dobijo pri gospodu kapiteljskem vikariju F. Walzlu.

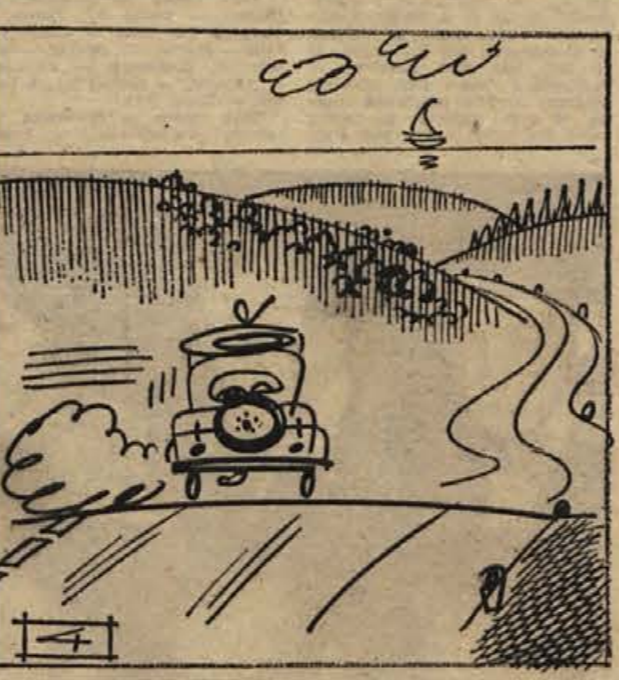
(PREMOGOKOP V KOČEVJU) — hoče trbovelska družba razširiti, ter je poslal tja že večje število delavcev. Tudi je začela zidati delavske hiše.

(NOVA CERKEV) — v Smartnem pri Litiji bo prihodnjo nedeljo po milosti, gospodu generalnemu vikariju Pils-u blagoslovljena. Cerkevno posvečenje se boode vršilo spomlad po premlenu gospodu kmečjskstu.

(NA KMETIJSKI SOLI NA GRMU) — se je napravila letos poskušnja z simečnik ovsem, ki se je prav dobro sponesla. Na prostoru, ki meri 20 štirajskih metrov, se je posejalo lansko jesen 6 litrov simečskega ovsa in dobilo od tega semena 20 kmetni pridelek, namreč 120 litrov zrna in dokaj več slame kakor pri spomladnem ovsu.

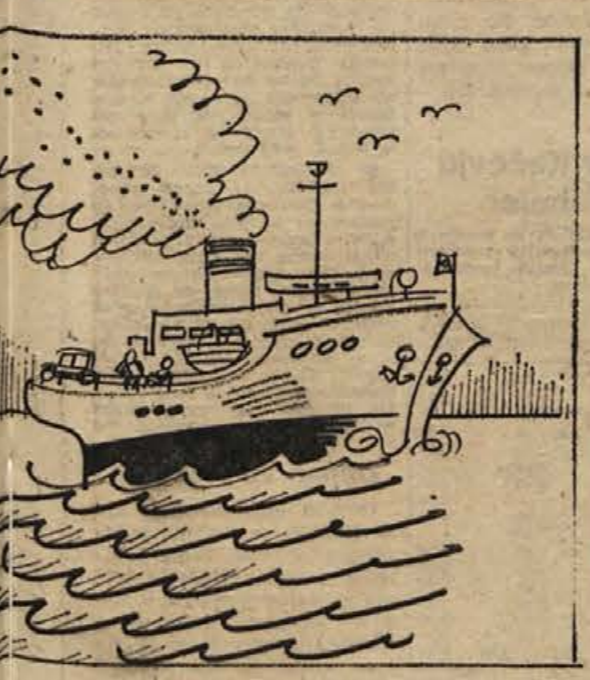
(IZ DOLENJSKIH NOVIC 15. november 1906)

na črnem kontinentu

4. Na jug! Na jug! Na jug! je pel motor Paradižnikove limuzine. V eni sami sapi je vril klopotec premagal vseh devet klancev, ki ločijo Košato lipo od širnega morja. Bela ladja je že čakala v pristanišču, da sprejme na krov svetovna potnika in njun kabriolet.

Ne bomo opisovali vkrcavanja, ne odhoda ladje iz pristanišča. Ogledimo si raje belo lepo

tič, že sredi modrega prostranstva. Rahel dimraž iz dimnika, nad jamborom jata galebov, na palubi pa na ležalnikih Paradižnikov. Lahen večič obraba liste »Tovariša«, ki ga drži v rokah Paradižnica in liste »Lovca«, ki ga pestuje Paradižnik. Nedaleč od tod se med svitki vrvi in rabaži vrti njun vrli kabriolet.

Morska voza so dolga in »Tovariš« ter »Lo-

vec« sta bila kmalu prebrana do poslednje črke. Ker se je večerilo in se je tudi vreme skujalo, sta poslej sedela Paradižnikova v kajuti: Paradižnica je pletla, njen mož pa je vlekel šah s prvim oficirjem.

Nenadoma, sredi najbolj napete igre, pa je Paradižnik skočil kvizku...

Kostanjeviški kulturni spomeniki imajo veliko gostov skozi celo poletje. Na sliki predsednik občinske skupščine Jože Radej v pogovoru s predsednikom slovenske skupščine, ki si je v oktobru ogledal Formo vivo. Takrat krški predsednik še ni vedel pojasniti, kdo bo prevzel del gradu za gostinstvo, te dni pa bo že podpisal pogodbo za ureditev hotela v gradu s predstavniki Slavnik iz Kopra. (Foto: Ivan: Zoran)

Po stopinjah starih gasilk

V krškem in novomeškem obratu Laboda so pričeli načrtno delati z mladimi gasilkami

Anica Perhne, 15-letna Kostanjevičarka, je zaposlena v tovarni perila Labod v Krškem komaj dober mesec. V tovarno je prišla na pričetek. V novem kolju se je dobro znašla; pravi, da je delo veselo. Ker je doma bila članica pionirske gasilske desetine, se je po prihodu v tovarno takoj vključila med gasilke. Prvi koraki so spodbudni, pravi, da je v tovarni precej podpore, da se mladi uveljavljajo. O možnosti za razvedrilo v Kostanjevici je menila, da prazen mladinski klub še ne more biti privlačen.

boljši pogoji kot kje drugje. Pri nas je že nekakšna tradicija. Spominjam se, da so naše starejše predhodnice iz Novega mesta bile celo državne prvakinje. V obeh obratih Laboda posvečajo tej organizaciji veliko pozornost, zato sem prepričana, da bomo »slabodovke« šle po stopinjah starih gasilk.

— Ali imate še kašno zabavo?

»Doma rada prebiram knjige in zbiram slike filmskih zvezd. Več bi zahajala v kostanjeviški mladinski klub, če bi nam razen televizijskega programa nudili še kaj več. Za nas je to vsekakor premalo!

SLAVKO DOKL

Zamrznjene cene

Z odlokom občinske skupščine v Krškem morajo v Trgovinah obdržati cene, ki so veljale 29. oktobra letos, za vse vrste kruha, za sveže meso in drobovino, za sveže kravje mleko, za obrtna izdelke, pa tudi stanovanja niso izvzeta.

Četrtrič imenovan za vršilca dolžnosti

Občinska skupščina v Krškem je na zadnji seji imenovala Srečka Letonja za vršilca dolžnosti direktorja v Zavodu za komunalno dejavnost. Predlog zanj je dala delovna skupnost. To dolžnost bo opravljal Letonja do poteka razpisa oziroma do potrditve novega direktorja. Čeravno je po zakonu dovoljeno največ dvakratno imenovanje vršilca dolžnosti, je tovariš Letonja deležen tega že četrtrič od 1. 1. 1969 dalje.

Vsi bodo imeli korist

V krški občini pogrešajo karto komunalnih naprav. V nekaj letih bo to urejeno in zabeleženo. Prikazi so vsestransko koristni, ker odpravljajo nepotrebno prekopavanje cest, ki ga spremlja večkrat poškodovanje instalacij ali celo nesreče. Kataster komunalnih naprav je tudi zanesljiv pripomoček za projektante. V nekaj letih ga bodo imeli tudi krški občini, vendar obžalujejo, da pri financiranju ne sodelujeta PTT in Gozdno gospodarstvo.

Bo v Podbočju še svetila luč

Ko smo v Podbočju dobili cestno razsvetljavo, smo bili nanjo zelo ponosni. Čez nekaj mesecev se je veselje spremenilo v razočaranje: luč že leta pogosto umira. Popravilo jo le za kak teden in to se ponavlja že zelo dolgo. Cesta skozi vas je asfaltirana in zaradi tega zelo nevarna. Pelje tik ob potoku, zato se voznik lahko vsak hip znajde v strugi, zlasti če ne pozna kraja. J. S.

Delavsko gibanje v Posavju

Razvoj delavskega gibanja v Posavju bo preučevala komisija medobčinskega sveta Zveze komunistov. Vodil jo bo prof. Stanko Škaler, ravnatelj Posavskega muzeja in član sveta, ki to gradivo že dalj časa zbira. Komisija šteje devet članov po tri iz vsake občine. Sestavljajo jo: Joško Papež, Franc Pipan in Rudi Požun, krško občino Franc Dragan, Jože Urbanč in Minka Zupančič, brežiško pa prof. Stanko Škaler, Miloš Kovačič in Anton Jesenko.

KRŠKE NOVICE

■ OTVORITEV RAZSTAVE. Jutri popoldne bo v galeriji otvoritev razstave likovnih del članov kluba likovnih umetnikov — amaterjev. Domači umetniki amaterji bodo približno teden dni razstavljali trideset del, največ grafiko in olja.

■ BLIZU PLANA. Tovarna celuloze in papirja je naredila v desetih mesecih letošnjega leta za prodajo 82.300 ton papirja, celuloze, lomspapirja in lesovine. S tolikimi količinami so realizirali plan z 99,8 odst. Pričakujejo, da bodo letni plan kljub temu presegli za 1 do 2 odstotka.

■ OGLED GOSPODA IZ SIŠKE. Osnovna organizacija sindikata tovarne papirja je preteklo soboto organizirala za svoje člane ogled gledališke predstave »Gospod Bvstahaj iz Siške« v Mestnem gledališču v Ljubljani. Obisk omenjene predstave so izkoristili tudi za ogled rotacijskih naprav v tiskarni DELO, kjer tiskajo časopise v krškem papirju.

■ IZLET. Avtoturistično podjetje bo v soboto organiziralo enodnevni avtobusni izlet v Trst in v njegovo bližino okolico, ki je zelo znana po zgodovinskih znamenitostih. Cena izleta je 65 din.

■ SEJA ODBORA ZA GOSTINSTVO. V ponedeljek je odbor za gostinstvo pri gospodarski zbornici za Posavje sklical posvet z gostinstvi v krški občini. Na njem so obravnavali slab odziv kandidatov za gostinski oddelki pri delavski univerzi v Brežicah. Udeležencem so obravnavali pravilnik o namenskem varčevanju pri Dolenjski kreditni banki, ker je to edina pot do posojil. Zanimiva je bila tudi informacija o obremenitvi gostinskih podjetij in zasebnih gostišč. Na seji so predlagali skrajšitev strokovnega odbora za gostinstvo in turizem za Posavje z odborom v Novem mestu. O tem bodo razposlali anketo. Sestanek z enakomernino bo v ponedeljek v Brežicah.

Še danes preberite in premislite!

Človek nikoli ne ve, kaj ga bo zadelo jutri, zato darujte kri še vi!

V krški občini bo osmega, devetega in desetega decembra krvodajalska akcija. Da bi občane spodbudili zanjo, podajamo o krvodajalstvu nekaj misli.

Krvodajalske akcije pri nas zajemajo večinoma ljudi iz večjih središč, čeprav se vsi zavedamo, da nesreča nikoli ne počiva in da vsak človek lahko zaide v položaj, ko mu je tuja kri nujno potrebna. Količine zbrane krvi pri nas ne zadoščajo za vsakdanje potrebe, kaj šele za zagotovitev zalog za izredne primere, kot so na primer večje nesreče na železnici ali na cestah, pri potresu ipd. Povsem umestno je torej vprašanje, ali se zavedamo družbenega pomena krvodajalskih akcij in ali dovolj skrbimo za to, da bo zdravstvena služba lahko reševala življenja.

Da bodo naši načrti uspeli, ne krvodajalce. Najbolj bodo ni dovolj zanašanje na stal-krvodajalske akcije uspele, če bo vsak zdrav občan vsaj enkrat v življenju prispeval svoj kri za sočloveka in se tako pridružil vrsti plemenitih krvodajalcev. Darovalce krvi zbiramo pri nas iz vrste prostovoljcev. To načelo se uveljavlja v vseh deželah z transfuzijsko službo.

Zal, na mprecej ovirajo akcijo pasamezniki, ki širijo govornice o izvozu in prodaji krvi. To so predvsem ljudje, ki na ta način opravljajo svojo nepripravljenost za darovanje krvi, čeprav sami računajo na pomoč drugih. Kri ni in ne sme postati predmet trgovanja, zato je ne prodajamo in ne izvažamo. Zbiranje te dragocene življenjske tekočine bo še naprej ostalo pri načelu prostovoljnosti. S tem, da bi vsak zdrav človek iz mesta in va-

si prispeval kri v skupne zaloge, bi zavarovali tudi sebe za primer nesreče ali bolezni.

OBČINSKI ODBOR RDEČEGA KRIZA KRŠKO

KMETJE IN STROKOVNJAKI NA POSVETU

V krški občini rede 8.000 goved

Donosna je le reja posameznih krav, ki dajejo najmanj 4.000 litrov mleka — Živinorejce naj spodbuja tekmovalni duh — Nezaupljivost do novosti ni na mestu, ker vleče kolo napredka nazaj

Živinoreja je v krški občini še vedno najmočnejša kmetijska panoga in je večini kmetov osnovni vir zaslužka. Nekateri kmetje so se že delno preusmerili v mlečno in mesno govedorejo, ki ima zaradi prevladovanja travnatih površin ugodne prirodne pogoje.

Vse do leta 1965 je število goveje živine naraščalo. Po tem pa so neurejene razmere na mlečnem in mesnem trgu zmanjšale zanimanje za rejo. Danes goje rejci v Krški občini okrog 8000 glav govedil, od tega polovico krav in telic. V kooperacijsko vzrejo in odkup mleka pa je vključenih le 423 krav, ki bodo dale letos 650.000 litrov mleka.

Reja govedil je v Krški občini slaba. Med čredam je

me in silaže. Hkrati bo treba spremeniti razvoj krav — mlečnic.

Pristopni so predlagali, naj bi napredek govedoreje pospešila tekmovalna v proizvodnji mleka in mesa ter boljši odkup mleka. Nekatere že uresničuje Krški Agrokombinat. Zaradi pogostne zastarele miselnosti kmetov, ki se kaže v nezaupljivosti do vseh novosti, se načrti le počasi uresničujejo.

ZIVKO SIBEK

Da bi pospešili razvoj govedoreje, ki je nedvomno perspektivna panoga, je krška občinska skupščina pretekli teden sklicala posvetovanje, ki so mu prisostvovali zasebni kmetje, predstavniki Agrokombinata in številni slovenski živinorejski strokovnjaki. Referatni in razprava so pokazali, da bo rentabilna le reja krav, ki bodo dajale najmanj 4000 l mleka letno in katerih vsakoletno potomstvo bo v enem letu pridobilo na teži 350 kg. Če bodo kmetje skrbili porabo kupljenih močnih krmil in jih nadomestili s kvalitetnejšo domačo krmo, bodo zaslužili z eno kravo in njenim potomstvom najmanj 5000 novih dinarjev.

Da bi se take napovedi uresničile, potrebujejo kmetovalci živino z dobrimi dednimi zasnovami. V Sloveniji so že začeli s selekcijo bikov plemenjakov, katerih potomce bo odlikovala visoka mlečnost in prirast teže. V ta program se bodo morali vključiti tudi krški kmetje. Pomladili naj bi svoje črede in jih izpopolnili s plemenjsko živino. Kmetje bodo potrebovali za dvig živinoreje strokovno pomoč, ki bi obsegala nasvete pri rejli, pridelovanju in pripravi kr-

SAMOPOMOČ SE BO HITRO OBRESTOVALA

Danes meni, jutri tebi, zakaj pa ne?

V Krškem ne čakajo več na goloba na strehi — Odločili so se za medsebojno obliko pomoči — Gospodarstvo bo samo pomagalo gospodarstvu

Odborniki občinske skupščine v Krškem so na seji 13. novembra izglasovali pomemben sklep o zbiranju sredstev delovnih organizacij za pospešen razvoj domačega gospodarstva. Nadejajo se, da bodo na ta način v občini razpolagali s poldrugim milijonom dinarjev.

Gospodarske organizacije bodo za to namenjene vsote oročale pri banki. Pripravljen na so tri izhodišča, po katerih naj bi določali udeležbo podjetij. Svet za gospodarstvo se je izrekel za to, da bi bili merilo za deleže posameznih organizacij njihovi poslovni skladi, kajti ti najboljše predstavljajo gospodarsko moč podjetja. Enako priporočilo je dala tudi skupščina. Na seji so poudarili, da je predvidena akcija zbiranja sredstev za modernizacijo in razširitev gospodarskih zmogljivosti veliko dejanje. Odločitev skupščine bodo morala podpreti vsa podjetja, ker je od njihove pripravljenosti odvisen uspeh samopomoči. Denar, ki ga bodo nalagali v banki za te namene, bodo z obrestmi vred prejela nazaj. Na upravljanje s skladi za medsebojno pomoč bo imelo gospodarstvo tudi največ vpliva. Sklad bo občinska skupščina povečala še s sredstvi bivšega investicijskega sklada, do katerega je zadržala usmerjevalno pravico.

Vsota, ki se bo zbrala na ta način, bo pripomogla k zaposlovanju novih delavcev. Na to je že nekaj let opozarjal sindikat. Predlogi sindikata in delovnih organizacij so končno le našli posnemanja vreden odmev. Čakanje na pomoč od drugod je kakor golob na strehi, zato je bolje držati vrabca v roki in se nasloniti na lastne moči. Pripravljenost za tako pomoč je tovarna papirja že dokazala in občinska skupščina ji je za razumevanje zelo hvaležna. Njen zgled bodo zdaj posnemali drugi kolektivi.

J. T.

Šentjanž: družba naj pomaga

Kar 50 kmetovalcev se je pred kratkim zbralo v Šentjanžu, kjer jim je predstavnik celjskega zavoda za socialno zavarovanje obrazložil osnutek statuta za celjsko skupnost zdravstvenega zavarovanja kmetov. Kmetje so odobraval, da se bodo njihove pravice v zdravstvenem zavarovanju naposled razširile, menili pa so, da bi jim del obveznosti, ki jih razširjeno zavarovanje zahteva, pokrila družba. Zahtevali so invalidsko zavarovanje za tudi, naj bi čimprej uredili kmete, saj ni malo kmečkih zavarovancev, ki se ponesrečijo pri delu in postanejo invalidi. Udeleženci razprave so naposled zahtevali stalnega zdravnika za krmeljsko ambulanto. D. B.

Dom tudi v Zabukovju

Vaščani Zabukovja in sosednjih vasi pripravljajo gradnjo doma, ki bi ga uporabljali za potrebe kulturnega življenja, hkrati pa še za gasilstvo. Tako so namreč sklenili na zboru volivcev v nedeljo, 25. oktobra. Imenovali so iniciativni odbor, ki bo začel pripravljati graditev. Razen tega so na omenjenem zboru predlagali, naj občinska skupščina sprejme odlok o obveznem prispevku prebivalcev za vzdrževanje vaških poti. Zdaj se namreč dogaja, da nekateri posamezniki nečejo prispevati, njihovega deleža pa ni mogoče izterjati.

Sevnica: predlagajo dodatna merila

Na skupni seji sekcije za gospodarske in družbene službe pri občinski konferenci SZDL Sevnica in komisije za družbeno-ekonomske odnose pri občinski konferenci ZK so razpravljali o osnutku zakona o pospeševanju razvoja manj razvitih območij Slovenije in o resoluciji o stanovanjski graditvi. Menili so, da bi zakon moral vsebovati med merili za nerazvitost tudi narodni dohodek kmečkega prebivalstva, proračunski dohodek in proračunsko porabo na prebivalca. A. Z.

RADIO SEVNICA

■ **NEDELJA, 22. NOVEMBRA:** 10.30 Reklame in oglasi. Zgodilo se je v preteklosti, Elektrotehna vam predstavlja, Človek in delo, Pogovor z vodjem sevnške likovne galerije, Pogovor z načelnikom oddelka za gospodarstvo, Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo.
■ **SREDA, 25. NOVEMBRA:** 16.00 Reklame in oglasi. Zgodilo se je v preteklosti, Radi ste jih poslušali, Pred praznikom dneva republike, Ali že veste, Glasba za mlade.

OD LISCE DO MALKOVČA

■ **TRZISČE: NEIZKORISČENO PROPADNE.** Krajevna skupnost Trzisce ugotavlja, da nekatere vasi niso izkoristile denarja, namenjenega za popravilo vaških poti in drugih komunalnih naprav. V nasprotju z njimi so ponekod drugod pokazali veliko pripravljenosti tudi sami prispevati. Svet krajevne skupnosti je zato sklenil, da ves neporabljen denar propadne ob koncu novembra in da ga bodo porabili za druge namene. To naj bo opozorilo tistim, ki doslej niso izkoristili pomoči. (L. U.)
■ **SENTJANŽ: SPREMENJEN DELOVNI ČAS.** Krajevni urad Trzisce in Sentjanž imata zaradi odsotnosti vodje urada omejen delovni čas. Od 9. novembra do 15. decembra bo v Sentjanžu uradni dan le vsak ponedeljek in petek od 8. do 13. ure, v Trziscu pa vsako sredo in soboto prav tako od 8. do 13. ure. V obeh uradih dela zdaj ena sama oseba. (L. U.)
■ **KAPLJA VAS: IZREDNA RODNOST.** Plemenita svinja, last Toneta Tratarja iz Kaplje vasi, je povrgla te dni nič manj kot 20 mladičev, kar je zelo redek primer. Ob veliki skrbi rejca se je posrečilo obdržati pri življenju

V ORJASKEM SKLADIŠČU LISCE: gostje so si za občinski praznik ogledali še graditev 10.000 površinskih metrov velikega skladišča, ki ga gradi novomeško podjetje Pionir. Krmeljska Metalna je vanj vgradila več sto ton konstrukcij. (Foto: M. L.)

KO ODPIRAJO NOV VRTEC V SEVNICI: med pozdravnim nagovorom Jelka Stojsa. (Foto: Legan)

S PRAZNOVANJA OBČINSKEGA PRAZNIKA V SEVNICI

Vrtec - najlepše darilo za praznik

Sevnica ima zdaj sodoben vrtec, ki ga je zelo potrebovala — Gradnja je pokazala, kaj zmore skupna volja — Zgrajena stavba je že polna

Prikupen nastop malčkov je pokazal vse. Neprikrito veselje je odsevalo iz njihovih pesmic in pozdravov, ko so v novem vrtcu sprejeli starejše goste, odbornike in druge vabljene ljudi, ki so si ogledali stavbo, na katero so starši in otroci čakali s tolikšno nestrpnostjo.

Četrtrkovne slovesnosti so se začele s slavnostno sejo občinske skupščine, katere so se razen odbornikov in gostov udeležili tudi predstavniki sosednjih občin in nekateri po-

slanci. Marjan Gabrič, predsednik Obs, je v strnjeni besedi še enkrat prikazal uspehe zadnjega leta in probleme občine ter spomnil na najvažnejše naloge v prihodnosti. Delegacija treh odbornikov je položila medtem venec k spomeniku NOB.

S pozdravnim nagovorom Jelka Stojsa, predsednika občinske konference SZDL, se je začela slovesnost pri novem vrtcu. O pomenu otroškega varstva za Sevnico in občino, kjer je skoraj polovica vseh zaposlenih — žensk, ter o dolgotrajnih pripravah in zbiranju denarja je obširno govoril Janko Rebernik, predsednik komisije za gradnjo.

Nov sevnški vrtec, bo veljal nekaj nad dva milijona dinarjev, od tega samo oprema 350.000 dinarjev. Republiška skupnost otroškega varstva je zanj prispevala 410.000 din, celjska banka prav toliko, delovne organizacije 460.000 dinarjev, kar je še manjkalo, pa je posodilo podjetje Beton iz Zagorja, ki je stavbo zgradilo solidno in sorazmerno poceni.

V vrtcu je prostora za približno 90 otrok, od tega za 20 v starosti do treh let. Za slednje bo stalo varstvo po 250 dinarjev na mesec, za predšolske otroke pa do 160 dinarjev na mesec. V teh cenah je všteta tudi prehrana.

Cene ne bodo ekonomske, saj v njih ne bo všteta amortizacija stavbe niti osebni dohodki vzgojiteljic, kar bo plačeval sklad za otroško varstvo. (S tem dopolnjujemo informacijo s seje komisije za družbeno aktivnost žensk).

Vrtec je hkrati tudi pridobitev za sevnško osnovno šolo. V njem je namreč urejena kuhinja za vrtec in šolo. Vrtec bo mogoče tudi povečati, saj je že sedaj poln. M. L.

Ljudska tehnika je dobila prostore

Prejšnji teden je predsednik glavnega odbora Ljudske tehnike Slovenije Karel Forte-Marko odprl nove prostore sekcije Ljudske tehnike na Glavnem trgu v Sevnici. V novih prostorih je prostor za izvedbo tečajev in organizacijo manjših raz-

stav, temnica, oprema za montažo in projekcijo amaterskih filmov. Čeprav prizadevni člani Fotokluba niso imeli veliko časa, jim je uspelo pripraviti manjšo fotografsko razstavo, ki je bila dobro obiskana.

Ob tej priložnosti so tudi na sevnškem gradu odprli nove prostore Radiokluba. Uredil jih je oddelek za narodno obrambo.

Vse tri sekcije, Radioklub, Krmoklub in Fotoklub, že pripravljajo tečaje, na katerih bodo usposobljeni čim več mladih amaterjev. A. Z.

Odkod znanje?

Gospodarstvo sevnške občine dosega zadnja leta dokajšen vzpon, vse pa kaže, da bo pomanjkanje strokovno usposobljenih ljudi v prihodnje velika ovira za nadaljnje napredovanje. Po zadnjih podatkih premore gospodarstvo le 0,5 odstotka ljudi z visoko izobrazbo in 0,8 odst. z višjo. Srednjo izobrazbo ima 6,7 odst. zaposlenih, visokokvalificiranih delavcev pa je vsega 4,7 odst. ali 134 po številu. Zato pa ima kar 53,6 odst. polkvalificiranih in nekvalificiranih delavcev, kvalificiranih delavcev pa je 29,2 odst.

Spet pavšalna skočnina?

Svet za kmetijstvo in gozdarstvo je 11. novembra sklenil predlagati občinski skupščini Sevnica, naj sprejme občinski odlok, ki bo določal plačevanje pavšalne skočnine. Kot je znano, je to svoj čas skupščina odklonila kljub opominjanju predstavnika veterinarske postaje, da so se že razširili »črni« priplasti in da se zaradi tega dela v živinoreji milijonska škoda. Pavšalna skočnina, ki je obvezna, je (kot so se prepričali tudi drugod) najboljše oblika zbiranja denarja za osemnemanje. Sevnška občina najbrž ni izjema.

Loka: večji dom

V Domu počitka v Loki pri Zidanem mostu, kjer mnogi ostareli ljudje želijo preživeti večer življenja, je na voljo več prostora. V soboto so v okviru praznovanja sevnškega občinskega praznika odprli novo depandanso, ki ima 24 lepo urejenih sob s skupno 48 posteljami. Gradnja je veljala več kot milijon dinarjev, denar pa so prispevala društva upokojencev iz Laškega, Trbovelj, Sevnice, Hrastnika in Zagorja ter občinske skupščine Hrastnik, Zagorje, Trbovlje in Laško.

Sevnica: začetek plesnih vaj

Pod pokroviteljstvom prostovoljnega gasilskega društva v Sevnici se bodo 15. novembra začele tradicionalne plesne vaje v gasilskem domu Vodil jih bo diplomirani plesni učitelj Jože Lavrin. Plesne vaje so primerna oblika združevanja mladih in starejših, hkrati pa je to tudi vzgoja. Tisti, ki se zanimajo za plesne vaje, lahko dobe podrobnejše informacije v upravi sevnškega gasilskega društva. P. P.

Šolstvo: za spriti je

Temeljna izobraževalna skupnost je do konca septembra letos dobila 75,2 odstotka dohodka iz občinskih virov, kar je v skladu z letnim načrtom. Zaenkrat ni večjih težav pri financiranju šolstva v občini, šole spriti dobivajo denar, seveda ne toliko, kot bi želele, saj bo najbrže vedno tako, da bodo potrebe pred možnostmi.

Kako je že bog brade delal?

V enem izmed sevnških podjetij so si nekateri vodilni razdelili lepe milijončke ugodnega posojila za gradnjo stanovanjskih hiš. Ko pa je prišel eden izmed delavcev povprašat, če bi bilo mogoče dobiti kaj posojila, je dobil odgovor, da je zdaj drugače, da je treba poprej varčevati in vlagati, drugače ni s posojilom nič. »Sicer pa si naj delavci stanovanje zaslužijo,« je dobil v brki pojasnilo od človeka, ki je dobil lepa stanovanje, ko se je zaposlil v tem podjetju.

Lačni vlomilci v Boštanjju

Ze dalj časa se v Boštanjju pa tudi na drugem bregu Save vrstijo nočni obiski nepovabljenih gostov. Minulo sredo so vlomilci hoteli vdreti v garažo, last F. P. iz Boštanjja, vendar se jim to ni posrečilo. Nato so obiskali še shrambo in se na klopi pred hišo pogostili s srbsko solato, sirom in kruhom, obiskali pa so še klet, kjer pa jim vložene slive niso teknille. Pri sosedu so si sposodili lestev, da bi vlomili še kam, vendar so se premislili in jo pustili na polju. A. Z.

OPOZORILO

vsem lastnikom, uživalcem in uporabnikom zemljišč mesta Sevnice, Smarja, Radne, Dol. Boštanjja in dela Gor. Boštanjja! Občinska skupščina je sklenila pogodbo z Geodetskim zavodom iz Ljubljane, da izvede

NOVO IZMERO

vseh zemljišč in objektov mesta Sevnica, Smarja, Radne, Dol. Boštanjja in dela Gor. Boštanjja

To izmero bo Geodetski zavod izvršil spomladi 1971, zato je potrebno, da vsi lastniki, uživalci in uporabniki zemljišč na tem območju zamejnično posestne meje na svoje stroške z vidnimi in trajnimi mejniki. V ta namen je katastrski urad občine Sevnica že v mesecu avgustu tega leta pisмено pozval vse lastnike, uživalce in uporabnike zemljišč, naj svoja zemljišča zamejijo do 31. oktobra tega leta. Ugotovljeno je, da mnogi tega še niso storili, zato ponovno pozivamo naj to store takoj, najpozneje pa do 1. 12. 1970, ker bodo sicer vsi tisti lastniki, uživalci ali uporabniki zemljišč, ki svoje obveznosti ne bodo izpolnili, pozvani na zagovor, poleg tega pa bodo morali nositi vse stroške naknadnega zamejničenja oziroma dopolnilnih meritev. Izrecno opozarjamo vse prizadete, da temeljni zakon o izmeri zemljišč in zemljiškem katastru obvezuje vse lastnike, uporabnike in uživalce zemljišč, da imajo svoja zemljišča stalno zamejničena z vidnimi in trajnimi mejniki. To pa velja zlasti, kadar opravi geodetski organ revizijo oziroma novo izmero zemljišč.

OBCINSKA SKUPŠČINA SEVNICA
Katastrski urad

SEVNŠKI VESTNIK

Nagnjenja ne utajiš

Pri Sandiju Leskovcu, ki je mizar, pa se poskuša v rezbarstvu in celo v igralstvu

Da zna Aleksander Leskovec narediti lepo mizico, da zna rezbariti na puškino kopito, da zna narediti okrasnega palčka za vrt, da je dober organizator, lovec in strelec, vse to bi človek verjel, ko stopi v njegovo hišo, toda da je mizar Sandi, kot mu pravijo, tudi režiser, to bi malo težje »pristojalo« njegovemu poklicu.

Pa vendar je bil on tisti, ki je lani režiral Ganglovega »Sina«, s katerim so Mirenčani gostovali v 15 krajih. Prekrižarili so vso ozko Dolenjsko. Da prideš na 15 odrov, moraš že daleč naokoli!

Vse, kar ga je sililo, da je vztrajal, je bilo veselje do igranja. Tako pravi. Pomagala je tudi biva sedla predsednika društva Ivana, ki je zbral igralce in spodbujal, naj tudi na kulturnem področju Mirna pokaže, kaj zmore.

»Če bi bil še pripravljeno voditi igralce, da bi se naučili še kakega dela? Se, če bi spet zbrali igralce. Toda ne vem, vse težje je je. Nekdaj so učitelji svetovali in pomagali, zdaj kot da jih ni več. So se naveličali, nimajo časa? Morda bomo letošnjo zimo spet kaj našturili. Decembra se bomo

odločili,« pripoveduje Aleksander.

Krajši tečaj, to je vse njegovo teoretično znanje o igralstvu. E, da bi bil denar, ko je končal obvezno šolo! Sandi ne bi bil mizar, čeprav vsa čast vsakemu poštenemu poklicu in poštenemu delu. V sebi je čutil nagnjenje do risanja, oblikovanja, do umetniškega ustvarjanja. Pa je bilo treba čimprej h kruhu, k zanesljivemu kruhu, saj je nujno najprej živeti...

Živeti, pa čeprav s pritaženim nagnjenjem v sebi. M. L.

DO ZIME? Mirenska »Dana« bi rada še pred zimo imela novo skladišče. Zaradi znanih težav z zemljo je bilo izglubljeno precej časa, zato zdaj hitijo, kolikor morejo. Na sliki: začetek gradnje. (Foto: M. L.)

REJCEM KRAV SE OBETAJO NEKAJ BOLJŠI ČASI

Kočno se je mlekarna zganila

Mlekarna bo plačala prevoz, v občini uredila dve sodobni večji zbiralnici in dala za prvič 200.000 dinarjev za preusmerjanje kmetij

Pridobivanje mleka je že dalj časa v krizi. Rejci krav dobivajo zanj dinar ali kako paro čez za liter, stane pa jih na družbenih posestvih dinar in pol in več, pri zasebnih rejcih pa je po podatkih kmetijskega inštituta proizvodna cena okrog 1,30 dinarja. Kako ob vsem tem in ob zamrznjenih cenah vendarle obdržati rejo krav in pridobivanje mleka? Poglejmo, kaj se obeta v trebanjski občini.

Povečati pridelovanje mleka za dvojnopolkrat, to je od sedanjih 1,1 milijona litrov na leto, na 2,5 milijona litrov, je kmetijska zadruga v Trebnjem, ki se zaveda, kakšne so možnosti prodaje zaradi bližine velikih mest in naraščajoče mlečnopredelovalne industrije.

Toda kako povečati zanimanje kmetov, če so odkupne cene mleka že več kot štiri leta nespremenjene in tako že dolgo nič več spodbudne za rejce? To dokazujejo kmetje, podpira jih tudi poslovno združenje za mlekarstvo, ki pa gleda še na interes

O organiziranosti

Krajevni organizaciji ZK v Trebnjem in na Mirni je obiskal član komisije za razvoj in statutarna vprašanja pri CK ZKS ter se s člani sekretariata pogovarjal o organizacijskih vprašanjih. Na sestankih je sodeloval tudi Slavko Kržan, predsednik komisije pri občinski konferenci ZK.

mlekar in se zavzema predvsem za stalnost odnosa cen.

Kakorkoli: trenutno velja odločitev zveznega izvršnega sveta, ki je zamrznil cene. Piskati je treba druge možnosti, kako spodbuditi rejo kra vin pridelovanje mleka, kar je osnova živinoreje.

Kot so pokazali razgovori s predstavniki ljubljanskih mlekar, so zdaj, ko mleka primanjkuje, vendarle pokazali več razumevanja. Direktor KZ Trebnje inž. Slavko Nemanč je dejal, da je mlekarna prejšnji teden obljubila, da bo plačevala prevoz mleka (zdaj je te stroške plačal kmet) do mlečne proge in celo do večjih zbirnih središč. To je zelo velika pridobitev. Omogočila bo, da bo zadruga lahko organizirala odkup mleka tudi na območjih, kjer doslej odkupa ni bilo. Mlekarna je tudi obljubila, da bo v sodelovanju z zadrugo uredila dve sodobni zbiralnici za mleko v dveh krajih trebanjske občine, ki bosta omogočila, da bo odkup in zbiranje mleka potekal po vseh predpisih.

In še ena novica: ljubljanska mlekarna je obljubila, da bo prispevala 200.000 dinarjev posojila za preusmeritev kmetij v pridelovanje mleka. Na tako pomoč je zadruga čakala že dolgo, vendar se takrat, ko je bilo mleka dovolj, mlekarna ni zmenila zanjo. Vseka stvar je pač za neka jdobra.

M. L.

Danes o šolstvu in štipendiranju

Za današnjo sejo obeh zborov občinske skupščine je pripravljenih kar 14 točk dnevnega reda. Odborniki bodo razpravljali o delu osnovnih šol v minulem šolskem letu, o štipendijski in kadrovske politiki, o prispevkih in davkih, o srednjeročnem programu geodetskih del, spremembi občinskega proračuna ter o še nekaterih zadevah. Z odločitvami bomo bralce seznanili prihodnji teden.

TREBANJSKE IVERI

■ O AMERIKI IN ZSSR. Na povabilo občinskega komiteja ZK je v ponedeljek popoldne predaval v Trebnjem Franc Setine, odgovorni urednik slovenske izdaje »Komunistas«. Govoril je o vtiših s potovanja po Združenih državah Amerike ter zapažanja primerjal z razmerami v Sovjetski zvezi. Izredno zanimivo predavanje je bilo dopolnjeno še s filmskim in slikovnim gradivom.

■ DRUGACNE URADNE URE. Podobno kot sosedne občine, ki so deljen delovni čas ob sredah že ukinile, predlaga tudi trebanjska občinska uprava, da bi ob sredah delala neprekinjeno od 7. do 17. ure, brez dvehurnega presledka. Tak delovni čas je ugodnejši za delavce uprave, republiški zakon pa tako in tako ni bil nikoli v celoti uveljavljen, saj se še spominjamo, kakšne razprave so se razpletale okoli njega. Dodamo naj še, da so stranke ob sredah od 17. do 19. ure dokaj porredoma prihajale po opravkih.

■ MESNICE BREZ MESA? Lahko se zgodi, da bomo nekega dne ostali brez mesa. Kmetijska zadruga Trebnje ugotavlja, da ima pri kilogramu prodanega mesa zdaj sto in več starih dinarjev izgube, kar ne more iti v nedogled. Občinsko skupščino je obvestila, naj nekaj ukrene glede tega, češ da se je živina podražila, cena mesa pa je ostala. Danes bodo odborniki skupščine obširneje obveščeni, kako je s pro-

V ponedeljek seja konference

23. 11 se bo v Trebnjem znova sestala občinska konferenca Zveze komunistov. Na dnevnem redu ima priprave za vseljudsko obrambo ter naloge članov organizacije, obravnavala pa bo tudi občinski akcijski načrt za kmetijstvo, ki sledi iz seje republiške konference, ki je junija letos obravnavala kmetijska vprašanja.

Marija Bevec

Kot se jesen počasi nagiblje v zimo, tako je te dni minilo življenje Beveve matere z Debenca. Umrla je 5. novembra. Dva dni kasneje se je od nje poslovilo precejšnje število ljudi, med njimi aktivistov in borcev, ki jim je tako vrsto pomagala med zadnjo vojno.

Rodila se je 1892 v znani Vidmarjevi družini na Mirni. Leta 1919 se je poročila k Bevevim na Debenec. Rodila je šestero otrok, od katerih so bili trije fantje in ena hči aktivni sodelavci narodnoosvobodilnega boja. Ker je v bližini Debenca sio-viti Blatni klanec, znano zbirališče partizanov, je z možem in otroki pomagala borcem, kolikor je mogla.

Ohranili jo bomo v lepem spominu.

D. PUC

Društvo (ne) prijatelj mladine?

Slišimo, da so predstavniki društva prijateljev mladine zaradi vsakoletnih težav pri zbiranju denarja za novoletno obdaritev otrok predlagali, naj bi opustili to navado, češ da naj delovne organizacije same poskrbijo za obdaritev. Tak predlog je bil seveda odločno zavrnjen, saj nikakor ni sprejemljivo, da bi odpravljali prireditev, na katero čakaajo otroci tako rekoč vse leto. Teško je tudi razumeti, da zdaj, ko postaja družba bogatejša, sploh razmišljamo o čem takem. Otroci, le potrpite: dedek Mrz vas bo tudi letos obiskal.

V SPOMIN NA MEDVEDJEK APRILA 1942:

Železen mitraljezec

Mitraljezec, simbol boja — Kip bo delal A. Jerčič, odkrili pa ga bodo ob obletnici

krajevnega praznika Velike Loke in Sentilovrenca, do 18. aprila, na Medvedjeku stal spomenik.

Zdaj, ko je večina važnejših bitk in dogodkov iz NOB že zaznamovana s spomeniki in spominskimi znamenji, je resda čudno, da je Medvedjek tako dolgo čakal na vrsto. Malo je bilo partizanskih akcij in moralnih zmag, kot je bila tista na Medvedjeku. Komaj 30 borcev druge grupe odredov, od katerih jih je danes živih še 18, je uničila večjo skupino italijanskih vojakov. Sovražnik je imel čez 40 mrtvih, partizani pa so bili ob tri borce.

Odločilno besedo v tej bitki so imeli rafali mitraljeza, zato bi bilo primerno, da bi tudi spomenik opozarjal na to. Kipar samorastnik Alojz Jerčič bo izdelal železnega mitraljeza, ki bo stal na Medvedjeku ob cesti Ljubljana—Zagreb in spominjal na eno prvih večjih partizanskih bitk.

Marsikje kadrovske »šepanje«

V četrtek je izvršni odbor občinske konference SZDL obravnaval nedavne sestanke vodstev krajevnih organizacij. Ugotovil je, da se družbeno-politična aktivnost že prebujala iz mrtvila, da je treba pripravljeno izkoristiti pri reševanju različnih problemov. Predvsem je treba dobro kadrovske pripraviti letne konference, na katerih bodo volili nova vodstva. V Mokronogu, Sentrupertu, Stefanu in na Svetinjah, kjer sestankov še ni bilo, jih je treba čimprej opraviti. Čimprej je treba izpeljati tudi akcije pomoči ostarelim in osamljenim.

DROBNE Z MIRNE

■ IZVOZ NA MADZARSKO. Mirenska tovarna »Dana« pripravlja za izvoz na Madzarsko večje količino svojih izdelkov — žganih pištev. To je prvi izvoz v to deželo. Doslej je tovarna prodala največ svojih pištev v sosednjo Avstrijo.

■ V GOSTEH ITALIJANI. Lovska družina Sentrupert in Mirna je imela te dni v gosteh italijanskega lovca, ki so imeli kar dober »spogled«, saj so uplenili večje število fazanov, zajcev in srnjadi. Tudi za družino je bil izkupiček kar dober. S pridobljenimi devizami bodo nakupili nov zarod.

■ PREUREĐITEV DOMA. Krajevna organizacija Mirne so sklenile, da bi bilo najbolje preurediti sodanji dom TVD Partizan v dvorano, ki bi služila različnim potrebam. Dvorano oziroma prosvet-

ni dom pri cerkvi bi bilo, kot so menili, najbolje prodati, ker ne ustreza naraščajočim potrebam. S skupnimi močmi bi bilo mogoče uresničiti to zamisel. Odkar je zasedena stara šola, Mirna nima več prostora za sestajanje krajevnih organizacij.

■ SOKOVI TUDI V STEKLENIČAH. Ne samo v malih stekleničkah, tudi v litrskih stekleničah bodo začeli prodajati sokove mirenske »Danes«. Upamo, da jih bomo lahko kmalu videli v trgovinah.

■ LEPA POTEZA. Mirenski pevski zbor je obiskal v novomeški bolnišnici svojega člana Jožeta Markiča in mu zapel več pesmi. Malega »koncerta« so bili deležni tudi drugi bolniki, ki se zdravijo v oddelku.

PRVA ZLATA POROKA NA MIRNI — 80-letna Matilda in 73-letni Anton Gracar iz Praprotnice pri Mirni si najbrž nista mislila, da bosta doživela tako lepe trenutke, ko bosta po 50 letih skupnega življenja še enkrat potrdila to zvezo. Na nedeljski slovesnosti jima je zapel mirenski pevski zbor, predstavniki krajevnih skupnosti, krajevne organizacije SZDL in »Dana« pa so jima izročili darila. Iz Gracarjeve družine so trije otroci sodelovali v narodnoosvobodilnem boju.

(Foto: Legan)

TREBANJSKE NOVICE

Danes seja skupščine

Za danes, 19. novembra, je sklicana seja občinske skupščine Kočevje. Dnevni red je zelo obsežen, saj predvideva kar 14 točk. Najpomembnejše so obravnava osnutka cestnih del v Sloveniji v naslednjih petih letih, sprejetje sklepa o najetju posojila za sofinanciranje posodobitve ceste Livold-Brod, sprememba proračuna občine, preimovanje ulic v mestu, sprejem načrta odstrela divjadi in lovskem letu 1970/71 in sprejem odlokov v zvezi s cenami in njihovo kontrolo.

O obrambi dežele

Usklajevalni odbor za vprašanja obrambe pri občinski konferenci SZDL Kočevje je 30. oktobra na seji razpravljalo o družbeni samozasčitvi. Predvsem so se pogovorili o sklepih in priporočilih o družbeni samozasčitvi, ki jih je sprejela občinska skupščina junija letos. Z vsebino teh sklepov bodo seznanili krajevne organizacije SZDL, krajevne skupnosti in odbore za splošni ljudski odpor pri krajevnih skupnostih. Razen tega bodo v sodelovanju s sekcijo za obujanje tradicij NOB seznanili prosvetne delavce, kako naj čim bolj učinkovito poučujejo v šolah o obrambni vzgoji.

Volitve in imenovanja

V usklajevalni odbor za boj proti alkoholizmu v kočevski občini so bili na posebnem posvetu, ki ga je sklicala SZDL, 13. novembra izvoljeni: Slavka Sega, Franc Zlindra, France Brus, Režka Ožura, Vilko Ilc, Stane Pintar, Justina Sovre in Lojze Petek. Svoje člane v ta odbor bodo imenovali še Rdeči križ, občinski sindikalni svet, Zveza mladine, Zveza komunistov ter krajevni skupnosti Stara cerkev in Dolga vas.

Nagrajeni delavci

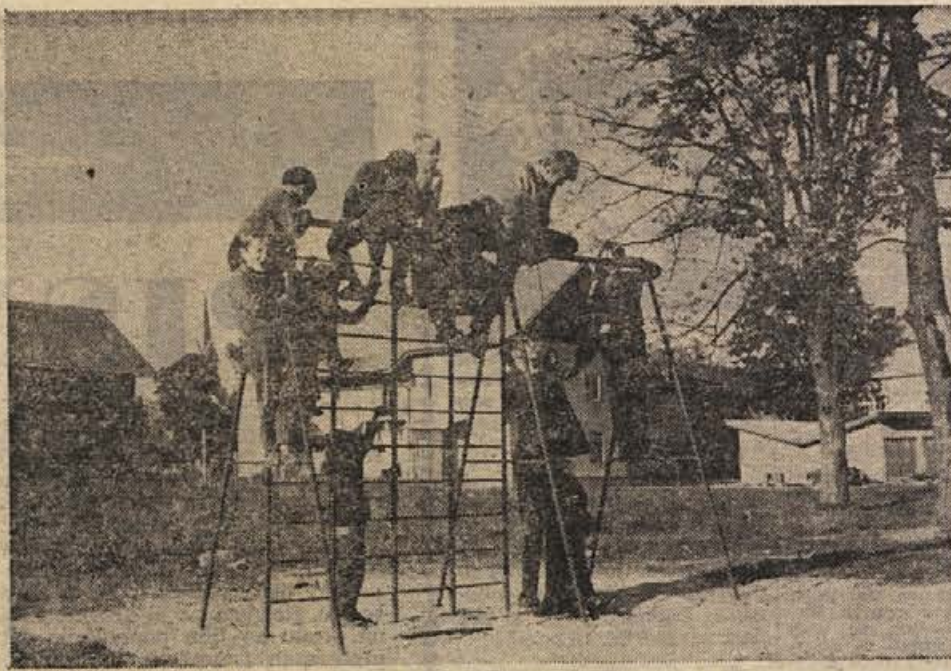
V soboto, 14. novembra, je bila v Kočevju manjša slovesnost Zdrženega kmetijskega in gozdarskega podjetja Kočevje. Na njej so podelili nagrade (ure in knjige) 69 članom kolektiva, ki so pri podjetju oziroma njegovih pravnih predhodnikih že 20 let. Slovesnosti so se udeležili tudi predstavniki družbenopolitičnih organizacij in občin Kočevje in Ribnica. Več o slovesnosti prihodnjič.

DROBNE IZ KOČEVJA

NASTOP IVICE SERPEZIJA je bil izredno obiskan, čeprav so bile vstopnice celo po 12 din, kar je za naše razmere zelo drago. Dvorana Doma Jožeta Šeška je bila natrpana mladih poslušalcev, ki so bili z nastopom popevkarjev zelo zadovoljni. Med simfonijsko sezono bi lahko povabili še več takih ansambljev. Zanimivo pa je, da je bilo letos več nastopov znanih ansambljev narodnih pesmi, zadnji hip odpovedanih, ker je bilo do pričetka prireditve prodanih komaj nekaj vstopnic.

NI VEČ OSKRBOVANA in odprta planinska koča pri Jelenovem studencu za Mestnim vrhom, ker so jo pripravili za zimovanje. Ker je jesen lepa, obiskujejo kočo še vedno nekateri planinci. V takem primeru dobijo ključ pri predsedniku društva Jožeta Adamiča v Podgorški ulici.

V STARO VETNARLO znosijo ljudje vse mogoče smeti, odpadke, žaganje, papir, embalažo in podobno. Vse to leži pri zidu tik ob asfaltni cesti, ki pelje za hišami Trga svobode. Preteklo nedeljo so otroci to nesnago zažgali in zasmradili ter zadimili ves ta del mesta. Stanovalci se čudijo, kako ni mogoče preprečiti, da bi stara vrtinaria postala smetišče. Ni tudi prav, da otroci lahko kurijo po mili volji to nesnago in zasmradijo ter zadimijo središče mesta ter okolico hote-

Toplo opoldansko jesensko sonce še vedno privablja številne malčke v peskovnik in na pelzala, ki jih je pred kratkim postavila krajevna skupnost v Podgorški ulici v Kočevju. (Foto: FKK osn. šole Kočevje)

Več predlogov v zvezi s cenami

Določiti najvišje cene za posamezna živila in storitve — Nadzor nad cenami obrtnih proizvodov in storitev — Cene za osnovne živilske proizvode naj določa republika in ne vsaka občina posebej

Na zadnji seji sveta za gospodarstvo in finance občinske skupščine Kočevje so sklenili, da bodo predlagali občinski skupščini, naj sprejme odlok o najvišjih možnih cenah za posamezna živila in storitve ter odlok o ukrepih kontrole cen za obrtne storitve in proizvode. Razen tega bodo predlagali, naj bi prenesli pristojnost kon-

Republiška priznanja

Na seji avto-moto društva Kočevje 28. oktobra je načelnik oddelka za splošne zadeve in družbene občinske službe in družbene službe občinske skupščine Kočevje Peter Subic podelil diplome za 10-letno plodno delo, skrb in prizadevanost v prometno-vzgojni preventivni dejavnosti. Prejeli so jih: postaja milice Kočevje, osnovna šola Kočevje, Bojan Slohar in Lado Gašparac. Diplome je vsem naštetim v znak priznanja dodelila komisija za vzgojo in varnost v cestnem prometu SR Slovenije.

To nikakor ni v zpodbudno za turizem.

NOVI MOST preko Rine proti rudniku je zopet sposoben za promet. S tem so zadovoljni vozniki in pešci. Je pa nekaj pripomb zaradi pločnikov, ki so tako visoki, da se pri srečavanju avtomobilov kolesa drgnejo ob pločnik. Pešci pa trdijo, da je zanje višina pločnika koristna, ker osemogoa voznikom, da bi zapeljali na pločnik, in tako preprečuje nesreče.

BLIŽA SE NOVO LETO, kar se čuti že po obiskih potnikov. Ti ponujajo podjetjem v nakup razne kolektarje in novoletna darila, češ da so primerna za obdaritev poslovnih prijateljev. Spet se bo pričel lov za takimi darili. Ali ni škoda denarja? Marsikje bi bil bolj potreben in koristnejši naložen.

OPTIKA JE NOVA TRGOVINA v Kočevju, ki bo občanom veliko koristila in prihranila marsikatero pot v Ljubljano. Je v bivši prodajalni mesa pri pekarni na Ljubljanski cesti. Vse optične potrebščine dobavi hitro, daje pa tudi pojasnila o očalnih in popravila vse optične potrebščine.

VOZNIŠKI IZPITI — 10. novembra se je prijavilo za teoretični voziški izpit 24 kandidatov (16 moških in 8 žensk). Ispit je naredilo 21 kandidatov, ki bodo delali med tednom še praktični izpit iz vožnje.

trole cen za osnovne živilske proizvode na izvršni svet oziroma republiško skupščino.

Po predlogu o najvišjih možnih cenah za posamezna živila in storitve naj bi veljale kot najvišje cene tiste, ki so veljale 28. oktobra letos. Te najvišje cene naj bi veljale za vse vrste kruha (razen za pecivo), za vse vrste svežega mesa (tudi za perutnino in ribe), za sveže kravje mleko, za stanarine, za komunalne storitve in za izdelke ter storitve obrtnih delavnic (družbenih in zasebnih) in obrtnikov, ki opravljajo obrtne storitve kot postranski poklic.

Gospodarstvo mora hitreje naprej

V zadnjih letih bi kočevsko gospodarstvo lahko hitreje napredovalo. Za pogumnejši razvoj potrebno več strokovnjakov, dobri programi in večje sodelovanje z gospodarstvom izven občine

Komite občinske konference ZK Kočevje je na nedavni seji razpravljalo o sklepih, ki so bili sprejeti na zadnji seji občinske konference v zvezi z gospodarskih položajem v občini, in o nadaljnjem razvoju gospodarstva. Pri tem je dal komite poseben poudarek bistim sklepom, ki govorijo o strokovnih kadrih, izdelavi srednjeročnih programov gospodarskega razvoja in o odprtosti občinskega gospodarstva, ter poslovnem sodelovanju in združevanju podjetij.

Ko so razpravljali o strokovnih kadrih, so se zavzeli za ostvaritev družbenega dogovora o izobraževanju, študijskim in zaposlovanju. Poudarili so, da mora biti delo na tem področju v bodoče načrtnejše, doslednejše in odgovornejše. Strokovnih delavcev v občini primanjkuje, brez njih pa gospodarstvo ne bo moglo zadovoljivo napredovati.

Ugotovili so tudi, da strokovnjakov v občini ne bo, če ne bodo imeli zanje na razpolago stanovanj. Zato v bodoče ne bi smeli zanemarjati družbene gradnje stanovanj. V kratkem bo sklican posvet vseh predstavnikov treh stanovanjskih podjetij, SGP ZIDAR, družbeno-politični organizaciji, občinske skupščine in delovnih organizacij, na katerem bodo proučili, kakšne so potrebe na stanovanjskem področju in kaj je treba urediti.

Čimprej je potrebno dokončati razvojne programe delovnih organizacij in občine, ki morajo biti usklajeni med seboj in s programi raz-

nosti kontrole cen za osnovne živilske proizvode na izvršni svet in republiško skupščino naj bi na predlog manjborške občinske skupščine sprejele vse občine v Sloveniji. Ta predlog utemeljujejo v Kočevju s tem, da so bile zdaj občinske skupščine običajno vedno postavljene pred dejstvo, da je potrebno predlagane višje cene potrditi, sicer ne bo tega ali onega blaga. Tako potrjevanje je med odborniki vzbujalo nezadovoljstvo. Tudi gospodarske organizacije so bile nezadovoljne, če njihovi predlogi o višjih cenah niso bili v celoti sprejeti. Vse to je zelo slabo vplivalo na odnose in vzdušje v občini. Razen tega je Slovenija majhna in ni nobenega opravičljivega razloga, da bi bile cene za isto blago v posameznih občinah bistveno različne.

Predlog za prenos pristoj-

giji. Če kje ni pogojev ali zanimanja za gospodarsko sodelovanje, je potrebno iskati stike v drugem gospodarskem območju. Po seji komiteja je bil sklican tudi že sestanek sekretarjev osnovnih organizacij ZK in aktivov. Na njem so se dogovorili, kako bodo te in druge sklepe komiteja in konference uresničevali. J. P.

Za hitrejši gospodarski napredek bo treba sodelovati tudi s podjetji izven občine. Sodelovanje mora biti seveda tako, da bo koristno za obe strani. Pri tem pa se ni treba opirati le proti enemu gospodarskemu območju (re-

publiška vzgoja mladinske naravnoslovne fotografije ter fotografirani članovi Foto-kino kluba osnovne šole Kočevje bo odprta še do 22. novembra v Likovnem salonu v Kočevju. Razstavo, ki je bila odprta 10. novembra, organizira Prirodoslovno društvo Slovenije.

Drugo nagrado na pionirskem »Foto 70« v Kopru so prejeli mladi člani Foto-kino kluba osnovne šole Kočevje za fotografijo »Na gugalnicah«. Razstava najboljših fotografij »Foto 70« bo odprta za dan republike v Kopru.

ZAKAJ TAKO?

Taki smo pač ljudje...

Na nedavnem posvetu o pomoči ostarelim in osamelim sta predstavnika krajevnih skupnosti Livold in Stara cerkev povedala tudi za take primere:

Na območju Livolda živel ženska - mati, ki ne more premakniti ne rok ne nog. Sama ne more jesti in jo morajo drugi hraniti. Ta mati ima tri sinove: prvi je mlilničnik na Gornjskem, drugi dela v Nemčiji, tretji pa je pri vojakih. Nobeden ji ne pomaga, čeprav bi ji vsaj prva dva lahko.

Spet na območju Livolda sta živel dva mlada zakonca. On dela zdaj v Avstriji, ona pa v Nemčiji. Doma pa sta pustila otroka, ki ga ne marata, in zanj nič ne prispevata. In

kdo ga naj zdaj preživlja?

Na območju Kobarjev je živel kmet, ki so ga njegovi otroci prepričali, da je prepisal nanje hišo in vse posestvo. Otroci so nato vse to prodali. Oče je zdaj v domu počitka, stroške zanj pa plačuje družba.

Ženska, doma iz Stare cerkve, je zbolela. Vaščani so jo spravili v bolnišnico in jo med zdravljenjem obiskovali. Ko se je vrnila, so ji kuhali dietno hrano. Zdaj pa ženska trdi, da ji je nekdo ukradel pol milijona dinarjev, seveda starih.

Taki smo pač ljudje, samo vse to ni več človeško!

J. P.

Potepanje po občini

STARA CERKEV: MANJKALO BO DENARJA — Svet krajevnih skupnosti je v razpravah o uresničevanju nalog na področju komunalne dejavnosti ugotovil, da bo za te potrebe v prihodnje primanjkovalo denarja. Naselje se z gradnjo hiš veča, zato so potrebe po komunalnih napravah toliko večje. Če so bili pred leti storjeni ukrepi za zagotovitev komunalnih naprav v mestih, bi kazalo te postopoma uvajati tudi za manjše kraje, ki take naprave potrebujejo. Za te namene pa je treba prej zagotoviti tudi denar.

MORAVA: OPUSCAJO POLJSKINE — Vaščani Morave zadnja leta vse bolj opuščajo pridelovanje poljščin, ker jim divjačina vsako leto napravi več škode, redko kdaj pa jo dobijo povrneno. Po njihovem mnenju bi morali to upoštevati pri odmeri davkov in prispevkov, saj so prav zato, ker jim divjad dela veliko škodo, posamezne površine brez prave vrednosti.

STARI LOG: BOLJE VZDRŽEVATI CESTO — Prebivalci Starega loga so se v razpravah o posodobitvi, obnovi in vzdrževanju cest zavzeli, da naj bi Cesto podjetje Novo mesto, ki upravlja cesto Kočevje-Dvor, v prihodnje namenilo za vzdrževanje te ceste več denarja. Po njihovem mnenju je ta cesta izredno slabo vzdrževana in je nujno potrebna večjih popravil. Zavzemajo se, da bi pričeli tudi to cesto asfaltirati, saj bi potem imela več prometa.

MLINI IZUMIRAJO — Ob Kolpi in Cabranki je bilo v preteklosti mnogo mlinov. Nagel napredek, opuščanje pridelovanja žitaric in ostale okolščine so povzročile, da je teh mlinov iz dneva v dan manj. Če se bo tako nadaljevalo, bo po nekaj letih ostal le še spomin na to obrt, ki je ena najstarejših.

KOČEVJE: SPOSOBNE NA ODGOVORNA MESTA — Izvršni odbor občinske konference SZDL Kočevje se je med obravnavanjem kadrovske politike zavzel za večjo naštartnost na tem področju. Zasedbo vodilnih mest v delovnih organizacijah in ustanovah bi morali omogočiti organizacijsko sposobnim in delovnim ljudem. Dosedanje izkušnje na tem področju kažejo, da so kadrovska vprašanja obravnavali le v ožjih krogih. Dosedaj bi morali, da bi o teh vprašanjih razpravljali in tudi odločali širši krog ljudi.

ZDRUŽENO KGP: DELAVSKI CENTRI — Gozdno gospodarstvo Zdrženega kmetijskega in gozdarskega podjetja Kočevje posevča v sodelovanju z gozdničarji obrati vedno več skrbi izboljševanju življenjskih pogojev gozdnih delavcev. Razen za ureditev bivalne se sedaj zavzemajo še za urejanje večjih delavskih centrov. Iz njih bi vsak dan vozili delavce na posamezna delovišča v gozdovih. To bi omogočilo boljše izkoriščanje prostega časa gozdnih delavcev, pa tudi prehrana delavcev bi bila bolj urejena. J

Denar za kolonijo

Očinski odbor Rdečega križa Kočevje je pretekli teden odobril občinski Zvezj prijateljev mladine Kočevje 8000 din za kritje stroškov v zvezi z organizacijo letovanja za socialno in zdravstveno ogrožene otroke. Ta denar je RK zbral prav v ta namen v svoji letošnji akciji zbiranja prispevkov. Za letovanje otrok, ki je veljalo skoraj 20.000 din, so prispevali še nekateri starši, socialno zavarovane in občinska Zveza PM.

Cene v Kočevju in Ribnici

Pretekli ponedeljek so veljale v trgovinah s sadjem in zelenjavo v Kočevju in Ribnici naslednje maloprodajne cene:

	Kočevje (cene v din za kg)	Ribnica
krompir	0,95	0,90
sveže zelje	2,20	2,10
kislo zelje	3,30	—
	in 3,70	3,40
kisla ropa	3,70	3,90
ohrov	3,00	—
cvetača	3,70	3,80
špinata	—	5,10
solata	3,50	4,50
fižol v zrnju	7,90	—
čebula	3,00	3,70
česen	7,90	7,80
korenje	2,60	2,20
petersilj	3,90	—
rdeča pesa	1,40	2,30
paradižnik	4,20	—
jabolka	1,60 do 3,20	2,00 do 3,20
hruške	5,20	5,05
grodje	4,20	3,80
limone	5,90	5,40
pomaraneče	5,90	—
mandarine	7,80	12,20
banane	5,90	5,70
jajca (cena za kos)	—	—
	0,84	0,85
	do 0,95	in 0,90

Kako asfaltirati občinske ceste?

Zanimiv in uresničljiv predlog občanov — Z boljším sodelovanjem krajevnih in občinskih organov ter delovnih organizacij bi se dalo marsikaj urediti — Vsak naj vestno opravi zaupano dolžnost

Podpredsednik občinske skupščine Ribnica inž. Alojz Marolt in član komiteja občinske konference ZK Ribnica Ciril Grilj sta zelo prizadeto in stvarno ocenila nedavne zbere volivcev v ribniški občini, ki sta se jih udeležila. To so bili zbori za območje Loškega potoka, Jurjevice, Kota, Brež, Sušja, Slatnika in Gorenjih Lazov.

Najprej ugotavljata, da so bili dobro obiskani tisti zbori volivcev, na katerih so se svetje krajevni skupnosti dogovorili, o katerih krajevnih zadevah bodo razpravljali in odločali. Ljudi ne pritegnejo zbori volivcev s preveč splošnim dnevnim redom, ker menijo, da bodo na njih o ne-

katerih zadevah je obveščeni, odločati pa ne bodo mogli. Na vseh zborih so volilci krátko ocenili delo občinskih upravnih odborov, na nekaterih pa tudi delo KOMUNALE. Tako občinska skupščina kot KOMUNALA sta pokazali premalo pripravljenosti in iznajdljivosti za

reševanje posameznih komunalnih zadev.

Posebno ostro so volilci kritizirali slabo vzdrževanje občinskih cest. Hkrati pa so občani oblikovali zelo zanimiv in uresničljiv predlog, kako bi bile lahke ceste bolj vzdrževane, hkrati pa bi se še našel denar za postopno asfaltiranje občinskih cest.

Tako so volilci predlagali, naj bi denar za vzdrževanje občinskih cest dodeljevali z ozirom na dolžino cest posameznim krajevnim skupnostim. Te bi nato same ali pa v sodelovanju s KOMUNALO vzdrževale občinske ceste.

Občani bi k temu denarju primaknili še svoje prispevke v delu, materialu ali denarju in bi bile ceste bolj vzdrževane. Tega bi nato na podlagi sporazuma vseh krajevnih skupnosti združevali in ga namenjali za asfaltiranje občinskih cest. Seveda bi občinske ceste asfaltirali po prednostnem vrstnem redu, ki bi ga sprejele vse krajevne skupnosti.

Oba sestavljata ocene zborov volivcev sta pohvalila način dela oziroma izpolnjevanje sklepov, ki so ga uvedli v Loškem potoku. Tu so namreč za izpolnjevanje posameznih nalog določili skupine ljudi. V teh skupinah ko predvsem občani, ki se najbolj zanimajo za reševanje posameznih zadev.

Občani so zahtevali, da je vedno treba ugotoviti, kdo so tisti, ki posamezne naloge niso izpolnili. Takim seveda v bodoče ne bodo več zaupali odgovornih nalog.

Na vseh teh zborih so občani izražali veliko pripravljenost za reševanje posameznih zadev. Na žalost pa pogosto taka pripravljenost ni koristno izkoriščena, ker ni dovolj usklajena sodelovanja krajevnih in občinskih organov pa tudi nekaterih delovnih organizacij, seveda najbolj pogosto tistih, ki so dolžne reševati komunalne zadeve.

J. P.

Delavnica IDEK v Loškem potoku je začela redno delati maja letos. Predtem je 18 žena in deklet opravilo šestmesečni pletilni tečaj. Delavnico je ustanovila Delavska univerza Kočevje na pobudo domačinov. V Loškem potoku je bilo namreč brez dela precej žensk. (Foto: Jože Primc)

Malo jih bo ob pomoč

Komisija za borbe v Ribnici razpravljala tudi o čakalnih dobah za stanovanjska posojila

12. novembra so v Ribnici na seji komisije za borbe NOV pri občinski skupščini, ki so se je udeležili tudi predsednik Združenj borcev NOV, ugotovili, da nekateri ne bi smeli več prejemati priznanj, ker imajo večje dohodke, kot jih določa pravilnik o dajanju družbene pomoči borem NOV. Glede na to, da so se v zadnjem času močno povečali življenjski stroški, pa so sklenili do konca leta pravilnik o priznanjnih dopolniti tako, da bi po njem izgubilo družbeno pomoč le manjše število učivalcev.

V drugem delu seje so razpravljali o 23 prošnjah za dodelitev posojil iz sklada za gradnjo stanovanj udeležencev NOV. Prosilec bi radi 610.000 din kredita, ustreči pa jim bo možno šele leta 1972, če se ne bo posrečilo dobiti dodatnih sredstev iz republiškega sklada za posojila borem. Denar, ki ga trenutno premore občinski sklad, to je 200.000 din, je dejansko že »zasedena«, dobili pa ga bodo prosilci, ki so zdaj na vrsti. Prihodnje leto bo avgusta na voljo še 820.000 din, razdelili pa jih bodo prosilcem, uvrščenim v drugo skupino. Del prosilcev iz druge in tretje čakalne skupine ter novi prosilci bodo prišli na vrsto šele leta 1973. V razpravi so menili, naj bi nekaj denarja, če bo na voljo, porabili za družbeno stanovanjsko gradnjo.

Jutri otvoritev ceste

Turistično društvo Sodražica bo jutri, 20. novembra, svečano odprlo novo cesto Vagovka-Travnica gora. Pričakujejo, da bo cesta izrednega pomena za nadaljnji razvoj turizma na območju Sodražice in Travnice gore. Cesto je gradilo Združeno KGP Kočevje v sodelovanju s krajevnimi organi in organizacijami.

Nova trgovina INLES

V teh dneh bo odprlo ribniško podjetje INLES spet novo prodajno skladišče, in sicer v Čupriji. Ze spomladi bodo odprli podobno skladišče tudi v Splitu. Doslej imajo v raznih krajih že 5 prodajnih skladišč, do leta 1972 pa jih bodo imeli predvidoma 12. V teh skladiščih prodaja INLES svoje proizvode, se pravi stavbno pohištvo in še nekatere proizvode drugih podjetij, ki se s stavbnim pohištvo dopolnjujejo.

Zemljo analizirajo

Vzorci zemlje je pred kratkim poslala Kmetijskem inštitutu Slovenije v analizo Kmetijska zadruga Ribnica. Na območju vasi Vintarji, Črni potok, Pugled in Dolenje Podpoljane so vzeli okoli 30 vzorcev zemlje.

Analiza bo pokazala, kaj posameznim zemljiščem primanjkuje in kakšna gnojila so zanje najbolj primerna. Doslej so kmetje na tem območju gnojili le po svojem preudarku, kar pa ni bilo vedno najbolj uspešno.

To bo prva analiza zemlje v ribniški občini, na kateri niso predvidene vzorčne kmetije. Sploh prvo analizo zemlje pa so opravili lani, a le za vzorčne kmetije, ki so v občini 3, ustanovili pa jih nameravajo še 10. Take analize bodo postopno opravili za vse kmetijske površine v občini.

J. P.

Priznanja AMD Ribnica

Avto-moto društvo Ribnica se je 10. novembra preselilo v nove poslovne prostore. Nekaj dni kasneje so ji na manjši slovesnosti odprli. Ob tej priložnosti so podelili pismena priznanja nekaterim svojim članom za 10 in večletno prizadevano delo pri društvu. Dobilji so jih: Slavka Pucar, Marija Ogrinc, Oskar Hlucky, Jože Mohar, Tone Marolt, Andrej Oražem, Danilo Mohar, Rudi Brimšek, Tone Kovačič, Ivan Petrič, Mirko Goršič, Vinko Kersnič, Janez Košmrlj in Zvonko Ključko.

Sindikati sprejeli delovni program

Zajema obdobje do maja prihodnjega leta — Razpravljali bodo o gospodarstvu, delu komunistov in o zamislih splošnega ljudskega odpora

Občinski sindikalni svet Ribnica je sprejel delovni program za obdobje oktober 1970—maj 1971. Po njem bosta delala predsedstvo in občinski sindikalni svet.

Program nalaga vodstvu občinskega sindikalnega sveta in posredno osnovnim sindikalnim organizacijam odgovorne naloge v zvezi z reševanjem problemov, ki se pojavljajo. Pri tem ne smemo pozabiti, da ima sindikat pomembno vlogo pri izgrajevanju samoupravne družbe.

Za obdobje letošnjih dveh mesecev posveča program največ pozornosti pripravi letnih občinskih zborov sindikalnih organizacij. Na eni pr-

vih sej občinskega sindikalnega sveta pa bodo razpravljali tudi o organizaciji splošnega ljudskega odpora, kateremu bodo sindikati v bodoče posvetili večjo pozornost.

Na skupni seji občinskega sindikalnega sveta, občinske konference ZK, občinske konference SZDL in občinske konference ZMS pa bodo razpravljali o srednjeročnem programu razvoja občine Ribnica in delovnih organizacij. Na tej seji se bodo pogovorili tudi o delovanju komunistov v organizacijah Zveze sindikatov.

V začetku prihodnjega leta bodo na seji občinskega sindikalnega sveta ocenili občine zbere sindikalnih organizacij in razpravljali o uresničevanju zaščitne vloge sindikatov v posameznih delovnih organizacijah. Na naslednjih sejih bodo razpravljali o samoupravnih aktih, spremljali ekonomska gibanja v

občini in razpravljali o vprašanjih, s katerimi se ukvarjajo sindikati. Med temi so tudi priprave na drugi kongres samoupravljalcev Jugoslavije, na katerem bo navzoč tudi delegat ribniške občine.

O sklepih in stališčih občinskega sindikalnega sveta, ki bodo pomembni za celotno občinsko organizacijo Zveze sindikatov, bodo obveščene vse osnovne sindikalne organizacije. To bo brez dvoma prispevalo k večji delavnosti sindikatov.

Pohvala komunalni

Turistično društvo Ribnica je dalo KOMUNALI priznanje za letošnje dobro vzdrževanje gradu v Ribnici in vestno čuvajsko službo. Letos ni bilo na območju gradu napravljene posebne skode, kar je vsekakor zasluga dobre čuvajske službe. Grad z okolico je lepo urejen in skrbno pripravljen na preživljanje. Sklenjeno je tudi, da bo pozimi na območju gradu prepovedano saniranje in smučanje.

Veliki izdatki za socialno

Ceprav je proračun skromen, namenja ribniška občina precej za socialno

Ribniška občina spada med tiste, ki odmerjajo precej denarja za socialno skrbstvo in zdravstveno varstvo občanov. Občinski proračun za letošnje določil za socialno skrbstvo 670.000 din, za zdravstveno varstvo pa

136.000 din. V devetih mesecih letos je izdala občina za socialno skrbstvo 480.027 din, za zdravstveno varstvo pa 63.849 din.

Doslej je bilo največ porabljenega za oskrbnine za odrasle v domovih počitka, in sicer 132.761 din, na drugem mestu so izdatki za priznavalnine borem NOV v višini 125.394, na tretjem stalne socialne podpore občanom, ki nimajo sredstev za preživljanje, in sicer 87.218, za oskrbnine v mladinskih domovih so odšteli 81.913 din.

Najvišji izdatek za zdravstveno varstvo je bil dan za preventivno službo Zdravstvenega doma Ribnica v višini 35.000 din, zdravljenje nepremožnih občanov je veljalo občino 17.480 din itd. Ob podatka veljata za prvih letošnjih 9 mesecev.

Zaradi spreminjanja ozroma razslojevanja kmečkega prebivalstva ostaja posebno na kmeth vse več starih ljudi, ki so osamelci in niso sposobni, da bi se sami preživljali. Zato je treba v prihodnje pričakovati še več proračun za socialne in druge podpore iz naslova socialnega skrbstva in zdravstvenega varstva.

J. P.

Skupščinski drobiž

Občinska skupščina Ribnica je na zadnji seji sprejela dve garanciji:

■ Podjetje Komunala namerava za boljše in bolj redno vzdrževanje in urejanje cest 4. reda kupiti poseben avtomobil MAN, s katerim bodo lahko plušili in urejali makadamsko cestniše. Kamion stane 320.000 dinarjev. Polovico denarja bo prispevala Komunala sama, za ostanek pa bodo najeli pri banki kredit. Garancijo zanj je prevzela občina.

■ Zdravstveni dom Kočevje bo pri ribniškem zdravstvenem domu prisidal del za laboratorij, kupiti pa nameravajo še en rezalni avto in urediti centralno kurjavo v Ribnici in Sodražici. Potrebujemo 70.000 dinarjev kredita; zanj je prevzela jamstvo občina.

■ Odborniki so potrdili koeficiente za določanje nagrade voljenim oebam. Mesečna nagrada se izračunava iz lanskega povprečja osebnih dohodkov v občini na podlagi koeficienta, in sicer velja za predsednika občine koeficient 3,10, za tajnika pa 2,80.

■ Sprejet je odlok o oblikovanju in družbeni kontroli cen obrtnih storitev in izdelkov. Gre za evidentiranje cen nekaterih obrtnih storitev in izdelkov, ki bo omogočal gibanje cen. Ceniki, o katerih mora prej razpravljati ustrezni občinski organ, morajo vsebovati firmo in sedež podjetja, naziv storitve oziroma izdelka, mersko enoto, prodajno ceno in začetek uveljavljanja cenika.

■ Odločen je bil sprejem odloka o dopolnitvah odloka o občinskem prometnem davku za razrez leta, ki naj bi se povečal od 30 na 40 dinarjev. Odlok zadeva v živo davčno politiko, predvsem pobiranje prometnega davka od tistih sžagarjev, ki nimajo priljavljene obrti. Po odloku naj bi bili oproščeni prometnega davka ljudje, ki podarijo les za javne namene ali ga uporabljajo za lastne potrebe v primerih elementarnih nesreč ali večjih gradenj v kmetijske namene. Ob dodatku, naj bi bili davka oproščeni tudi pri stanovanjski gradnji, so se odborniki močno razhajali. Končno so menili, naj upravni organi odlok temeljiteje pripravijo do naslednje seje.

—vec

Razgledni stolp

V Mali gori že lomijo kamen za ureditev razglednega stolpa pri ribniškem gradu. Če ne bo dela zavril sneg, bodo kamen še letos pripeljali v Ribnico. Ureditve stolpa so naročili občinska skupščina, krajevna skupnost in turistično društvo, dela pa bodo plačana iz sklada za urejanje mestnega zemljišča. Dela bo nadziral Medobčinski zavod za spomeniško varstvo iz Ljubljane.

Poceni pletilni stroji

Ribniško podjetje RIKO prodaja rabljene, a temeljito popravljene enoredne pletilne stroje po 364,50 din. Na zalogi jih imajo le še okoli 50. Seveda ti stroji nimajo garancije, so pa zanje zagotovljeni rezervni deli in servisna služba. Dvooredni, nivo pletilni stroji pa so po 2550 din. Prodaja jih trgovsko podjetje Ribnica tudi na posojilo.

ORTNEŠKI POROČEVALEC

■ ■ ■ MLADINSKI DOM OBNAVLJAJO — Malo pozno, tik pred zimo, so začeli obnavljati mladinski dom v Ortneku. Temu je kriva tudi medobčinska komisija, ki je dolgo izdajala odločbo o potrebnih obnovitvenih delih, a tudi uprava doma je z obnovo predolgo odlašala. Zima je tu in dela ostajajo nedokončana. Če bi začeli z deli prej, bi lažje dobili delavce. Sedaj se gradbena sezona končuje in nihče ne izpušči delavcev, ampak jih bodo izkoristili do zadnjega lepega dne. Naš dom pa bo ostal spet neobnovljen.

■ ■ ■ DVE OKNI V SVET — Slemenec napečuje telefon iz Sodražice h Gregorju. Krajevna skupnost je predpisala vsaki hiši prispevek v delu ali denarju. Ljudje so skopali 80 jam in postavili 80 drogov. Sedaj mora dokončati svoja dela še PTT ni telefon bo delal. To bo drugo okno v svet. Prvo so žolski avtobusi, ki že vozijo. Tudi gostilno bodo kmalu ponovno odprli, saj brez nje res ne morejo biti, pa tudi zaradi turizma je potrebna.

■ ■ ■ VODE ZMANJKUJE — Slaba stran izredno lepega vremena pozno v jesen je, da ni dežja in da zato zmanjkuje vode, posebno v hribovitih krajih. Ljudje si pomagajo na vse načine. Zbiralniki so prazni. Kdor ima razen vodovoda še vodnjak, pomaga sosedu, da bo prebrodil najhujše čase. Upamo, da nas bo teh težav kmalu odrešil težko pričakovani dež.

■ ■ ■ DOLINA ZALOSTI — Zadnje čase nas je v nekaj dneh kar trikrat obiskala smrt. Komaj smo pokopali priljubljenega Danila Stoparja, že smo odnesli na vaško pokopališče Koroščevo teto iz stare gostilniške rodovine »Pri Jožetu«. Za njima se je za vedno poslovil še Kovačev Janez iz trdnice kovaške rodovine Adamičev, ki so dolga leta kovali vsej dolini — od Ribnice pa do Mišje doline — vse, kar je naš kmet potreboval za dom in kmetijo. Kovačev Janez je bil znan tudi zaradi vselega značaja, saj je vsa okolica prislubnila, kadar je povzdignil svoj lepi tenor.

V. P.

Kdo je pomagal šolam?

V preteklem šolskem letu so bile tri šole v črnomaljski občini deležne podpor od zunanjih darovalcev. Tako je Gozdno gospodarstvo Novo mesto prispevalo za dokončno izgradnjo šole v Rožnem dolu, starši so s kmetijskimi pridelki podprli delovanje šolske kuhinje na Vinici. Razen tega je Kreditna banka Ljubljana poslala denarno pomoč v znesku 4.000 din vinski šoli in klubu OZN 300 din, podjetje Karoserija iz Ljubljane pa je vinski osemletki poklonilo televizor in 20 knjig. Na Sinjem vrhu so od ljubljanskega Veletekstila dobili za 3.000 din učil, prav tako je omenjeno podjetje po 150 din prispevalo vsakemu siromašnemu učencu za nakup obleke.

Buldožer v Radencih

Prebivalci vasi Radenci in Sodevci so se bali, da bo do zime cesta ostala razkopana. Sami so naredili, kar so mogli z rokami. Zdaj je nujno potrebno nadaljevanje del s stroji, saj pot ni le neprevozna, temveč tudi neprehodna. Pred dnevi je na delovišče končno prišel buldožer.

Področni posveti SZDL

Občinska konferenca SZDL v Črnomlju sklicuje področne posvete s krajevnimi organizacijami, da bi se dogovorili o nalogah, ki jih bo treba izpeljati v jesensko-zimskem obdobju.

Posvet bo 19. novembra za vinskih območje na Vinici; prav tako 19. novembra ob 16. uri v sejni sobi občinske skupščine v Črnomlju za organizacije iz: Gribej, Tribuč, Cerkvišč, Dragatuša, Kanižarice, Črnomlja in Desinca. Naslednji dan, 20. novembra, ob 8. uri v sejni sobi občinske skupščine posvet za predstavnik krajevnih organizacij SZDL iz Tuševskega doma, Petrove vasi, Vranovič, Talčjega vrha, Stražnjega vrha, Starega trga, Dobljč in Butoraja.

Z nakupom tekstilnega blaga in konfekcije v naši poslovalnici se ognete velikih potnih stroškov, ker nudimo enako blago po enakih cenah kot v večjih mestih.

„Veletekstil“ ČRNOMELJ

ČRNOMALJSKI DROBIR

24. NOVEMBRA bo v Novem mestu krvodajalska akcija za občane iz črnomaljske občine. Potrebujemo vsaj 50 prostovoljnih dajalcev krvi. Prijave sprejemajo krajevne organizacije RK na terenu. Prostojo za članstvo udeležbo.

STRJE TEČAJI se prve pomoči za voznike motornih vozil so v črnomaljski občini že končani, dva tečaja pa potekata še v Semiču in Črnomlju. Dosej je izpise iz prve pomoči opravilo že 90 bodočih voznikov motornih vozil.

IZVRŠNI ODBOR občinske konference SZDL je že razpravljal o osnutku novega programa javnih del in uvedbi krajevnega samoprispevka. Sprejeli so akcijski program, ki zavestno poleg SZDL še druge organizacije, da bodo sodelovale v pripravah na sprejetje novega programa javnih del.

PO VSEM MESTU je med otroci veliko zanimanja za hobby gumo. Otroci jo kupujejo povsod, kjer jo je dobiti, ovitke pa zme-

V Belo krajino se je vrnil znani strokovnjak za telesno vzgojo prof. Kolarič. Z njegovim prihodom so športna igrišča takoj zaživela. (Foto: Ria Bačer)

PRVI OSNUTEK ZA JAVNA DELA V NOvem OBDOBJU

Ne bo šlo brez sodelovanja občanov

Občinska skupščina in družbeno politične organizacije v Črnomlju so že začele s pripravami na sprejetje novega krajevnega samoprispevka za naslednjih 5 let — Spomladi bodo o tem odločali volivci

Izkazalo se je, da črnomaljska občina v komunalni izgradnji v zadnjih letih ne bi napredovala niti za las, če ne bi k napredku prispevali občani sami. Tudi v bodoče ni druge možnosti za razvoj. Samoprispevek občanov bo še naprej osnova, h kateri bo družba s posojili primaknila svoje.

Potrebe so velikanske, tako pri gradnji cest, vodovodov, elektrifikacije in gradnji javnih stavb, jasno pa je tudi, da ni mogoče pričakovati vsega naenkrat. Na osnovi želja, ki so jih občani že doslej povedali in ki jih tudi občinski politični aktiv ocenjuje kot potrebne v prvi vrsti, je narejen prvi osnutek predloga za gradnje v novem obdobju občinskega napredka.

Za ceste in ulice so zbrali 15.400.000 din. S tem bi modernizirali cesti Podzemelj-Adlešiči, Črnomelj-Kanižarica, v Črnomlju pa: Kolodvorsko ulico, Zadržno cesto in Pod lipo, Metliško, Trdinovo in Zelezničarsko ulico, Sadež, ceste v Loki, ulice na območju Cardaka in Partizansko pot. Začrtana je asfaltna pod ob Črnomlja do Bezgovca, od Kanižarice do Dobljč in od Vrtače pri Semiču do Strečičevca.

Vodovodi in kanalizacije

nim denarjem bi lahko načrt izpeljali.

Razen vsega tega so v novem razvojnem obdobju črnomaljske občine predvidna še naslednja javna dela, ki pa jih bodo financirali drugi: razširitev ATC omrežja v Črnomlju, nova pošta na Vinici s postavitvijo ATC, ureditev mesnice v Adlešičih, gradnja gostišča v Semiču, gradnja samopostrežnih trgovin v Loki in Kanižarici, gradnja stanovanj za učitelje v Dragatušu, gradnja zdravstvenega doma v Črnomlju in zdravstvene postaje v Semiču, gradnja novega vrta v Črnomlju, ureditev kampa na Vinici, gradnja II. faze posebne šole v Črnomlju, dograditev šole v Loki s telovadnico in gradnja telovadnice v Adlešičih. Po sedanjih ocenah bo za ta dela potrebnih najmanj 20.495.000 din.

Osnutek predloga javnih del bo seveda v širši obravnavi in vsaj občan bo imel priložnost povedati svoje mnenje o njem. Še prej ga bodo temeljito pretresla družbeno politična vodstva vseh organizacij na občinski in krajevni ravni. Važno je, da se je akcija začela. Ker so se je zgodaj lotili, ima precej možnosti za uspeh.

Za 350.000 din bi uredili kamp v Adlešičih in prenovili cerkvico Sv. Duha v Črnomlju, da bi bila primerna za prirejanje razstav in koncertov.

Izračunali so, da bi s krajevnim samoprispevkom občanov in delovnih organizacij zbrali 550.000 din na leto ali v petih letih 2.750.000 din. Od vodarine, ki gre obvezna za razširjeno reprodukcijo, bi dobili 1.750.000 din, podjetja naj bi prispevala 5 milijonov din, prispevek za uporabo mestnega zemljišča bi dal 1 milijon din, prispevek cestnega sklada SRS in največje posojil pa bi dala 15.200.000 din. S tako zbra-

o budo zahtevali 9.750.000 din. Predlagajo gradnjo čistilnih naprav in povečanje rezervoarja na Gričku pri Dobljčah. Vodovod bi dobila Vinica z bližnjim okolico, Jelšovnik in Tušev dol, Cerkvišče in Gribej. Prenovitev ter razširitev vodovoda bi potrebovalo tudi mesto Črnomelj, obenem je predvidena razširitev mestnega kanalizacijskega omrežja.

Za 350.000 din bi uredili kamp v Adlešičih in prenovili cerkvico Sv. Duha v Črnomlju, da bi bila primerna za prirejanje razstav in koncertov.

Izračunali so, da bi s krajevnim samoprispevkom občanov in delovnih organizacij zbrali 550.000 din na leto ali v petih letih 2.750.000 din. Od vodarine, ki gre obvezna za razširjeno reprodukcijo, bi dobili 1.750.000 din, podjetja naj bi prispevala 5 milijonov din, prispevek za uporabo mestnega zemljišča bi dal 1 milijon din, prispevek cestnega sklada SRS in največje posojil pa bi dala 15.200.000 din. S tako zbra-

o budo zahtevali 9.750.000 din. Predlagajo gradnjo čistilnih naprav in povečanje rezervoarja na Gričku pri Dobljčah. Vodovod bi dobila Vinica z bližnjim okolico, Jelšovnik in Tušev dol, Cerkvišče in Gribej. Prenovitev ter razširitev vodovoda bi potrebovalo tudi mesto Črnomelj, obenem je predvidena razširitev mestnega kanalizacijskega omrežja.

Za 350.000 din bi uredili kamp v Adlešičih in prenovili cerkvico Sv. Duha v Črnomlju, da bi bila primerna za prirejanje razstav in koncertov.

Izračunali so, da bi s krajevnim samoprispevkom občanov in delovnih organizacij zbrali 550.000 din na leto ali v petih letih 2.750.000 din. Od vodarine, ki gre obvezna za razširjeno reprodukcijo, bi dobili 1.750.000 din, podjetja naj bi prispevala 5 milijonov din, prispevek za uporabo mestnega zemljišča bi dal 1 milijon din, prispevek cestnega sklada SRS in največje posojil pa bi dala 15.200.000 din. S tako zbra-

V MESECU BOJA PROTI ALKOHOLIZMU

Ušel iz hudičevih krempljev

Rudar Peter Matkovič iz Kanižarice je eden redkih ozdravljenih alkoholikov — Pet let je trpel sam, z njim vsa okolica, zlasti družina

»Ni mi nerodno,« je sam začel. »Po pravici bom povedal, kar sem doživel, zdaj je že mimo. Tri leta že nisem imel kaplje alkohola v ustih. Ozdravljen sem.«

— Koliko časa je trajalo gorje pri hiši in ali ste se zavedali, kaj sploh počenjate?

»Skoro pet let sem bil pijanec. Ne tak, da bi pil vsak dan, pa vendar pravi alkoholik. Mene je zgrabilo na dva meseca. Takrat sem pil sedem dni skupaj. Pelinkovec! Tako daleč sem bil, da sem ga potreboval pol litra na dan. To ju huda strast. Zjutraj sem trepetaje čakal, da so odprli bife. Minute so se vlekli v neskončnost. Imel sem suha usta, vse me je peklo. Takrat se človek zaveda, kaj dela.«

Vpričo dveh hčera se je oglasila žena:

»Naš je jokal, kadar ga je minilo. Obljubljal je, da se bo pobiljšal, pa nič. Doma ni razgrajal, hudo pa je bilo vseeno. Če ne bi bila jaz v službi, ne bi mogel prehraniti vseh štirih otrok. Večkrat so ga namreč vrgli iz službe. Ni prihajal na «šlita». Najhuje pa je bilo to, da so po cesti s prstom kazali za otroki.«

— In kako so vas spravili na zdravljenje?

»Direktor rudnika me je nagovoril, sicer sem pa že prej sam o tem premišljal. Ko sem prišel v Škofljico, je bilo najhuje že za mano.«

— Je zdravljenje naporno?

»Sploh ne. Vsa se tega boji, a moram reči, da tako prijetnega dopustva življenju še nisem imel. Dobra hrana, tablete, dopoldne delovna terapija, popoldne prosto. Samo prva dva dni sem dobil injekcije, po katerih sem spal. Domov sem prišel drug človek.«

— Vas pelinkovec prav čisto nič več ne zamika?

— Niti najmanj! Prav

dobro se počutim ob kisli vodi in sadnem soku. Ljudje pa so hudobni. Se danes, po treh letih ozdravljenja se najde kdo, ki me sili piti vsaj dva deci. Ne bodo me! Da bi spet začel in da bi spet s prstom kazali za mojimi otroki? Nikdar več!

RIA BACER

Zares lep športni dan

Dijaki črnomaljske gimnazije so imeli prejšnji četrtek športni dan, ki ga je vodil prof. Kolarič, znani strokovnjak za telesno vzgojo. Medtem ko so prejšnje športne dneve največ preživeli na dolgočasnih pohodih, so bili tokrat vsi zaposleni: bilo je prvenstvo šole v šahu, tekmovalanje v namiznem tenisu, streljanju z zračno puško, popoldne pa še rokometni in nogometni turnir ter štafeta 4x em krog na malem igrišču. Tako so vso mladino pritegnili k sodelovanju in videti je bilo, da so bili vsi zadovoljni.

50 roditeljskih sestankov

Iz poročila o šolstvu, ki ga je obravnavala pred kratkim občinska skupščina Črnomelj, povzemamo, da je bilo lani na šolah v občini Črnomelj 50 skupnih roditeljskih sestankov, 112 razrednih sestankov s starši, 1.298 govorilnih ur, medtem ko so učitelji opravili kar 230 obiskov na domu. Na sestankih s starši so poleg učnih uspehov obravnavali še uvedbo prostih sobot, ponekod pa so imeli tudi vzgojna predavanja za starše in poklicno usmerjanje.

Čez noč lahko vse postavimo na glavo

Krajevna skupnost v Adlešičih se bo čez zimo ukvarjala s pripravami na poletno turistično sezono — Ko bi le dobili cesto!!

V Adlešičih krajevna skupnost pod vodstvom Cirila Požeka in sekcija za turizem pri Socialistični zvezi delata skupaj. V nasprotju z delom prejšnjih let, ko se niso zanimali za kaj drugega kot popravilo vaških poti in pokopališča, se zadnji dve leti krajevna skupnost vedno bolj spušča v turizem. Zakaj, je povedal tajnik krajevne skupnosti Alojz Cvitkovič:

— Na Pobrežju je bilo poletni čuda kopačev. Ko so taborili italijanski otroci, so jih hodili obiskovat tudi starši, tako da je bilo posebno ob sobotah in nedeljah vse polno avtomobilov z italijansko registracijo. Na tak obisk nismo bili pripravljeni, gostom nismo nič nudili. Spraševali so za kruh in kosila, a kaj takega v Adlešičih ne moreš kupiti, zlasti ne ob nedeljah. Sram nas je bilo, zato smo sklenili

odkupiti tri parcele ob Kolpi, da bi do poletja uredili primeren dostop v vodo, postaviti pa nameravamo tudi stojnice za jedajo in pijačo. To bi bil začetek našega turizma.

Začeli so v Semiču

12. novembra je bil v Semiču posvet predsednikov in sekretarjev skrajšnjih organizacij SZDL za vasi: Šterk-ljevec, Črešnjevce, Stranska vas, Semič, Kot, Rožni dol in Črmošnjice. S tem je občinska konferenca SZDL začela področne posvete, na katerih obravnavajo programe dela za jesensko obdobje. Sem sodijo priprave na izvedbo krajevnih konferenc, priprave na organizacijo vsesplošnega ljudskega odpora ter priprave na uvedbo novega krajevnega samoprispevka.

— Ali ste ob turističnih načrtih popraviljanje poti povsem opustili?

— Nismo, vendar je to le ena od naših dejavnosti. Najvažnejšo pot, ki je prav tako turističnega pomena, od Pobrežja do Vel. Sel, smo uredili. Dvajset ljudi je tri dni delalo, kamen pa je plačala krajevna skupnost.

— Kako občani gledajo na turistično bodočnost, saj tega ljudje niso vajeni?

— Opažam, da z redkimi izjemami ljudje zelo hitro dojemajo, kaj jim lahko prinese turizem. Kako veselji so Adlešičani, da se je pojavilo v našem kraju zanimanje za vikende! Nekateri ljubljanci že gradijo, mi pa z velikim zanimanjem spremljamo gradnjo.

— Imate morda zasnovane tudi širše načrte za razvoj turizma?

— O njih je zaman govori-

Bo tokrat več ljudi?

21. novembra bo v Črnomlju drugi sklican seminar za varstvo ostarelih občanov in organiziranju sosedske pomoči na vasi. Seminar vodi republiški odbor Rdečega križa, vabljeni pa so predstavniki krajevnih organizacij SZDL s terena, vodstva krajevnih organizacij RK ter mentorji RK na šolah. Upajmo, da bo tokrat dovolj udeležencev, kajti ob prvem sklicu v začetku meseca, ni bilo zanimanja.

Črnomaljski poročevalec

„Zadovoljni? Pa še kako!“

V obratu IMV na Suhorju se je v dobrih dveh letih marsikaj spremenilo – Boljša disciplina, še enkrat večji osebni dohodki in red!

O nekdanjem Lepisu na Suhorju že dolgo ni nič slišati, le tu in tam padajo pripombe, da niti na občini ni podatkov, koliko naredijo in kako se delavcem godi. Prav to me je privedlo v kolektiv. Martin Vrvišar, vodja izmene, in Anton Klemenčič, predsednik obratnega delavskega sveta, sta na vprašanje, če so pod streho IMV bolj zadovoljni, odgovorila: »Če smo zadovoljni? Pa še kako! Zlasti v primerjavi s stanjem, kakršno je bilo v Lepisu.«

— V čem se najbolj kaže razlika?

Martin Vrvišar: — V Lepisu nas je bilo 90. Odkar je IMV, imamo 142 zaposlenih. Red in disciplina sta se izboljšala za 100 odstotkov. Zdaj nimamo delavca, ki bi zaslužil pod 800 din na mesec, prej so bile za plačo vedno težave. Včasih nismo po dva meseca dobili nič, polnih zaslužkov pa zadnja leta sploh nismo videli. Anton Klemenčič: — Spremenili smo proizvodnjo. Drobne pohljstva, obešalnikov,

nom v svojem kraju, otroških posteljic in raznih drobnarij ne delamo več, pač pa se ukvarjamo samo z izdelavo orodij za prikolice IMV. Spremenila sta se organizacija dela in tehnološki postopek. Na dan naredimo 40 ogradij, morali pa jih bomo še več.

— Torej nimate po združitvi prav nobenih pripomb? Težko verjamem...

— Pač, edina pripomba je, da v združenem podjetju še ni zaživel podpora zasebni stanovanjski gradnji. Te stvari bomo morali urediti, saj nismo dobili še niti dinarja.

— Kako pa samoupravljate? Ali sploh veste, koliko vaš obrat ustvari in kako se ta denar deli?

— Po zaključnem računu tovarne dobimo na vpogled končni obračun, v katerem je prikazano tudi naše delo. Zdi se nam, da bi morali take podatke dobivati vsaj na tri mesece. Je pa tudi razumljivo, da vsega naenkrat ni mogoče urediti. Ob velikih investicijah in napredku tovarne so vse sile usmerjene v gradnjo ter razširitev proizvodnje, zato druga področja trenutno še trpijo. Se zasebnik, ki zida hišo, tačas doma nima pravega reda.

— Omenili ste investicije. Bo tudi vaš obrat deležen rekonstrukcije, če je ta sploh potrebna?

— Prostor na Suhorju sploh ne ustrežajo, ne za proizvodnjo ne v higiensko-tehničnem smislu. O rekonstrukciji se že precej govori, vendar nam ni znano, kdaj bo in kako bo z njo. R. B.

Zlata poroka v Gradcu

Ana in Martin Jurajevčič iz Gradca sicer 50-letnice skupnega življenja nista mogla potrditi pred matičarjem, ker je bil »ženin« bolan, pač pa so doma naredili pravo očet, kjer je bilo zbranih vseh 6 otrok z družinami. Jurajevčičeva sta se pred 50 leti poročila v Podzemlju, ubadala sta se s kmetijo, on še kot delavec na žagi, vendar sta vzgojila vse otroke v naprednem duhu.

Njihova hiša je bila znano partizansko zatočišče, med vojno pa so morali veliko prestati. Na očet, ki so jo praznovali prejšnjo nedeljo, je bilo zbranih 50 ljudi. Vnukinja Marjanca je deklamirala, mi pa se pridružujemo njenim zadnjim besedam: še veliko srečnih let v krogu družine!

(Foto: Ria Bačer)

IZ ANALIZE DEVETMESEČNEGA POSLOVANJA

Kje je gospodarstvo ob tričetrtletju?

Metliška podjetja kažejo napredek, še vedno pa je glavna težava vseh pomanjkanje obratnih sredstev — Pogodbene obveznosti so večje!

Osem večjih gospodarskih organizacij občine je do konca septembra ustvarilo 130.504.000 din celotnega dohodka, kar je za 24 odst. več, kot so naredili v tem času lani. Letošnji proizvodni plan je s tem izpolnjen z 81 odstotki. Uspeh je dokaj lep, če ga ocenjujemo samo z ene strani. Upoštevati je treba še, da so stroš-

ki poslovanja močno narasli, kar se kaže v 24 odst. povečanih porabljenih sredstev, in da plan dohodka celo za 0,7 odst. zaostaja za predvidenim planom.

Prav tako ne gre pozabljati, da so metliška podjetja letos za 63 odst. povečala amortizacijo, 22 odst. več denarja so namenili izplačilu osebnih dohodkov, pogodbene obveznosti pa so se v primerjavi z lanskim tričetrtletjem povečale kar za 220 odstotkov.

Metliško gospodarstvo si pri ustvarjanju pogojev za hitrejšo gospodarsko rast nalaga precejšnja bremena, zato ni čudno, če imajo prav vsi kolektivi večje ali manjše težave zaradi pomanjkanja obratnih sredstev. Kjer so več vlagali v razvoj in modernizacijo (primer Beti in Metlikatrans), je razumljivo, dobička manj, kjer pa takih izdatkov niso imeli, (primer Komet in komunalno podjetje) je ostalo več.

Metlika boljša

V počastitev letošnjega občinskega praznika Metlike so se pomerili tudi šahisti. Metličani so imeli v gosteh igralce Crnomlja in v brzopoteznem dvoboju zmagali 20:16. Potem so šahisti igrali še belokranjsko brzopotezno prvenstvo posameznikov. Zmagal je Avsec (Metlika), pred Crnomaljcema Malerčičem in Dragošem, četrto mesto pa sta si razdelila Metličana Petric in Hrnjak. Igralo je 12 šahistov iz metliške in belokranjske občine.

Komunalci presegli celotni plan

Iz analize o tričetrtletnem gospodarskem poslovanju podjetij v metliški občini povzemamo, da je komunalno podjetje že konec septembra za 12 odst. preseglo celotni plan realizacije. Dohodek se je v primerjavi z lanskim primerjalnim obdobjem povečal za 48 odst., znesek, predviden za osebne dohodke, pa so presegli za 31 odstotkov. Tudi pri ostanku dohodka se za 48 odst. nad planom. Vse to je posledica povečanega obsega poslovanja.

Izvoz je v devetih mesecih letošnjega poslovanja dokaj ugoden pri Beti, manj v Kometu. Beti je izvojni plan izpolnila s 110 odstotki, Komet le z 72 odstotki. Za obrat Novoteks ni podatkov, ker ne izvažajo direktno, prav tako se ne ve, kolikšna je proizvodnja v obratu IMV na Suhorju.

Z izgubo v tričetrtletnem obdobju ni poslovala prav nobena delovna organizacija, če izzamemo Gostur, kjer pa izguba, ki je v obračunu še prikazana, ne izvira iz poslovanja hotela in zunanjih obratov, temveč iz tovarniške menze in počitniškega doma v Seči. Z dotacijo, ki jo Beti vsako leto daje za prehrano in počitek svojih delavcev, bo primanjkljaj pri podjetju Gostur celoti krit in občine zaradi tega ne bo več bolela glava. Prejšnja leta, ko je hotel še samostojno posloval v okviru gostinskega podjetja, je bil primanjkljaj v tem kolektivu skoro na vsakem dnevnem redu občinskih sej.

SPREHOD PO METLIKI

■ HLADNI DNEVI SE BLIZAJO in v Metliki so prejšnji teden že opravili prvo preventivno cepjenje proti gripu. Na vrsto so prišli predvsem delavci iz tovarn in ustanov. Medtem ko so bili ti cepljeni z živim cepivom, so starejše, slabotnejše ljudi cepili z mrtvim cepivom. To sicer ravno tako človeka ubrani pred gripo, povzroča pa manjše reakcije. Drugo cepjenje bo okrog 24. novembra, tretje pa okoli 8. decembra.

■ ZNANI METLIŠKI ZDRAVNIK dr. Evgen Bienenfeld je pred kratkim zbolel — bil je operiran na slepiču — in ga zato nekaj časa ne bo v ambulantno. Vendar bo v zdravstvenem domu delo, ki sta si ga porazdelila dr. Zeljko Bošnjak in dr. Miljenko Raos, nemojteno teklo.

■ TAKO LEPE, SUHE JESENI, kakršna je letos, že dolgo ni bilo. Zato je tudi letošnje martinovanje poteklo v čudovitem, toplim vremenu in so ga vinogradniki praznovali kar na soncu pred svojimi zidanicami in hisi. Pečene goste in purice pa so ta dan in na Martinovo nedeljo imeli tudi v metliškem hotelu, kjer so jih gostje lahko zalili z dobro črtno.

Podoba povojne Metlike

V nedeljo, 15. novembra dopoldne, je bila v Belokranjskem muzeju odprta zanimiva razstava fotografij, ki prikazujejo razvoj Metlike v zadnjih 25 letih. Zlasti velik napredek je bil viden leta 1960, ko je skozi mesto stekla asfaltirana cesta. Zaradi razširjenega cestišča je bila takrat odstranjena cela vrsta manjših hiš in gospodarskih poslopj, namesto katerih so zrasle nove stavbe, zelenice in parki. Čeprav je vse to komaj bližnja preteklost, je že danes zanimivo gledati veliko preobrazbo Metlike, zlasti ker je z gradnjo novih tovarniških objektov poslovnih in stanovanjskih zgradb dobila docela drugačno podobo, kot jo je imela prva leta po vojni.

Metličanom priporočamo, da si ogledajo to zanimivo razstavo!

Sindikati je razpravljali

Na nedavni razširjeni seji občinskega sindikalnega sveta v Metliki, katere so se udeležili tudi predsedniki in tajniki sindikalnih podružnic, so razpravljali o osnutku statuta zdravstvenega zavarovanja delavcev. Po uvodni besedi Zvoneta Suštersiča, direktorja Komunalnega zavoda za socialno zavarovanje v Novem mestu, so navzoči pozdravili obetano razširitev samoupravnih pravic, vendar so imeli tudi pripombe. Bojijo se, da bi večje obremenitve delovnih organizacij na račun razširjenih pravic težko znožili. Po mnenju razpravljalcev bi morali tudi drugače urediti klimatsko zdravljenje, da bi prišli v poštev tudi občani z nizkimi zaslužki.

Pogrebi ovirajo promet

Metlika ni več majhno naselje, po katerem bi se pogrebi lahko odvijali na način, kakršnega so ljudje vajeni še izpred 100 let. Prometa je vedno več, pogrebi pa se iz hiše žalosti vijejo skozi vse mesto. Predlagajo, naj bi občina to prepovedala. Pogrebni sprevidi naj bi šli skozi mesto do pokopališča po najkrajši poti, dokler ne bo zgrajena mrliška veža, potem bodo samo na pokopališču, kot je navada po vseh mestih.

SEKCIJA ZA KMETIJSTVO PRI OBČINSKI KONFERENCI SZDL METLIKA

razpisuje

TEKMOVANJE VINOGRADNIKOV

z območja občine Metlika za pridelek najboljšega vina

POGOJI:

1. Na razpis se lahko prijavi vsak vinogradnik z metliškega območja, ki ima najmanj 20 arov vinogradov.
2. Vinska klet Metlika lahko prijavi za tekmovalne svoja vina, vendar izven konkurence.
3. Vino je lahko belo ali črno, imeti pa mora najmanj 9 stopenj alkohola.
4. Pridelovalci prvih treh najbolje ocenjenih belih in črnih vin bodo nagrajeni s 500, 300 in 200 dinarji, ostali dobijo diplome.
5. Vina bodo ocenjevali priznani slovenski enologi s kmetijskega inštituta v Ljubljani.
6. O datumu in času odvzema vzorcev vin bodo vsi prijavitelji pisмено obveščeni.

Predsednik sekcije za kmetijstvo: INŽ. JANEZ GACNIK, I. r.

Vabijo na proslavljanje občinskega

praznika 26. novembra in dneva republike

21. novembra ob 10. uri: v kmetijski zadrugi svečana seja združnega sveta ob 25-letnici ustanovitve zadruge. Ob 14. uri svečana seja delavskega sveta v podjetju KOMET ob desetletnici podjetja.
22. novembra ob 9. uri: v domu TVD Partizan podelitev odlikovanj in priznanj krvojadalcem.
23. novembra ob 17. uri: v sejni sobi občinske skupščine zaključek delavskih in šolskih športnih iger z razglasitvijo rezultatov ter podelitvijo nagrad in priznanj najboljšim ekipam in športnikom.
26. novembra ob 8. uri: na Veselici otvoritev novih čistilnih naprav in vodnega zbiralnika; ob 9. uri v tovarni BETI svečana seja občinske skupščine in občinskega odbora ZZB NOV; ob 10. uri otvoritev novih proizvodnih prostorov obrata kodranke; ob 12. uri v hotelu Bela krajina podelitev nagrad in priznanj najboljšim vinogradnikom in proizvajalcem mleka. Obenem bo odprta pokušnja nagrajenih vin.
27. novembra ob 19. uri: v domu TVD Partizan svečana akademija v počastitev dneva republike.
29. novembra ob 7. uri: budnica, nato dopoldne na Trgu svobode promenačni koncert metliške pihalne godbe.

metliški tednik

Cene nižje - kako prodajati?

Konjunktura v proizvodnji uporov in potenciometrov jenja — Cene padajo — V Sentjerneju iščejo notranje rezerve za novo prodajo

»Naša skrb velja zdaj iskanju odgovora na vprašanje, kako zmanjšati stroške. Konjunktura v proizvodnji uporov in potenciometrov pada, velika zahtodna industrija se že počasi usmerja v proizvodnjo barvnih televizorjev, tržišče črno belih televizorjev je nasičeno, vse slabša je tudi prodaja na domačem trgu. To pomeni verižni proces, tako da moramo tudi mi znižati svoje cene. Zadnje desetletje smo pravzaprav vedno znova pocenjevali izdelke, da smo se lahko obdržali in še uveljavili na inozemskem trgu, kjer prodamo največ,« trdi Ludvik Simonič, direktor šentjernejskega obrata tovarne elementov Stegne, ki sodi v okrilje kranjske Iskre.

Sentjernejski obrat uporov bo moral tako poiskati nov račun, da bo še lahko prodajal rentabilno. Velikih notranjih rezerv kolektivov ni, saj predstavljajo neposredni stroški štiri petine cene, izdelava pa komaj petino. Zato si prizadevajo, da bi se znižale tudi nabavne vrednosti materiala. Barvne kovine zdaj deloma uvažajo, nekaj pa jih kupujejo tudi na domačem trgu.

V Sentjerneju bodo v prihodnjem letu skušali tretjo in četrto izmeno preusmeriti, tako da bodo povečali obseg dela prve in druge izmene dela. Delavcev zato ne bo treba odpustati, povečali bodo le proizvodnjo potenciometrov. Investicijski denar je že zagotovljen.

V Iskri je zdaj nekaj več kot 770 zaposlenih: ob tridesetletju so naredili več kot 200 milijonov uporov in približno 8,5 milijona potenciometrov. Proizvodnja so močno povečali, saj so lani naredili 160 milijonov uporov in 7,8 milijona potenciometrov. Oba izdelka se uporabljata pri izdelavi elektronskih naprav: raznih zvočnih in merilnih naprav — radijskih in televizijskih sprejemnikov, merilnih instrumentov in telefonije.

Svoje izdelke prodajajo v glavnem industriji. Doma prodajajo 15 odstotkov potenciometrov in 20 odstotkov uporov, vse drugo pošiljejo v izvoz. Največji odjemalci so Italijani in Angleži, skoraj vse pa prodajo na konvertibilnem področju. V devetih mesecih je bil šent-

jernejski izvoz vreden več kot 1,5 milijona dolarjev.

In kako bo prihodnje leto? To bo odvisno od tega, kakšne bodo cene: zdaj so padle na 30 odstotkov. Če bodo uspeli kupovati tudi material za 20 odstotkov ceneje, bodo lahko tudi ceneje prodajali.

Letošnji povprečni osebni dohodki v tovarni so presegli 1.000 dinarjev, razmerje med osebnimi dohodki in skladi pa je 65:35.

J. SPLIČAL

Tribuna gimnazijcev

12. novembra so dijaki novomeške gimnazije organizirali tribuno z namenom, da se temeljito pomenijo o delu mladinske organizacije na gimnaziji ter o konceptu gimnazijskega glasila »Stezičec«. Dogovorili so se, da bodo izdelali anketo o svobodnih dejavnostih in željah dijakov. Poudarili so, da morajo biti dijaki obveščeni o delu mladinske organizacije na oglasnih deskah in v Stezičecih ter da je potrebna tudi dijaška skupnost, ki je ob dobri dejavnosti in organizaciji ne more nadomestiti mladinske organizacije. Govorili so tudi o neobjektivnem pisanju o delu gimnazijske mladinske organizacije v sredstvih obveščanja. Sprejeli so koncept Stezičec, po katerem bo urejena naslednja številka tega glasila, nato pa naj bi se dijaki odločili, ali želijo imeti take Stezičce ali ne.

Prednost imajo invalidi

Maja letos je Zavod za rehabilitacijo in zaposlovanje invalidov v Novem mestu dobil novega direktorja. Martin Bajuk se je z vso resnostjo lotil dela.

»Zavod je bil v težavah, je povedal tovarniš Bajuk. Najprej je bilo treba zboljšati organizacijo dela po obratih. Sklenili smo, da morajo obrati preiti na rentabilno poslo-

vanje. Vse to bo pripomoglo k boljšemu poslovanju zavoda.«

— Kakšne so trenutne težave zavoda?

»Večjih težav nimamo, razen z nabavo materiala in premajhnimi zmogljivostmi skoraj vseh obratov. Ker ne moremo redno izpolnjevati vseh naročil, moramo misliti na razširitev obratov. Težimo tudi za tem, da bi imeli čimveč kvalificirane delovne sile.«

— Kako je z zaposlovanjem invalidov?

»Pri zaposlovanju imajo vedno prednost invalidi. Sedaj je v zavodu okrog 40 odstotkov vseh zaposlenih invalidov. Vprašanje je, kam z invalidno mladino, ki prihaja iz šol. Zato bo morala biti v prihodnje ena glavnih nalog zavoda prav usposabljanje invalidov za proizvodnjo in s tem za samostojno življenje.«

— Kakšni so načrti zavoda za prihodnje obdobje?

»Potreba po zavodu, kakršen je ta, so na Dolenjskem in v Beli krajini veliko večje od možnosti, ki jih ima naš zavod. Predvsem bomo morali misliti na razširitev in več pozornosti posvetiti kadrom. Na kraju, kjer je sedaj poslovanje zavoda, je v razvojnih načrtih Novega mesta predviden hotel, zato se bomo morali umakniti kam drugam, s čimer pa je povezano vprašanje denarja.«

A. VITKOVIČ

vanje. Treba je bilo tudi razširiti dejavnost RTV elektro servisa. Pokazalo se je, da mizarski obrat, tak kot je zdaj, ne more obstojati, zato ga bomo z novim letom ukiniteli. Lotili smo se tudi študije o razvoju zavoda, ki bo v kratkem izdelana. Kleparski obrat smo razširili v inštalatersko-kleparski, ki že lepo sodeluje z ljubljanskimi inštalacijami. Skratka, prizadevamo si, da bi čimbolje prodali proizvodno minuto, posebno v konfekcijskem obratu, kjer nam je uspelo, da smo ceno proizvodni minuti dvignili že za skoraj

Za dan republike gasilske nagrade

Novomeška gasilska zveza bo za dan republike slovesno razdelila nagrade za najboljše naloge, ki so jih v letošnjem tednu požarne varnosti pisali učenci nižjih razredov osnovnih šol. Nagrade bodo prav tako podelili za risbe, ki so jih narisali otroci v tednu požarne varnosti in na njih upodobili gasilce, požare in podobne motive. Čeprav je gasilska dejavnost hvaležna snov za pisanje šolskih nalog ali upodabljanje v sliki, pa gasilska zveza ugotavlja, da na razpis za nagrade ni bilo tolikšnega odziva, kot ga je pričakovala.

Sklenjen topliški asfaltni trikotnik

V torek popoldne so delavci novomeškega Cestnega podjetja v Podhosti položili zadnje metre asfalta na cesti Soteska — Podturn dolgi nekaj več kot 5 kilometrov. S tem so zaključili asfaltni trikot Dolenjske Toplice — Soteska — Podturn v dolžini nekaj več kot 9 kilometrov. Ob zadnjih metrih polaganja asfalta so prisostvovali tudi najvišji predstavniki novomeške občinske skupščine in krajevnih političnih organizacij.

Ameriška pianistka pride v Novo mesto

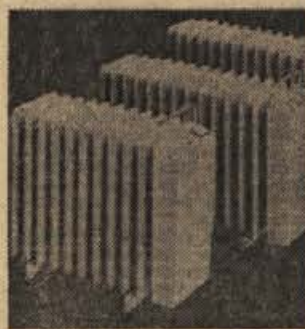
V ponedeljek, 23. novembra, bo prišla v Novo mesto znana ameriška pianistka Ruth Slenczynska, ki te dni gostuje v naši republiki. Ob 19.30 bo imela v Domu kulture koncert, s katerim bo Novo mesto počastilo 200-letnico rojstva skladatelja Ludwiga van Beethovna. Na sporedu bodo: Brahmsova »Rapsodija«, Scarlattijevi »Dve sonati«, Chopinovih »12 etud«, Debussyjevi »Dve slike« in Beethovnova »Sonata«. Koncert, ki ga skupaj prirejata Zavod za kulturno dejavnost in osnovna skupnost Glasbene mladine, je namenjen predvsem mladini. Vabijo, da ga obiščejo tudi učenci okolišnih osemletk.

Obisk Živka Pregla

V torek in sredo je bil na obisku v Novem mestu član predsedstva ZMS Živko Pregl. Z dijaki novomeških srednjih šol je imel več črno-beli razgovorov o problemih samoupravnega položaja dijakov. Obiskal je dijake gimnazije, kmetijske srednje šole na Grmu, medicinske srednje šole in nekaj drugih aktivov.

IZBIRA PEČI!

Pri ELEKTROTEHNI v Novem mestu so dobili pošiljko raznih peči.

Posebno priporočajo termokumulacijske peči, električne radiatorje, peči na olje, plinske peči in razne električne peči. Novost je mini-kuhinja, ki je sestavljena iz pomivalne omare, hladilnika in električnega kuharika. Primerna je za samska stanovanja.

(PO-E)

O oazi pod Gorjanci

Da pričujoči pogovor s prijorjem pieterke kartuzije Janezom Drolicem nima tudi fotografije, »je kriva« predstojnik kartuzije sam, ki je zatrdil, da se ne sme fotografirati.

Za kartuzijo Pieterje trdijo, da je oaza miru pod Gorjanci. Koliko prebivalcev šteje ta najbolj na vzhod pomaknjen kartuzijski samostan?

»21 menihov nas je,« de prior. »Devet je patrov, bratov je 12. Stevilni kartuzijski samostani nikoli niso bili. Strog red je glavna ovira. Od deveterice patrov sta dva mlada. Imata najboljšo voljo, mi pa upanje, da bosta zdržala.«

— Strog red je, pravite. »Res, samota je najhujša. Samota je sploh odlika vseh meniških redov. In prav samota sodobni človek najteže prenaša.«

— Samostan Pieterje že dolgo živi.

»V srednjem veku, ko je meništvu cvetelo, je bilo veliko kartuzij. Zlasti po Jožetu III. pa so številni samostani propadli, med njimi tudi dva na Slovenskem, Ziča in Bistra. Za časa reformacije je propadlo tudi Pieterje; dolgo stoletje je bil samostan v rokah jezuitov, zadnja leta celo v zasebni lasti. V začetku našega stoletja je bil obnovljen in v njem so se spet naselili kartuzijanci.«

— In življenje? »Sami se živimo iz posestva. Prodajamo sadje in žganje. Za obdelovanje posestva imamo stalne delavce. Prvi v Jugoslaviji smo začeli prodajati hruške v steklenicah s sadnim žganjem.«

— Kljub mirnemu življenju novosti ne zmanjka?

»Prav zdaj smo na trnih: brčkone imamo celo več originalnih Van Dyckov.«

Cakamo, kaj bodo povedali strokovnjaki iz Ljubljane. Sicer pa je naše bogastvo v slikah, knjigah, lesorezih, knjižnico pa prav zdaj urejamo. Sodim, da imamo v kartuziji 40.000 zvezkov.«

J. S.

Prenovljeni PETROL

Ze nekaj dni se nad črpalko na križišču pri Industriji obutve sveti nov Petrol napis. Podjetje je obnovilo zgradbo in postavilo popolnoma nove črpalke, tako da so v obnovitev vložili več kot 200.000 dinarjev.

Dela so se nekoliko zavlekla, ker je Pionir moral narediti še nekaj del, ki sprva niso bila v načrtu. Črpalka bo odprta od 6. do 20. ure, na njej pa bodo postregli le osebnim avtomobilom. Prav tako na tej črpalki točijo gospodinjsko olje. V naslednjih dneh bodo uredili še okolico.

INDUSTRIJA POD POVEČEVALNIM STEKLOM:

Večja proizvodnja, več zaposlenih

Oktober zaposlenih 8.297 delavcev v industriji — IMV: 39 milijonov

Obseg proizvodnje novomeške industrije se na račun neprestane modernizacije in novih strojev ter odpiranja celo novih obratov iz meseca v mesec povečuje. Tako je bila oktobrska proizvodnja industrije v novomeški občini vredna skoraj 87 milijonov dinarjev, v enakem mesecu lani pa nekaj manj kot 60 milijonov.

Kot je že v navadi, so največ naredili v petih največjih novomeških podjetjih: v

IMV za 39 milijonov, v Krki za slabih 20 milijonov, v Novolesu in Novoteksu za 8,5 milijona ter v Labodu za blizu 6 milijonov dinarjev izdelkov. Letošnja oktobrska proizvodnja je bila manjša od lanske industrije obutve in še zlasti v mirnopskem obratu Belci, kjer niso naredili niti polovice toliko kot lani oktobra. Sicer pa je bila vrednost industrijske proizvodnje za 47 odstotkov več-

ja kot lani v istem mesecu.

V desetih mesecih je industrija naredila za več kot 835 milijonov dinarjev izdelkov. Načrt je uresničen s slabima dvema tretjinama. Očitno je, da letnega plana ne bo mogoče izpolniti; to je razumljivo, saj ima IMV pretirano visok plan.

Sicer pa je prav Industrija motornih vozil s 332,7 milijona dinarjev vredno proizvodnjo na prvem mestu. V Krki so naredili skoraj za 230 milijonov, v Novoteksu za 99, v Novolesu pa za 81 milijonov dinarjev. Proizvodnja se je povečala za 55 odstotkov, v IMV pa celo za 103 odstotke.

To proizvodnjo je ustvarilo 8.297 delavcev, kolikor jih je bilo zaposlenih v 14 delovnih organizacijah industrije v novomeški občini. Sevilno zaposlenih se je v primerjavi z lanskim oktobrom povečalo za 15 odstotkov, v primerjavi z lanskim povprečnim stanjem zaposlenih v industriji pa za dobro četrtino. Največ zaposlenih je v IMV — 2.096, v Krki oziroma v Novolesu pa nekaj več oziroma nekaj manj kot 1.350.

O novih cenah pozneje

V predalu službe za cene pri novomeški občinski skupščini sta ob uveljavitvi »zamrznjenih« cen ostala dva predloga za višje cene.

Dokler bo ta ukrep v veljavi, bodo morali počakati na podražitev tisti, ki skrbijo za preskrbo z mlekom in kruhom. Ljubljanske mlekarne ma predlogoma o višjih cenah zito sta namreč s svojima predlogoma o višjih cenah zamudila ukrepe zveznega izvršnega sveta.

V soboto, 14. novembra, sta se na novomeškem Rotovžu po 50 letih skupnega življenja ponovno poročila MARIJA in FRANC KLEMENCIC z Regerče vasi pri Novem mestu. Zlatoporočencema se je v zakonu rodilo sedem otrok. Trije starejši fantje so se vključili v narodnoosvobodilno gibanje že 1942, vendar ni nihče dočkal svobode. Franc je padel že istega leta, ko je vstopil v NOB, Filip leto kasneje; najmlajši, Bogomil, pa nekaj dni pred osvoboditvijo pri osvobajanju Primorske. Na sliki — ANA ZAJC, zastopnica krajevne organizacije invalidov, in MILOŠ JANCIC, predstavnik ZZB, sta jubilarntoma čestitala in jima izročila lepa darila. V imenu občinske skupščine Novo mesto jima je čestital odbornik RUDI MRAZ. (Foto: S. Dokl)

NOVOMEŠKA TRIBUNA

Učiteljica Nada Lapajne s svojo varovanko Ciganko Zdenko Foto: S. Dokl

BO POSKUS ŠOLANJA CIGANSKEGA OTROKA USPEL?

Ne hvali dneva pred večerom?

Na Otočcu so trdno sklenili, da bodo Cigane postopoma civilizirali - Zdenka hodi v šolo

Zadnjih nekaj let v krajevni skupnosti Otočec nimajo ravno velikih težav s Cigani. Res, da živi tam samo nekaj družin, vendar bi leti lahko povzročili precej več preglavic, če se na Otočcu reševanja ciganskega vprašanja ne bi lotili na praviem koncu. Njihovi poskusi - načrtno delo z mladimi - so že rodili določene plodove, ki jih navdajajo z optimizmom. Vedo, da je s starejšimi težko delati, zato so vsi skrb namenili doraščajočim Ciganom, ki jih skušajo postopoma vključiti v civilizirano življenje. Na prvem mestu je šola!

Ob začetku letošnjega šol-

V mladinskem klubu je živahno

Mladinski klub je odprt vsak dan od 17. do 21. ure, razen ponedeljka, ter ob nedeljah od 14. do 22. ure. Mladinski odbor, ki bo vodil delo po posameznih sekcijah dejavnosti, že pripravlja delovni načrt, ki bo odslje objavljen v vitrinah na Glavnem trgu ter pred klubom v Seidlovi ulici. Ob sredo in nedeljah bodo organizirali ples na plošče.

V stari šoli MERCATOR?

Za staro šolo v Smarjeti se zanima več interesentov, vendar kot kaže, je najresnejše trgovsko podjetje Mercator, ki bo v teh prostorih uredilo sodobno trgovino.

Ena skrb je zdaj manj pri hiši

Novomeška SDK druga v Sloveniji uvedla denarno poslovanje prek nočnega trezorja — Prednost: skrb manj za blagajnike, zjamčena varnost

Novomeška podružnica Službe družbenega knjigovodstva je sledila Celju in kot druga v Sloveniji, vsekakor pa prva na Dolenjskem, uvedla odvajanje dnevnih izkupičkov v »banko« ob vsakem času. Tako imenovani nočni trezor (blagajno) je uredila ob vhodu v svoje poslovne prostore na Glavnem trgu v Novem mestu in za to odštela približno 150.000 din. Blagajnikom trgovin, hotelov, gospodarskih poslopij in drugih organizacij zdaj ni treba več gledati na uro, da bodo denar še lahko oddali pri pulitu SDK, niti ni treba skrbeti, kako bi čez noč naj-

varneje spravili iztržke. Potrebno je le, da prešet denar potisnejo v okroglo škatlo, to pa skozi okence pod arkadnim vhodom v poslovne prostore SDK. Izpraznjena škatla in žeton sta dokazilo, da je trezor izkupiček v redu sprejel, za blagajnike pa potrdilo, da so denar oddali.

Denar, oddan v nočni trezor, je celo bolj zavarovan kot v marsikateri banki in hranilnici, zato je odveč bojazen nekaterih prekaljenih blagajnikov, da bi se kaj »izgubilo«. Razumljiv pa je začetni odpor, saj je poslovanje z denarjem prek te »no-

vočarij« pri nas res novo, za novo pa se zlasti ljudje stare šole počasneje navdušijo. Potrebno je še omeniti, da je tako poslovanje zgrajeno predvsem na medsebojnem zaupanju — SDK na eni in interesentov na drugi strani. Razen tega pa sklene SDK z vsemi, ki želijo odvajati denar v nočni trezor, še posebne pogodbe. Z zmožljivo stjo trezorja tudi ni težav: hkrati lahko sprejeme 200 škatel z denarjem.

Marsikje so uvedbo nočnega trezorja pri SDK navdušeno pozdravili. Vida Šuštar, blagajničarka v poslovalnici NOVOTEHNE na Glavnem trgu, je povedala, da je stvar zdaj zelo preprosta: preden popoldne zaprejo trgovino, spravi izkupiček v škatlo, to pa odnese prek ceste in — ena skrb je manj pri hiši. Podobno menijo tudi drugje, kjer trezorju zaupajo. Teh pa je čedalje več.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: **Jožefa Klemenčiča** z Doža — Franca, **Marijana Stigara** iz Sutne — Simona, **Marija Mirt** iz Krmelja — Marka, **Kristina Brozovič** iz Setjega sela — Jurija, **Albina Vrtačič** s Pristavice — Božidarja, **Marija Gavzoda** iz Sentjošta — Andreja, **Olga Trlep** s Podturna — Roberta, **Marija Globevnik** iz Skočjana — Marjeta, **Martina Vidmar** iz Bircne vasi — Alojza, **Vera Murgelj** iz Orehovice — Aleša, **Angela Radoš** iz Curil — Martina, **Faniha Ban** iz Velikih Brusnic — Andreja, **Barica Djordjevič** iz Srednje vasi — dečka, **Ana Senčar** iz Ljubljane — Andreja, **Milka Mihalič** iz Metlike — Nenada, **Marija Goršin** iz Cegelnice — Igorja, **Justina Rilef** iz Kotov — deklco, **Gabriela Hrastar** iz Cemš — deklco, **Rozalija Papež** iz Cribelj — deklco, **Jožefa Gorenc** iz Smarja — deklco, **Frančiška Juršič** iz Perudine — deklco, **Darinka Turk** iz Gornjega Polja — dečka, **Ana Pele** iz Lopate — deklco in **Pepeca Muihič** iz Stranske vasi — Silva. — Čestitamo!

Zdaj mislimo na zimo!

Skrb za človeka je naša prva skrb! To geslo sicer velikokrat ponavljamo, upoštevamo pa ga največkrat na papirju, drugače pa nanj vse preradi pozabljamo. Ena takih skrbi za delavca je nevednost, tudi organizacija delavskih športnih iger, ki jih v novomeški občini že vrsto let pripravlja občinski sindikalni svet.

Letošnje igre so mimo: zmagal je Pionir pred Novoteksom in družbenimi službami. Čeprav vrstni red ni edino merilo, je dokaj zanesljiv znak, kje posvečajo rekreaciji zaposlenih več pozornosti in kje, na primer, so vodstva podjetij celo proti športnim nastopom delavcev.

Zraven dolenjskih športnih iger delavcev, ki zajemajo tradicionalne letne športe, organizira sindikat vsako leto tudi zimске igre, ko sta na sporedu smučanje in sankanje. Udeležba na teh igrah je žal, veliko šibkejša, zanimanje manjše in tudi gledalcev je manj. Zato bo potrebno za te igre več

propagande, morda lažja smučina, da bodo lahko nastopili tudi manj vešč in ne nazadnje tudi mnogo bolj smotrne priprave. Dokler ne bo to tekmovalno prešlo v kri nastopajočih, kot se je to že zgodilo z letnimi igrami, toliko časa ni upanja, da bi bila udeležba številna.

Ob delavskih športnih igrah v današnji izvedbi pa se zastavlja še eno vprašanje: marsikje težko zberejo ekipe za posamezne nastope, čeprav imajo dobre posameznike. Mar ne bi bilo dobro, da bi sindikat pripravil tudi borbo delavcev — športnikov za posebne značke, diplome ali kaj drugega, kjer bi se pomerili v atletiki, plavanju, smučanju ali sankanju in morda še v kateri drugi panogi. Ponekod imajo tudi s tovrstnimi tekmami lepe izkušnje.

Velja le eno: o vsem bro organizirano tekmovalj zgođaj, ker samo doje treba razmišljati dovanje daje možnosti za uspeh. J. SPLICHAL

V DESETIH MESECIH ZA LETO DNI

Izvoz teče kot po maslu

Letošnji izvoz se je povečal za 68 odstotkov

Letošnji izvojni načrti industrije novomeške občine so že skoraj izpolnjeni: v desetih mesecih so podjetja izvozila za 18.639.371 dolarjev, načrt pa predvideva 18.755.271 dolarjev izvoza.

Oktobrski izvoz je bil vreden nekaj manj kot 1,9 milijona dolarjev in je bil za 110 odstotkov višji kot lani oktobra. Samo za sto tisoč dolarjev je industrija izvozila na vzhod, vse drugo je šlo na konvertibilno področje. Oktobra je izvažalo pet podjetij, med njimi pa ni bilo tovarne zdravil.

V desetih mesecih se je med izvozniki na konvertibilno področje najbolj izkazala IMV z 10,6 milijona dolarjev vrednim izvozom. Tako so izvozili za 171 odstotkov več kot lani in že za 30 odstotkov presegli svoj skupni izvojni načrt. Krka je izvozila za 2,2 milijona dolarjev svojih izdelkov, prehitel pa jo je Novoles z 2,4 milijona dolarjev vrednim izvozom. Izvoz nobenega drugega industrijskega podjetja ne dosega vrednosti milijon dolarjev. Taki so podatki, merjeni z izvozom na zahodna tržišča. Če pa seštejemo ves izvoz, Krka spet prehituje Novoles z 4,5 milijoni dolarjev izvoženih izdelkov. Tovarna zdravil je pravzaprav edina, ki

v večjih količinah izvažata tudi na vzhodni trg. Letošnji izvoz na zahod se je povečal za 107 odstotkov, skupen izvoz pa za 68.

Zakaj požari?

Novomeška občinska gasilska zveza je priredila pred kratkim posveto s predstavniki gasilskih društev in gasilskih enot v Žužemberku, Dolenjskih Toplicah, Mirmi peč, Smarjeti, Sentjerneju in Novem mestu. Na posvetih so med drugim govorili tudi o vzrokih za številne požare, ki jih je bilo letos znatno več in so povzročili večjo škodo kot lani. Zlasti veliko požarov je bilo na jesen. Ugotovili so, da je ožen dostikrat izbruhnil med otroško igro z vžigalicami, nadalje zaradi slabih ali nepravilno speljanih dimnikov, neprimernih električnih napeljav, na splošno pa zaradi malomarnosti graditeljev hiš in poslopij. O teh ugotovitvah bodo govorili občanom na številnih predavanjih.

Hvala, skupščina!

Delovna skupnost občinske skupščine Novo mesto je nas upokoence bivše občine, okraja in vseh družbeno političnih organizacij, 10. novembra povabila na srečanje s tistimi, ki delajo na teh odgovornih delovnih mestih danes. Veseli in hvaležni smo, da je do tega srečanja po 25 letih prišlo. Prijetno smo bili presenečeni nad prisrčnim in toplim sprejemom, nad skrbno pripravljeno zakusko v novih restavracijskih prostorih na Otočcu in nad razmeroma bogato denarno obdaritvijo. Delovni skupnosti želimo novih delovnih uspehov in upamo, da se bomo še zbrali. Menimo celo, da izmenjav delovnih izkušenj ni nikoli preveč! Hvaležni upokoenci

SUHOKRAJINSKI DROBIŽ

76-LETNEGA JANEZA KONČILJA, previtkarja iz Prapre pri Žužemberku, ki je bil pogrešan od 29. oktobra letos, so 15. novembra našli mrtvega ribiči v reki Krki pri slapu blizu ruševin nekdanjega Vehovčevega mola.

GOZDNO POT iz Stranske vasi pri Žužemberku proti Lipju so popravili. Na njej so opravili okoli 700 ur dela, za kar je prispeval gozdni obrat Straža 4200 dinarjev.

ZLATO POROKO sta na žužemberškem matičnem uradu slovesno potrdila Feliks in Marija Rozman iz Brezove rebi, oba stara 71 let. To je letos še tretja zlata poroka, potrjena na matičnem uradu.

OKOLJE ŽUZEMBERSKE SOLE urejajo. Tako bo pred novim delom stavbe vilta škarpa, ki bo podaljšana tudi na zelenjadni vrt, nanjo pa bo postavljena žična ograja. Če bo vreme še lepo, bo delo opravljeno še letos.

DVORSKI GASILCI pomagajo občanom ne le ob požarih, temveč tudi v času suše. V letošnji jesenski suši so napolnili marsikateri vodnjak, da so imeli občani vodo za preskrbo.

POKOPALISCE V SMIHELU PRI ŽUZEMBERKU je lepo urejeno. Celotno obzidje je prenovljeno, prav tako mrtvašnica. V obzidju so označene vrste grobov. Večina dela je opravljena z denarjem, ki so ga nabrali z grobarino in s prostovoljnimi prispevki. M. S.

Novomeška kronika

PREJSNI TEDEEN so delavci Komunalnega podjetja na novo preplekali zebre na prehodih za pešce. Dež, ki je začel padati kmalu nato, je belo barvo precej spral, vendar so prehodi še vedno dovolj vidni.

SKALNATI BREG na levi strani Ceste herojev in mesta proti Ločni so delavci Komunalnega podjetja te dni očistili grmovja, ki je ponekod segalo že na pločnik. Grmovje so posekali in požgali.

ZIMA SE NAGLO BLIZA in treba se bo toplo obleči. V trgovinah s tekstilom imajo veliko izbiro volne v vseh barvah za ročno in strojno pletenje. Ker so pletenine letos zelo moderne, je zadnje čase veliko povpraševanje po volni in volnenih izdelkih, ki jih v naših trgovinah tudi ne manjka. Veliko izbiro puloverjev, jopic in drugih pletenin tudi za otroke imajo v trgovinah Mercator in Obrtnik.

NOVA SAMOPOSTREZNA Dolenjska trgovina ob Zagrebški cesti je velika pridobitev za prebivalce Zabje vasi in novega naselja, ki raste v bližini trgovine. Gospodinjke so zadovoljne, ker se sedaj lahko veliko hitreje preskrbijo z vsem potrebnim in jim ni treba nositi daleč iz mesta.

MEADINSKI KLUB, ki je odprt vsak dan, razen ponedeljka, ne bo ostal neizrabljen prostor. Čeprav program v klubu še ni dokončno izdelan, je klub že postal zbirališče mladih v popoldanskih urah. Kaže, da bo klub resnično nadomestil posedanje po delikatesah in kavarnah.

ZIVILSKI TRG kljub slabemu vremenu in mrazu v ponedeljek ni ostal prazen. Gospodinjke ugotavljajo, da se cene povrtninam v zadnjem mesecu niso veliko spremenile.

MLADINSKI KNJIGI gre do zadnje čase zelo dobro v prodajo modne revije, tuje in domače. Cena ni vprašanje, samo da so v njih modeli po najnovejši modi.

HORTIKULTURNO DRUŠTVO prireja danes ob 17. uri v Sindikalnem domu zanimivo in poučno predavanje z naslovom »Gre-

mo v Parizu. Prof. Ciril Hubad iz Ljubljane bo poslušalce z besedo in 390 barvnimi diapozitivi popeljal po severni Italiji, Svici in Franciji do francoskega glavnega mesta.

CENE NA TRGU: cvetača 4 do 5 din, čebula 3 din, česen 10 din, fižol 5 do 6 din, krompir 1,50 din, koleraba 2 din, korenje 3 din, pesa 3 din, por 4 do 5 din, peteršilj 7 din, repa 1 din, kislja repa 3 din, solata 4 do 5 din, špinata 3 din, zelje 1 din, kisljo zelje 3 do 4 din, suhe fige 7 din, grozdje 4 do 5 din, hruske 4 do 6 din, jabolka 3 din, limone 5,50 din, orehi 3 din, orehi (jedra) 20 din, suhe slive 5 din, banane 5,50 do 6 din, jajca 1 din, smetana 12 din, sirček 6 din.

RODILE SO: Milka Gavzoda, Voljčičeva 8 — Alenko, Fani Kukman, Dilančeva 9 — Toneta, Nada Hrovatič, Majde Silc — Mihaela in Ana Turk, Račavska 13 — deklco.

UMRLI SO: Anton Sladič, Gubčeva 36 — 68 let, Anton Franko, Ločna 19 — 23 let, Alojz Košir, Brod 41, Matija Wachter, Vrhovčeva 5.

Ean gospa je rekla, da se najraje vozi z avtobusi podjetja »Gorjanci«, ker v njih tako lepo škriplje, ker večkrat presenetijo potnike z nepričakovanimi postaniki in ker se občasno v njih tako lepo gnetajo.

Hvala za vašo kri, ki rešuje življenja!

Pretekli teden so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: Martin Šafar, član IMV Novo mesto; Franc Pirc in Silvo Kramarič, člana Novolesa, Straža; Marija Bartolj, Pavla Košir in Viktorija Košir, gospodinjke iz Dolnje Straže; Janez Mavsar, član Komunalnega podjetja Metlika; Ivan Velikonja, član Krke, tovarne zdravil, Novo mesto; Ivan Božič, Tone Muihič, Joža Košmrlj, člani KZ Krka, Novo mesto; Marjan Somrak, član Novoteksa, Novo mesto; Martin Pavlin, Rudi Macele, Janez Fink in Jožeta Trogrlič, člani Novotehne, Novo mesto; Mihael Gril, sofer iz Regerce vasi; Jože Bartolj, klepar iz Ruperč vrha; Stefan Srebrnjak, član Delavske restavracije, Novo mesto; Vinko Rieč, Stane Progar, Justi Prhne in Stane Smrekar, člani Dolenjske, Novo mesto; Mirko Pašič, član Čestnega podjetja, Novo mesto; Karel Čeh, član Dinosa, Novo mesto; Leopold Saje, kmet z Velikega Kala; Albert Muihič, član splošne bolnice Novo mesto; Dušana Papič, članica Iskre, Novo mesto; Peter Bevc, član hotela Grad Otočec; Ivanka Pavček, gospodinja iz Podgore.

Noč med belokranjskimi polharji

Vrag je polharjem marsikatero zagodel — Tudi naše polhe je napodil spat — V Beli krajini love polhe drugače kot na Kočevskem — Kako je polharja vrag davil, ker mu je polhe z njegove črede lovil

Na povabilo polharjev Ivana in Petra Snelerja iz Sinjega vrha, Staneta Stefančiča iz Speharjev in še nekaterih drugih sem se tudi jaz skupno z nekaterimi kočevskimi polharji udeležil 16. oktobra polšjega lova v Beli krajini. Naj že na začetku povem, da je bila to moja prva polharska noč, da je bil ulov skromen, vendar je ta noč zame nepozabna, saj sem na njej doživel, slišal in se naučil marsikaj zanimivega, lepega in prijetnega.

V lovišče smo prišli najprej »kočevski gostje«, ki smo se pod vodstvom polharja Staneta Stefančiča pripeljali skoraj do lovišča z avtom. Ostali polharji so krenili na pot peš, in sicer v dveh kolonah: iz Speharjev in Sinjega vrha. Spotoma so nastavljali polšne.

LOV POLHOV SE ZAČNE

Tak način lova na polhe na Kočevskem ni dosti znan. Pri nas love polhe s pastmi na drevju, Belokranjci pa nastavljajo polšne na tleh. To pomeni, da pred polšje luknje v zemlji nastavijo rogovilaste veje tako, da ujamajo polha, ko pride iz luknje.

Polhar Stefančič je šel tako nastavljati polšne, midva s starim kočevskim polharjem Alojzom Komeričkim pa sva nastavljala pasti na drevesa. Komerički je sekal in

šili palice ter nanje natikal pasti, jaz pa sem pasti napeval in jih pod njegovim strokovnim vodstvom nastavljal visoko v rogovile dreves.

Pri napevanju vzmeti na pasteh — to sem delal prvič — sta mi bili v začetku dve roki premalo, ko pa sem jih nastavil že kakih 15, sta mi bili dve roki že skoraj preveč. To samozavest pa sem bolj hitro plačal, saj se mi je v roki sprožila past in me zgrabila za prste, da sem po gozdu zaplesal pravi polharski ples ob divjih zvokih kletvic.

VRAG MED NAŠIMI POLHARJI

Medtem se je počasi nočilo. Polharski »naučnik« (vajevec), mladi Viktor Simčič iz Speharjev, ki pa je že dobro »izpraksan« (zkušen) — tako je o njem povedal stari polhar Peter Selar — je medtem zakuril ogenj. Polharji

so se začeli zbirati pri njem in okoli pol enajstih zvečer nas je bilo že 13.

Belokranjski gostitelji so razvezali nahrbtnike, ponudili vsem potico, prekaženo svinino in slanino, sadje in drugo. Seveda so odmašili tudi steklenice z moštom in vinom, češ:

— Ali ste kateri kaj žejni? Bomo poskusili?

Ali pa:

— Tole je moj letošnji pridelek.

Velike pletenke so se počasi praznile. Skupaj z ognjem so se ogrela že nekoli premražena naša telesa in vino je razvezalo jezike. Nekdo je šel gledat, če se je v bližini kaj ujelo, ostali pa so začeli pripovedovati polšje in druge šaljive, grozljive in zanimive zgodbe. Seveda ni šlo brez hudiča, ki polhe pase. Več zgodb sem si zapisal, kdo jih je pripovedoval, pa ni tako pomembno. Prislunhte nekaterim:

— Ko sva neko noč s prijateljem nastavila na Mestnem vrhu pri Kočevju vse pasti, sva legla in zaspala. Ležala sva skupaj, da naju ne bi v hladni jesenski noči zeblo. In takrat se mi je sanjalo nekaj groznega: da me davi sam hudič. V sanjah sem tako zakričal, da se je gotovo slišalo v Kočevju.

Hkrati sem se zbudil in začutil, da me nekaj drži za vrat, vendar ne hudič, ampak moj prijatelj, ki pa se je zaradi mojega kričanja zbudil.

»Ja, zakaj me pa stiskaš za vrat?« sem se razjezil. »Zato se mi je sanjalo, da me davi hudič!«

»Meni pa se je sanjalo, da objemam svoje deklo,« se je opravičil tovariš.

— Jaz sem šel neko noč bos za polhi. Takrat sem bil še mlad, neumen in preklinjal sem kot Hun. Kar naenkrat zagledam v noči velike oči in roge. To sem jo ucvrtil! Do doma se nisem ustavil. Mislim, da se mi je prikazal sam vrag, ker sem takrat toliko preklinjal, v resnici pa je bil samo jelen.

— Jaz pa sem šel nekoč ponoči skozi gozd na Somovi gori. Kar naenkrat zaslišim neko cigljanje. Ustavil sem se in cigljanje je prenehalo. Ko sem šel naprej, je spet začelo cigljanje, in ko sem se ustavil, je spet prenehalo. To se je nekajkrat ponovilo, potem pa mi je bilo dovolj. Skril sem se za debelo drevo in čakal, kaj bo prišlo po poti. Nisem dolgo čakal, ko je prišla srnica, ki je imela za vratom obešen zvonček. Srnica je bila verjetno na pol udomačena in

Vrag, ki polhe pase — tokrat z druge strani. Zadnjič smo objavili podobno fotografijo, na kateri pa je zadnji del podstavka hudiča, kjer so polhi. Na prvem delu podstavka pa je (glej to fotografijo) kočevski grb. Kip je izdelal Viktor Kobola iz Salke vasi pri Kočevju

nekdo ji je obesil zvonček, da bi jo laže spoznal.

— Zda vam bom pa jaz pravi strah povedal. Bila je noč, rosilo je, star sem bil 16 let, Irkolinec, najbedastiji, ko sem šel za polhi. Naenkrat zagledam ob poti človeka: oči, roke, lase, nos, ušesa — vse.

»Kdo si, božji?« ga vprašam, a ni nič odgovoril. Spet ga vprašam: »Kdo si, božji?« in spet nič odgovora. Hlače so se mi tresle, lasje so mi narastli, da mi je klobuk tako visoko stal, čeprav sem imel pri sebi samokres.

Ko še tretjič nisem dobil odgovora, sem ustrelil in nato še enkrat in še enkrat. On pa je še zmeraj stal. Zda sem vzel nož v roke, skočil naprej in ga zasadi vanj — bil je trhlen panj. V noči se je svetil, jaz pa sem bil tako neumen, da sem si v fantaziji namalal oči, lase, roke in drugo. Takrat sem bil tako prestrašen, da še filarja (posebne luči) nisem priznal. Če bi ga, bi takoj vedel, da je pred mano panj, in ne človek ali vrag.

— Teta mi je pripovedovala, kaj je moj stric pri polharjenju doživel. Ko je nad ognjem polha pekli, je prišel k ognju lepo oblečen gospod. Nič ni rekel, le na pa-

lico je nataknil žabo in jo začel peči ob stričevem polhu. Nato pa je kapnila mast s polha na žabo. Takrat je gospod strašno zarjovel, zasmrdelo je po žveplu in zbežal je v gozd.

TRIJE POLHI, DVE MIŠI IN MODRAS

Med pripovedovanjem teh in drugih zgodb je Ivan Sneler spekel veliko rešto kostanja in se pripravil, da bo spekel drugo. Za Karla Rigerja, bivšega predsednika Turističnega društva Kočevje, je bilo to posebno doživetje. Povedal je, da je jedel tako pečen kostanj pred vojno, ko še nisem hodil v solo in sem skupaj s sovostniki pasel krave.

Nekdo izmed polharjev je začel peči še krompir, mladi »naučnik« Viktor pa je šel za polhi. Ko se je vrnil je prinesel tri polhe in dve miši, ki sta se tudi u »odnja« past. Polhar Komerički je ugotovil, da tisto nista miši, ampak polha-oreharja. Ti polhi ne zrastejo več kot miš, od nje pa se razlikuje samo po kosmatem repu.

Do jutra so polharji povedali še marsikatero smešno in zanimivo o polhi, vragu, župnikih, vaških posebnostih in drugih. Tudi zapeli smo marsikatero narodno, saj sta pas ogenj in pijača, ki je kar ni hotelo zmanjkati, prijetno grela.

Ko se je zdanilo, smo spet šli. Nekateri z avtom, pravi polharji pa peš, da so spopoma pogledali, če se je kaj ujelo v polšne. Dopoldne smo se spet dobili v Speharjih in na Sinjem vrhu. Polšne so bile prazne, le v eno se je ujel — modras.

Polharji so ugotovili, da lov ni bil uspešen, ker je vreme že mrzlo in so šli polhi spat. Trdili so, da bi morali organizirati tak lov najmanj teden dni bolj zgodaj, ko še ni tako mrzlo in ko listje še ne odpada. Vendar nič hudega, če polhov ni bilo, saj smo preživel zelo prijetno polharsko noč.

JOZE PRIMC

Polhar in lovec Andrej Pirnat iz Kočevja in oba Levstika iz Ložin si pripovedujejo svoje polharske dogodivščine

Stari kočevski polhar Alojz Komerički nastavlja svojo past. Take pasti dela le on. Pretežno jih izdeluje iz lesa, se pravi, da ne uporablja za njihovo izdelavo nobene kovine. Pri nekaterih njegovih pasteh so izjemoma iz kovine le vzmeti.

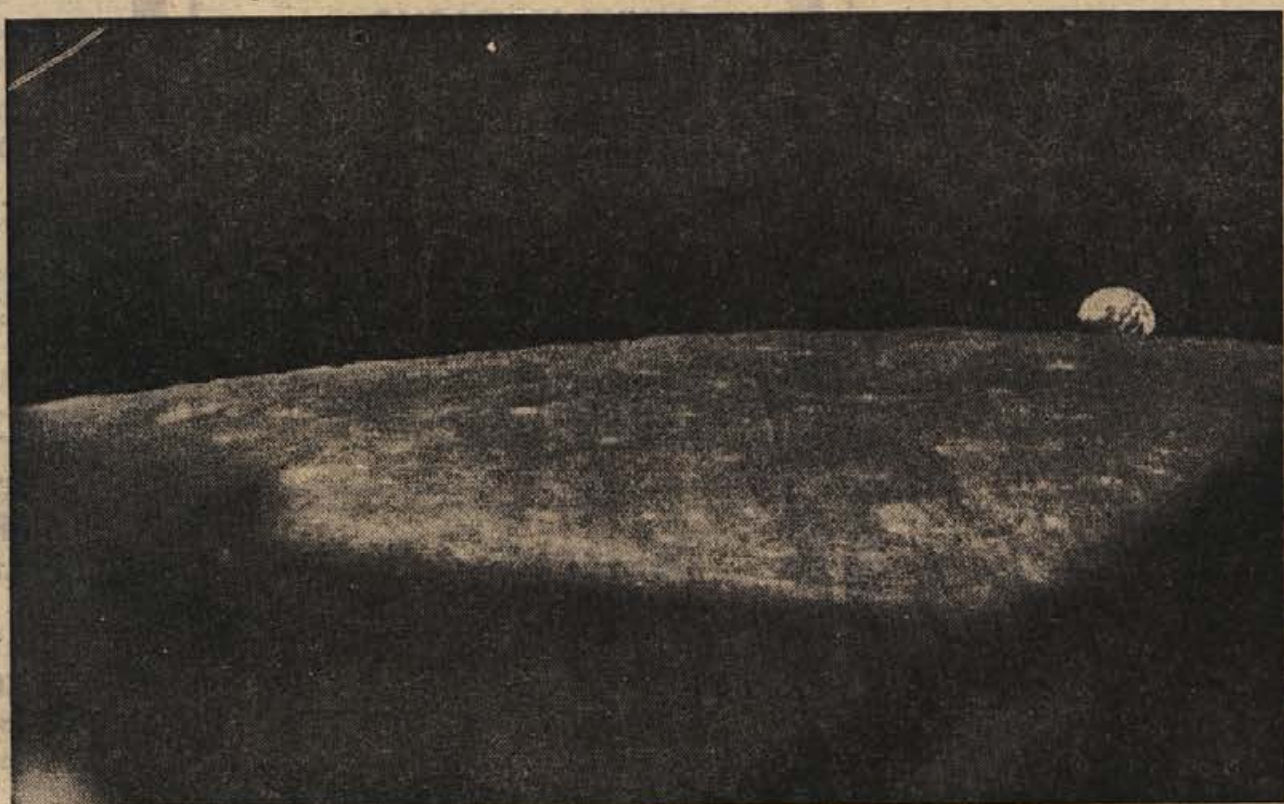
Tole je bil ves plen polšjega lova v Beli krajini. Lov je bil namreč najmanj teden dni prekasno. Vendar so bili udeleženci lova zelo zadovoljni, saj so kljub temu doživel in zvedeli marsikaj lepega in zanimivega.

Del udeležencev polharskega lova v Beli krajini, ki so ga organizirali za goste iz Kočevja polharji s Sinjega vrha (Vse fotografije: Jože Primc)

Prvi v Sloveniji smo objavili posnetek Zemljinega vzhoda na Luni! Zakaj? Ker se trudimo, da bi bil naš list zanimiv, aktualen in veren poročevalec o dogodkih doma in po svetu!

(Telefoto: UPI)

Velja samo za tiste, ki si ga še sposojajo ali kupujejo v trafiki!

Tudi psihologi so potrdili dejstvo, da je 78 odstotkov takih ljudi, ki hočejo prvi prebrati časopis, ko izide. Ne marajo pomešanih ali drugače zapognjenih strani, kaj šele raztrganih ali zamazanih; celo to, da je časnik odprl nekdo drugi pred njimi, jih moti.

Podrobneje smo preučili sestav naših 150.000 bralcev in ugotovili, da je med njimi več kot 10.000 takih, ki

morajo počakati,

da DOLENJSKI LIST prebere najprej njihov sosed ali prijatelj, šele potem ga dobe v roke oni. Zakaj bi bili slabe volje, zakaj bi tekali od trafike do trafike, če je pa

udobneje in ceneje,

da Vam prinese pismonoša vsak četrtek list na dom?

Polletna naročnina znaša 24,50 dinarja, v trafiki pa plačate zanj v istem času 26 dinarjev, pa še sami morate ponj! In če ga zmanjka?

Sosed sicer ne reče nič zaradi dobrih sosedskih odnosov in ker je vljuden – misli pa si svoje ...

Predlagamo torej, da si **DOLENJSKI LIST** naročite na svoj naslov, ne samo zaradi gornjega, ampak tudi zato:

- ☆ ker edini redno poroča o novicah in zanimivih dogodkih iz Vaših krajev,
- ☆ ker piše preprosto, razumljivo in kratko,
- ☆ ker daje vsem svojim bralcem možnost, da v njem sodelujejo,
- ☆ ker je največji in najcenejši pokrajinski tednik v Jugoslaviji!

Mi za Vas **POSLUŠAMO**, **OPAZUJEMO** in **ZAPISUJEMO** ... **VSAK ČETRTEK** pa Vam pismonoša to prinese na dom! Naročite ga lahko pri pismonoši ali z dopisnico v upravi Dolenjskega lista v Novem mestu!

Za nove naročnike do konca leta 1970 BREZPLAČNO!

Kmetijska zadruga Trebnje

razpisuje

JAVNO LICITACIJO,

ki bo 28. 11. 1970 ob 8. uri na delovišču v Mokronogu

za prodajo naslednjih osnovnih sredstev:

- 2 traktorja Ferguson
- žitni kombajn 780
- 3 traktorske prikolice
- kamion TAM 4500
- razna druga kmetijska mehanizacija

INDUSTRIJA KONFEKCIJE »MODNA OBLAČILA« – obrat TREBNJE

sprejme
na delo za nedoločen čas

KURJAČA

za kurjenje avtomatske peči.

Osební dohodek po dogovoru. Prošnja za sprejem s potrdilom o kvalifikaciji je treba predložiti upravi obrata v Trebnju.

Upravni odbor cestnega sklada
občine Brežice

razpisuje

JAVNO LICITACIJO

za prodajo naslednjih osnovnih sredstev:

1. tovornega avtomobila znamke TAM 4500, leto izdelave 1964, nosilnost 4,5 ton, kiper
2. mopeda znamke TOMOS T 12

Izključna cena znaša:
pod 1. 35.000,00 din
pod 2. 1.500,00 din

Licitacija bo v četrtek, 26. novembra 1970, ob 9. uri v sejni sobi občinske skupščine Brežice.

Ogled je možen vsak dan, razen sobote in nedelje, od 7. do 8. ure.

Udeleženci licitacije morajo pred pričetkom položiti varščino v višini 10 odst. od izključne cene do 8. ure. Kupnina mora biti v celoti plačana ob podpisu kupoprodajne pogodbe.

ZAVAROVALNICA SAVA poslovna enota NOVO MESTO

razpisuje
prosto delovno mesto

ZAVAROVALNEGA ZASTOPNIKA

za sklepanje in inkaso življenjskih zavarovanj v zastopu Kočevje

Prednost ima prosilec s srednjo izobrazbo. Prošnja je treba priložiti zdravniško spričevalo, iz katerega naj bo razvidno, da je sposoben za terensko delo.

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

VELETRGOVINA MERCATOR PE »HRANA«, LJUBLJANA

razglašuje prosta delovna mesta:

VEČ PRODAJALK

živilske stroke za prodajalne v Ljubljani

POGOJ: poklicna šola, starost nad 18 let, bivališče v Ljubljani.

Datum nastopa takoj ali po dogovoru, za nedoločen čas, s polnim delovnim časom.

Prijave sprejema MERCATOR PE HRANA Ljubljana, Tržaška cesta 37/b do izpolnitve delovnih mest.

OBVESTILO

Obveščamo potrošnike kruha in peciva v Kandiji, da bomo s 30. novembrom 1970

prenehali poslovati v prodajalni kruha.

Kruh si od 1. decembra 1970 dalje potrošniki lahko

nabavijo v novi samopostrežbi »Mercatorja« v Kandiji, v novi prodajalni »Dolenjke« pri otroškem vrtcu ali pa v mestu.

Prodajalno zapiramo zaradi premajhnega prometa in pa zaradi tega, ker lokal ne ustreza sanitarnim predpisom.

Cenjene potrošnike prosimo, da vzamejo gornje obvestilo z razumevanjem na znanje in da se od 1. 12. 1970 dalje oskrbujejo z našimi izdelki v zgoraj navedenih prodajalnah.

»ZITO«, DE Pekarna
in slaščičarna Novo mesto

Pridružite se
modernim ljudem,
ki pijejo
CYNAR

OGLAŠUJTE V DL!

KNJIGARNA MLADINSKE KNJIGE
NOVO MESTO – Glavni trg 9

išče
stalnega

AKVIZITERJA - ZASTOPNIKA

za območje Dolenjske in Bele krajine.

Delo je primerno kot redna ali dopolnilna zaposlitev oziroma zaposlitev za upokojenca (upokojenko). Zasluzek je ugoden zaradi bogatega knjižnega programa Mladinske knjige in je odvisen od uspeha. Informacije dobite v knjigarni MK Novo mesto.

Prošnje oddajte osebno v knjigarni MK Novo mesto.

ISKRA

TOVARNA USMERNIŠKIH NAPRAV –
NOVO MESTO

V ZP ISKRA – KRANJ

razglašuje
prosta delovna mesta za:

1. planerja proizvodnje
2. tehnologa
3. dva normirca
4. kontrolorja transformatorjev
5. terminarja
6. štiri električarje
7. tri PK delavce

Od kandidatov zahtevamo strokovno usposobljenost, in sicer:

pod 1.: višja strokovna izobrazba ekonomske smeri in 3 leta ustreznih delovnih izkušenj na področju planiranja;

pod 2.: srednja strokovna izobrazba elektro smeri in 3 leta ustreznih delovnih izkušenj

pod 3.: srednja strokovna izobrazba elektro ali strojne smeri in 3 leta ustreznih delovnih izkušenj;

pod 4.: KV elektromehaničar in 3 leta ustreznih delovnih izkušenj

pod 5.: policijska šola elektro ali strojne smeri in 2 leti delovnih izkušenj

pod 6.: eno delovno mesto VK električar, tri delovna mesta KV električarji ter 3 leta delovnih izkušenj.

pod 7.: dokončana osnovna šola.

Vsakogar, ki bi se želel vključiti v našo delovno skupnost in strokovnim delom na enem izmed razglašanih delovnih mest prispevati k nadaljnji rasti tovarne, vabimo, naj se prijavi na ta razglas do 28. 11. 1970 ali pa se osebno zgleda v splošnem sektorju tovarne.

Osební dohodek po pravilniku OD tovarne.

**82
NAGRAD!**

**DBH
NOVO MESTO**

**DOLENJSKA
BANKA
IN HRANILNICA
NOVO MESTO**

JE NAMENILA SVOJIM VARČEVALCEM

NAGRADNO ŽREBANJE

v katerem sodelujejo varčevalci vezanih hranilnih vlog in deviznih računov, ki so ali bodo vložili na hranilno knjižico ali devizni račun pri banki do 30. 11. 1970 najmanj 2.000 din na odpovedni rok nad eno leto:

hranilne vloge sprejemamo:

- na sedežu banke v Novem mestu, Trdinova 2
- pri podružnici Krško
- pri ekspoziturah Metlika in Trebnje
- pri vseh poštabah na območju banke
- pri kmetijskih zadrugah: Novo mesto, Metlika, Trebnje, Žužemberk ter Agrokomunita Krško

Vloge na devizne račune sprejemamo:

- na sedežu banke v Novem mestu
- pri podružnici Krško
- v ekspozituri v Metliki in Trebnju

Pri žrebanju dobi vsak vlagatelj toliko žrebniških listkov, kolikorkrat izpolnjuje pogoje, vendar je lahko samo enkrat nagraden.

Nagrade so:

- 1 osebni avtomobil »Austin-IMV 1300«
- 1 motorna kosilnica »Alpina«
- 5 mopedov »TOMOS«
- 1 motorna žaga »Stahl«
- 1 pralni stroj »Gorenje«
- 1 televizor »Orion«
- 1 šivalni stroj »Mirna«
- 2 hladilnika kapac. 80 l
- 5 fotoaparata »Zorki«
- 10 brivskih aparatov »Iskra«
- 10 likalnikov na paro »Rowenta«
- 42 stenskih ur

Žrebanje bo dne 14. 12. 1970 v prostorih banke. Nagrade so namenjene morda tudi vam, zato – če še niste – postanite in ostanite varčevalec DOLENJSKE BANKE IN HRANILNICE NOVO MESTO.

PRIVOŠČITE SI
TO ZADOVOLJSTVO!

Laško pivo

PO UGODNI CENI

dobite v Dolenjkini
prodajalni

TEKSTIL

na Glavnem trgu
v Novem mestu

- ženske plašče
- moške bunde
- otroške bunde
- blago za ženske in moške obleke NOVO!
- diolen loft za ženske obleke
- velika izbira volne za pletenje

RADIO LJUBLJANA

■ PETER, 20. NOVEMBRA — 8.10 Operna matineja; 9.05 Radijska šola za srednje stopnjo — Naša šola; 10.15 Pri vas doma; 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste; 12.30 Kmetijski nasveti — Ludvik Strobl: Rezultati posojevanja semenskega krompirja; 12.40 Z ansambli domačih napevov; 13.30 — Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.30 Napotki za turiste; 16.00 Propagandni vrtiljak; 17.10 Človek in zdravje; 18.50 Ogledalo našega časa; 19.50 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambli Borisa Franka; 20.00 25 let Komornega zbora RTV Ljubljana; 20.30 »Top« — pope 13.; 21.15 Oddaja o morju in pomorstviki; 22.15 Besede in zvoki iz logov domačin.

■ SOBOTA, 21. NOVEMBRA — 8.10 Glasbena matineja; 9.35 Godala v ritmu; 10.15 Pri vas doma; 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste; 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Stanko Matokovič: Katere podlage vinske trte ustrezajo pogojem v Sloveniji; 12.40 Na obisku v svadru 14; 13.30 Priporočajo vam... 14.50 Igrmo za vas; 16.00 Propagandni vrtiljak; 17.50 Deset minut z »Lido« Vilier; 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambli Mihe Dovičana; 20.00 »Nove melodije«; 21.15 Panorama zabavne glasbe; 22.20 Oddaja za naše izselence.

■ NEDELJA, 22. NOVEMBRA: 6.00—8.00 Dobro jutro! 8.05 Radijska igra za otroke — Marjan Marinčič: »Zmaj Frfotaje«; 9.05 Koncert iz naših krajev; 10.05 Se pomnite, tovariši... Stanko Rode;

»Mrtvim v čast — živim v svabilo«; 10.25 Pesmi borbe in dela; 10.45—13.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — vmes ob 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste; 13.50 Z domačimi ansambli po Sloveniji; 14.30 Humoreska tega tedna — S. Perleimann: Kuhinjski šopek; 15.05 Nedeljsko športno popoldne; 17.30 Radijska igra — Momo Kapor: »Ziviljenjepis 1937«; 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice; 20.00 »V nedeljo zvečer«; 22.20 Zaplešite z nami.

■ PONEDELJEK, 23. NOVEMBRA: 8.10 Glasbena matineja; 9.20 Cicibanov svet; 10.15 Pri vas doma; 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste; 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Julija Smole: Sajenje sadnega drevja; 12.40 Koncert angleških pihalnih godb; 13.30 Priporočajo vam... 14.35 — Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.30 Glasbeni intermezzo; 17.10 Ponedeljkovo glasbeno popoldne; 18.15 »Signalis«; 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambli Henčka Burkarta; 20.00 Stereofonski operni koncert; 21.00 »Kdor prodre v bistvo moje umetnosti, bo rešen bedo...«; 22.15 Za ljubitelje jazz.

■ TOREK, 24. NOVEMBRA — 8.10 Glasbena matineja; 9.35 Slovenske narodne pesmi v raznih izvedbah; 10.15 Pri vas doma; 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste; 12.30 Kmetijski nasveti — dr. Janez Zgajnar: Dodatki rudnin so potrebni živini v vsakem letnem času; 12.40 Filmske melodije; 13.30 — Priporočajo

vam... 14.40 Mladinska oddaja: »Na poti s kitaro«; 15.30 Glasbeni intermezzo; 16.00 Propagandni vrtiljak; 18.15 V terek na svidenjel 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambli Toneta Kmetca; 20.00 Prodajalna melodija; 22.15 — Komorno-glasbeni večeri.

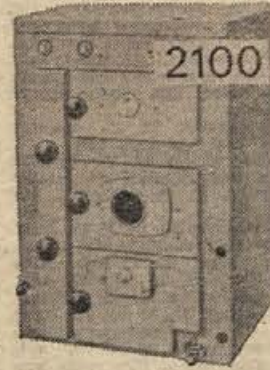
■ SREDA, 25. NOVEMBRA — 8.10 Operna matineja; 9.05 Za mlade radovedneže; 10.15 Pri vas doma; 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste; 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Kostja Folarij: Trdni izbor na Gorškem; 12.40 Zvoki iz glasbenih revij; 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.30 Glasbeni intermezzo; 16.00 Propagandni vrtiljak; 17.25 Naša glasbena galerija; 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice; 20.00 »Glasbeni večeri RTV Ljubljana«; 22.15 S festivalov jazz.

■ ČETRTEK, 26. NOVEMBRA: 8.10 Glasbena matineja; 9.35 Nekaj slovenskih popev; 10.15 Pri vas doma; 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste; 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Zvone Miklič: Predzimsko konzerviranje strojev; 12.40 Z orkestrom Radia Hannover; 13.30 — Priporočajo vam... 14.10 »Pesem iz mladih let«; 14.40 Enajsta šola; 15.30 — Glasbeni intermezzo; 17.10 Operni koncert; 18.15 Popevke Mojmirja Sepeta, Atija Sossa in Aleša Kornika; 19.00 Lahko noč, otroci! — 19.15 Minute z ansambli Jožeta Privška; 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov; 21.00 Literarni večer; 21.40 Glasbeni noturno; 22.15 »Svobodni nasprotje«.

Norraahammar

ŠVEDSKI KOTLI ZA CENTRALNO OGREVANJE

Serija 2100 je moderen kotel z bakrenim bojlerjem. Dobi se pet različnih tipov s kapaciteto od 19 do 54 Mcal/h.

Serija 2200 je predviden samo za ogrevanje. Pet vrst kotlov s kapaciteto med 19 in 54 Mcal/h.

Za devize lahko kupite te kotle in gorilnike BENTONE pri podjetju ROG, Novo mesto, Dalmatinova 1 (pri hotelu Metropol), ki je zastopnik podjetja UNIVERZAL iz Ljubljane.

MONTAZA IN SERVIS: R O G, NOVO MESTO!

Nova nagradna rubrika v PAVLIHI:

SESTAVLJAMO OBČEGA SLOVENCA,

ki ne prinaša samo smeha, ampak tudi 50 brivnikov BRAUN-ISKRA sextant. V vsaki številki PAVLIHE en del občega Slovenca in vsa potrebna navodila.

KMETOVALCI, BLIŽA SE ČAS KOLIN!

avtotehna BOSCH BOSCH

vam nudi:

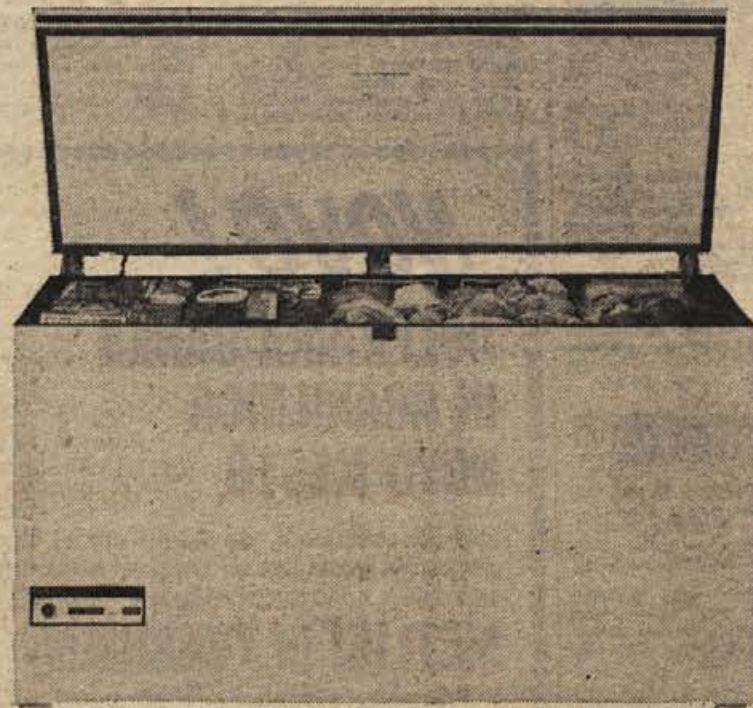
skrinje za globoko zmrzovanje, v katerih lahko hranite meso sveže 6 do 12 mesecev,

skrinje za globoko zmrzovanje ohranijo vaše poljske pridelke daljšo dobo sveže,

skrinje za globoko zmrzovanje dobite pri zastopstvu

AVTOTEHNA LJUBLJANA, Titova cesta 25, v Mariboru v prodajalni Elektromerx, Partizanska cesta 26, in v Dravskem magazinu Radlje, po sledečih cenah, fco. naše skladišče:

- 260 litrov — DM 535.— in Ndin 1.292,70
- 330 litrov — DM 635.— in Ndin 1.503,90
- 400 litrov — DM 750.— in Ndin 1.746,80
- 500 litrov — DM 895.— in Ndin 2.053,—

TELEVIZIJSKI SPORED

NEDELJA, 22. 11.

9.00 MADZARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plešivec) (Bgd)
9.35 PO DOMACE Z ANSAMBLIOM RUDIJA BARDORFERJA — (Ljubljana)
10.00 KMETIJSKA ODDAJA (Bgd)
10.45 MOZAIK (Ljubljana)
10.50 OTROŠKA MATINEJA: Bratovščina Sinjega galeba, V Svetu gora (Ljubljana)
11.55 TV KAZIPOT (Ljubljana)
13.30 RADOŠT EVROPE — posnetek otroške prireditve (Bgd)
14.30 ŠPORTNO POPOLDNE
18.30 MESTOČE PEYTON — serijski film (Ljubljana)
19.45 CIKCAK (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.30 3—2—1 (Ljubljana)
20.35 UNICEF ZA OTROKE — I. del posnetka prireditve v Lausannu (Ljubljana)
21.35 ŠPORTNI PREGLED (JRT)
22.05 POROČILA (Ljubljana)

Drugi spored:
20.00 TV DNEVNIK (Zagreb)
21.00 SPORED ITALJANSKE TV

PONEDELJEK, 23. 11.

9.35 TV V SOLI (Zagreb)
10.30 NEMESCINA (Zagreb)
10.45 ANGLESCINA (Zagreb)
11.00 OSNOVE SPLOSNE IZO-BRAZBE (Beograd)
14.45 TV V SOLI — ponovitev — (Zagreb)
15.40 NEMESCINA — ponovitev — (Zagreb)
15.55 ANGLESCINA — ponovitev (Zagreb)
16.10 FRANCOŠCINA — do 16.40 (Beograd)
16.45 MADZARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Beograd)
18.00 ZGODBE O TUKTUJU — mladinski film (Ljubljana)
18.15 OBZORNIK (Ljubljana)
19.30 PO SLEDEH NAPREDKA — (Ljubljana)
19.50 MOZAIK (Ljubljana)
19.05 NARODNA IN ZABAVNA GLASBA (Skopje)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.30 3—2—1 (Ljubljana)
20.35 M. Dyme: ZLATOUSTI — drama TV Zagreb (Ljubljana)
..... ZNANI OBRABI: Hump-hrey Bogart (Ljubljana)
..... POROČILA (Ljubljana)

Drugi spored:
17.30 VEČERNI ZASLON (Sar)
17.45 PROPAGANDNA ODDAJA — (Zagreb)
17.50 LUTKE (Skopje)
18.15 TV VRTEC (Zagreb)
18.30 ZNANOST (Beograd)
19.00 PROPAGANDNA ODDAJA — (Zagreb)
19.05 GLASBENA ODDAJA (Skopje)
19.50 TV PROSPEKT (Skopje)
20.00 TV DNEVNIK (Zagreb)
21.00 SPORED ITALJANSKE TV

TOREK, 24. 11.

9.35 TV V SOLI (Zagreb)
10.40 RUSCINA (Zagreb)
11.00 OSNOVE SPLOSNE IZO-BRAZBE (Beograd)
14.45 TV V SOLI — ponovitev — (Zagreb)
15.35 RUSCINA — ponovitev (Zg)
15.55 TV VRTEC — ponovitev (Zg)
16.10 ANGLESCINA (do 16.40) — (Beograd)

17.00 L. van Beethoven: III. SIM-FONIJA (Ljubljana)
18.00 TIKTAK: Narisane pesmi — (Ljubljana)
18.15 OBZORNIK (Ljubljana)
18.30 VESELA JESEN — I. del prireditve v Mariboru (Ljubljana)
19.00 MOZAIK (Ljubljana)
19.05 ČE OSEDLATE TIGRA — oddaja iz cikla v temnem onkraju (Ljubljana)
19.30 NEGA IN MAKE UP OČI (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.30 3—2—1 (Ljubljana)
20.35 ZIVETI SVOJE ZIVLJENJE francoski film (Ljubljana)
22.00 PRAZNIK PLESA — ob 50 letnici slovenskega baleta — (Ljubljana)
23.00 POROČILA (Ljubljana)

SREDA, 25. 11.

9.35 TV V SOLI (Zagreb)
11.00 OSNOVE SPLOSNE IZO-BRAZBE (Beograd)
16.40 OSNOVE SPLOSNE IZO-BRAZBE — ponovitev (Bgd)
17.15 MADZARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plešivec do 17.30) (Beograd)
17.48 NAPOVED SPORODA (Ljubljana)
17.50 RASTIMO (Beograd)
19.00 MOZAIK (Ljubljana)
18.35 OBREZJE — oddaja sa itai narodnostno skupino (Ljubljana)
18.30 OBZORNIK (Ljubljana)
19.05 ZABAVNO GLASBENA ODDAJA (Sarajevo)
19.20 NASE MORJE, MOJE MORJE — reportaža (Ljubljana)
19.50 CIKCAK (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.35 TEH NASIH PETDESET LET (Ljubljana)
22.25 OSCAR PETERSON NA MEDNARODNEM JAZZ FESTIVALU V LJUBLJANI (Lj) ..... POROČILA (Ljubljana)

Drugi spored:
17.20 POROČILA (Zagreb)
17.30 KRONIKA (Zagreb)
17.45 PROPAGANDNA ODDAJA — (Zagreb)
17.50 RASTIMO (Beograd)
18.30 REPORTAŽA (Sarajevo)
19.00 PROPAGANDNA ODDAJA — (Zagreb)
19.05 GLASBENA ODDAJA (Sar)
19.20 PO LJUDNO ZNANSTVENI FILM (Beograd)
19.50 TV PROSPEKT (Zagreb)
20.00 TV DNEVNIK (Zagreb)
21.00 SPORED ITALJANSKE TV

ČETRTEK, 26. 11.

9.35 TV V SOLI (Zagreb)
10.30 NEMESCINA (Zagreb)
10.45 ANGLESCINA (Zagreb)
11.00 FRANCOŠCINA (Beograd)
14.45 TV V SOLI — ponovitev — (Zagreb)
15.40 NEMESCINA — ponovitev — (Zagreb)
15.55 ANGLESCINA — pon. (Zg)
16.10 OSNOVE SPLOSNE IZO-BRAZBE (Beograd)
16.45 MADZARSKI TV PREGLED (do 17.00) (Beograd)
17.45 KONCERT MED SLIKAMI (Ljubljana)
18.15 OBZORNIK (Ljubljana)
18.30 VELIKA PUSTOLOVSCINA — serijski film (Ljubljana)
19.00 MOZAIK (Ljubljana)
19.05 ENKRAT V TEDNU (Ljubljana)
19.50 DOKTOR V HISI — serijska oddaja (Beograd)
19.50 CIKCAK (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.30 3—2—1 (Ljubljana)
20.35 A. J. Cronin: PRIMERI DR FINLAYA — serijski film — (Ljubljana)

21.25 VEČER S STANETOM SEVERJEM (Ljubljana)
22.05 L. van Beethoven: VI. SIM-FONIJA (Ljubljana)
22.55 POROČILA (Ljubljana)

Drugi spored:

17.20 POROČILA (Zagreb)
17.30 KRONIKA (Zagreb)
17.45 PROPAGANDNA ODDAJA — (Zagreb)
17.50 DALJNOGLED (Beograd)
18.30 NARODNA GLASBA (Skopje)
19.00 PROPAGANDNA ODDAJA — (Skopje)
19.05 FOTOPISNA REPORTAŽA (Zagreb)
19.20 DOKTOR V HISI (Beograd)
19.50 TV PROSPEKT (Zagreb)
20.00 TV DNEVNIK (Zagreb)
21.00 SPORED ITALJANSKE TV

PETER, 27. 11.

9.30 TV V SOLI (Zagreb)
11.00 ANGLESCINA (Beograd)
14.40 TV V SOLI — ponovitev — (Zagreb)
16.10 OSNOVE SPLOSNE IZO-BRAZBE (Beograd)
16.45 MADZARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Beograd)
17.45 BRATOVŠCINA SINJEGA GALEBA — 6. del (Ljubljana)
18.15 OBZORNIK (Ljubljana)
18.30 GLASBA ZA STARO IN MLADO (Ljubljana)
19.00 MOZAIK (Ljubljana)
19.05 SVET NA ZASLONU: Aljaska (Ljubljana)
19.45 CIKCAK (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.30 3—2—1 (Ljubljana)
20.35 ZBIRALCI PERJA — jugos. film (Ljubljana)
UNICEF ZA OTROKE — posnetek II. dela prireditve v Lausannu (Ljubljana)
..... POROČILA (Ljubljana)

Drugi spored:

17.20 POROČILA (Zagreb)
17.30 KRONIKA (Zagreb)
17.45 PROPAGANDNA ODDAJA — (Zagreb)
17.50 TRAPOLLO HH 33 — oddaja TV Ljubljana (Zagreb)
18.30 GLASBENA ODDAJA (Bgd)
19.00 PROPAGANDNA ODDAJA — (Zagreb)
19.05 MOZAIK (Zagreb)
19.50 TV PROSPEKT (Zagreb)
20.00 TV DNEVNIK (Zagreb)
21.00 SPORED ITALJANSKE TV

SOBOTA, 28. 11.

9.35 TV V SOLI (Zagreb)
11.00 OSNOVE SPLOSNE IZO-BRAZBE (Beograd)
11.30 ODDAJA ZA PROSVETNE DELAVCE (Beograd)
SPORTNO POPOLDNE
16.55 OBZORNIK (Ljubljana)
17.00 PO DOMACE S FOLKLORNO SKUPINO »NAGELJA iz Kanade (Ljubljana)
17.30 IVANHOE — serijski film (Ljubljana)
17.45 DRZAVNO PRVENSTVO V KOŠARKI — srečanje CZ : OLIMPIJA (Beograd)
18.35 MOZAIK (Ljubljana)
18.45 NADALJEVANJE KOS. PRE-NOSA (Beograd)
19.20 PO POTI SLOVENSKE DRZAVNOSTI: Znanost, kultura, umetnost (Ljubljana)
19.45 CIKCAK (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.30 3—2—1 (Ljubljana)
20.35 MLAJŠI OD REPUBLIKE — zabavno glasbena oddaja — (Beograd)
22.05 3—2—1 (Ljubljana)
22.10 SPOMENIKI NOB (Ljubljana)
22.35 NEPREMAGLJIVI — serijski film (Ljubljana)
23.25 PRAZNIK V HISI — II. del koncerta ob 25-letnici POR-L-a (Ljubljana)

Drugi spored:

9.10 POROČILA (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Zagreb)
21.00 SPORED ITALJANSKE TV

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI LEDAR

Petek, 20. novembra — Srečka Sobota, 21. novembra — Marija Nedelja, 22. novembra — Cilka Ponedeljek, 23. nov. — Klemen Torek, 24. novembra — Janez Sreda, 25. novembra — Katarina Četrtek, 26. novembra — Konrad

KINIO

Brezice: 20. in 21. 11. angleški barv. film »Zvezda Jugas«. 22. in 23. 11. amer. barv. film »Na sledi zločinca«. 24. in 25. 11. ameriški barv. film »Meč v kamnu«. Brestanica: 21. in 22. 11. franc. barv. film »OSS 117 v Tokiju«. Črnomelj: Od 20. 11. do 22. 11. amer. barv. film »Ukročena trgovkavka«. 24. 11. italijanski barv. film »Izkrovanje pri Anči«. Kočevje — »Jadrans: 19. 11. —

amer. barv. film »Jezdec brez mladih«. Od 20. do 22. 11. nemški barv. film »Winetou v dolini smrti«. 23. 11. amer. barv. film »Bagdadski lopov«. 25. 11. franc. barv. film »En večer in en vikend«. 26. 11. amer. barvni film »Velika tatvina v banki«.

Kostanjevica: 22. 11. ameriški barvni film »Za dolar več«. Krško: 21. in 22. 11. ameriški barvni film »Koraki revolucije«. 25. in 26. 11. franc. barvni film »Lamlele«.

Metlika: Od 20. do 22. 11. franc. barvni film »Salako«. Od 20. do 22. 11. amer. barvni film »Hombrea«. 25. in 26. 11. ameriški barv. film »Masčevalec iz Rim-Roksa«.

Mokronog: 21. in 22. 11. franc. barv. film »Fantomasova vrnitev«. Mirna: 21. in 22. 11. špansko-italijanski barvni film »Cena enega človeka«.

Novo mesto: Od 20. do 22. 11. ameriški barvni film »Krvavi poker«. 23. in 24. 11. ameriški film »Stan in Olio prodajata mišlovke«. 25. in 26. 11. amer. barvni

film »Mostišček«. Ribnica: 21. in 22. 11. angleški barvni film »Sherlock Holmes proti Jacku Trbosjeku«.

Sevnica: 21. in 22. 11. angleški film »Kaj je novega, muckas«. 25. 11. amer. film »Maček detektiva«.

Senjernerj: 21. in 22. 11. amer. barvni film »Upor Apačev«. Trebnje: 21. in 22. 11. franc. barvni zgodovinski film »Cheherzade«.

DEŠTIČKE

Dragemu sinu oziroma bratu Janku Segini iz Ločne pri Novem mestu želijo vse najboljše za 40. rojstni dan in srečno vožnjo ata, mama, bratje in sestre.

Dragi mami Elizabeti Ovniček in Betki Malinovič s Karlovske ceste 5 v Novem mestu obilo zdravja, sreče in zadovoljstva za njun praznik želi Cirila z družino.

PREKLIC

Leopoldina Turk, Mirna 109, prepovedujem vsem svojim sosedom pašo kokoši in metanje smeti na moj vrt. Če tega ne bodo upoštevali, jih bom sodno preganjala.

OBVESTILA

CISTILEC OKEN obvešča o njene stranke sprejemam naročila za čiščenje vseh vrst žip v vsem mestu in okolici. Oglasite se na naslov: Ivan Cater, Sevnica 10, Mima.

KOTLE ZA ZGANJEKUHO v vseh izvedbah in velikostih izdeluje najkvalitetneje že preko 40 let V. Kapelj, bakrotolarstvo, Ljubljana, Aljaževa c. 4 — Šiška.

STROJNO BRUSENJE in polaganje vseh vrst parketov opravlja Jože Benčina, Hudenje 10, Skočjan.

ZAHVALA

Ob prerani in tragični smrti ljubljenega moža, sina, brata, svaka in strica

ANTONA FRANKA

iz Ločne se iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so ga v tako velikem številu spremili na zadnji poti do preranega groba, mu poklonili vence in cvetje, nam izrazili sožalje, sočustvovali z nami in nam na kakršnekoli način pomagali v najtežjih trenutkih. Posebno se zahvaljujem tovarni zdravl »Krkas« za izkazano pomoč s častno stražo in spremstvom, ISKRI, PIONIRJU in AGROSERVISU. Hvala častiti duhovščini za pogrebni obred. Se enkrat vsem iskrena hvala.

Zalujoči: žena Majda, mama, brata Jože in Stanko z družinama, Francka s hčerkanca ter drugo sorodstvo

Ob nenadomestljivi izgubi naše drage mame, žene, sestre, tete in tače

GIZELE GORŠE, roj. ŠTIMEC

iz Mirnovičev pri Kočevju se lepo zahvaljujem številnim darovalcem vencov in cvetja, vsem, ki so nam ustno ali pisмено izrazili sožalje in jo spremili na zadnji poti. Naj se zahvalimo zdravnikom in osebju bolnice na Trnovem, dr. Nikolčiču iz Vasi, sosedom in vaščanom, posebno Veroniki S. za lajšanje trpljenja, kakor tudi gospodu župniku iz Fara za poslovilne besede. Zalujoči: mož Janez, hčerka in sin z družinami ter drugo sorodstvo

Ob boleči izgubi moža in skrbnega očeta

LADA SOLNA

iz Brestanice se iskreno zahvaljujem kolektivom za poklonjene vence: Elektran, Toplani, Imperialu, ZB, Slovenija avtu, osemletiki, gasilskemu društvu in vsem ostalim darovalcem cvetja. Iskrena hvala dobrim sosedom za pomoč v hudih težavah, zdravnikom in sestram za lajšanje bolečin pokojniku, častitima duhovnikoma za spremstvo, pevcem in godbi za žalostinke, govorniku in vsem prijateljem ter sorodnikom za tako številno poslednje spremstvo.

Zalujoči: žena Anica, hči Ladica in sin Albin ter ata in mama

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta in starega očeta

ANTONA SLADIČA

upokojenca iz Novega mesta, Gubčeva 23

se iskreno zahvaljujem za nesebično pomoč vsem, ki so nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, nam vsestransko pomagali in z nami sočustvovali. Obenem se zahvaljujem vsem, ki so se spomnili in ga v tako lepem številu spremili na zadnji poti. Zahvaljujem se vsem, ki so mu poklonili cvetje in vence, posebno pa dr. Zoriču za pozornost in lajšanje zadnjih ur našemu očetu. Vsem še enkrat prisrčna hvala.

Zalujoči: žena Anica, hčerka Vida z Vidko in Irencem ter sinovi Tone, Martin in Franc z družinami Novo mesto, 13. novembra 1970

Ob tragični izgubi našega klatega sinčka, brata in strička, bratranca in nečaka

IVANA LEVSTIKA

iz Podgorca ki nas je za vedno zapustil sredi svojega cvetočega življenja (23), se iskreno zahvaljujem darovalcem cvetja in vencov. Posebna zahvala velja prečastiti duhovščini, gasilskemu društvu Prečna za poslovilne besede, pevcom za potje ob odprtem grobu. Hvala lopa vsem sosedom in vaščanom, ki so nam kakorkoli pomagali v teh težkih trenutkih in ga spremili k večnemu počitku.

Zalujoči: mama, ata, bratje: Jože, France, Tine, sestre: Marinka, Kristina, Ivanka z družinami ter Marko, Metoda, Milena in drugo sorodstvo

ZAHVALA
Ob smrti našega ljubljenega moža, očeta, nonoi, brata, tasta in svaka

Matije Wachterja st.

urarja iz Novega mesta

se najlepše zahvaljujemo vsem, ki so ga v tako velikem številu spremili do zadnjega počivališča. Nad vse smo hvaležni primariju dr. Adolfu Špilerju, ki mu je šest let z izredno požrtvovalnostjo lajšal trpljenje, prijateljem in znancem za vence in cvetje, njegovim tovarišem — soborcem za severno mejo ter obrtnikom, posebej pa urarjem, ki so ga ob krsti spremili do groba. Prav tako se iskreno zahvaljujemo tovarišema Poldetu Ciglerju in Lojzetu Mirtiču za tople poslovilne besede. Hvala tudi vsem, ki so nam pisмено ali ustno izrazili sočutje.

Zalujoči:

žena Pavla, hči Ria poročena Bačer, sin Tičo, vnuki Renata, Ines, Aleš, sestri Ida in Tildi, zet Karlo, snaha Metka, svakinja Lojzi Kosch in drugo sorodstvo.

Novo mesto, Dunaj, 16. novembra 1970

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dobrega očeta, starega očeta, brata, strica

MARTINA MALEŃŠKA

iz Črmošnjic pri Novem mestu

se iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, sosedom, Gozdnemu gospodarstvu, ZITU Novo mesto za ustne in pismerne izraze sožalja, za vence in cvetje ter za tako veliko spremstvo na poti do pokojnikovega zadnjega doma. Zahvaljujemo se gospodu župniku iz Stopič za ganljivi govor, prav tako ostali častiti duhovščini ter pevcom. Se enkrat vsem in vsakemu posebej lepa hvala!

Zalujoči: otroci z družinami

ZAHVALA

Ob žalostni izgubi moje žene, naše mame in stare mame

ALOJZIJE VAUPIČ

roj. ILJAS

iz Obrha pri Smarjetu

se zahvaljujem vsem, ki so ji darovali vence in cvetje ter vsem, ki ste jo spremili na zadnji poti. Posebno se zahvaljujem Kleparskemu podjetju iz Ljubljane, dr. Vodniku iz Novega mesta in gospodu župniku iz Smarjete.

Zalujoči:

mož Franc, sinovi Franc, Ivica, Jože, Ratko in hčerke Minka, Ivanka, Justa in Slavka z družinami.

maloglasni

SLUŽBO DOBI

SPREJMEMO polkvalificirano ali priučeno natakarico in kuhinjsko pomočnico. Nastop službe s 1. 12. 1970. Gostilna Marko, Krško.

TAKOJ sprejemem mizararskega pomočnika, priučene mizarja ali fanta, ki ima veselje do lesne stroke za priučev. Stanovanje in hrana preskrbljena. Vinko Kamin, Avšičeva 34 c, Ljubljana.

ISCEM pridno, pošteno hišno pomočnico za slovensko družino v Svici. Primož Novšak, Celovška 87, Ljubljana.

ISCEM pošteno, samostojno gospodinjstvo pomočnico, veščo kuharico, k 3-članski družini. Mehaničarsko gospodinjstvo, centralna kurjava, dobra plača. Pisarne ponudbe na naslov: Ivan Tiskar, Ljubljana, Triglavska 23.

ISCEMO mizarja. Možnost zaslužka preko 2.000 din. Samsko stanovanje preskrbljeno. Janez Iskra, Medvodse 161.

ISCEM ZENSKO za varstvo enega otroka v dopoldanskem času. Plača po dogovoru. Naslov v upravi lista (2333/70).

SPREJMEM DEKLE, ki ima veselje do gostilne. Stanovanje in hrana v hiši. Naslov v upravi lista (2338/70).

V GOSTILNI Marije Cerne, Zakot 35, Brezice, se lahko takoj zaposli deklica, ki ima veselje do gostinskega poklica. Plača dobra, hrana in stanovanje v hiši.

SLUŽBO ISČE

PRIDNO DEKLE s končano osemletko isče službo v kakršnikoli tovarni razen šivalnic, blizu Ljubljane ali pa v mestu. Za preskrbljeno službo in stanovanje pomagam v gospodinjstvu in pazim na otroke. Ponudbe pod »Decembers«.

INSTRUIRAM matematicko za osnovno šolo in gimnazijo. Naslov v upravi lista (2339/70).

STANOVANJA

ZA HRANO in stanovanje pomagam pri gospodinjstvu v izmenj. Ponudbe — pismerne — pod »Zanesljivas«.

ODDAM sobo in kuhinjo s posebnim vzhodom. Interesenti naj se zglasijo pri Grebencu, Cesta na Dobravo, Sevnica.

ISCEM dvo ali trisobno stanovanje, vseljivo takoj, pogodbeno za določen čas. Dober plačnik, ostalo po dogovoru. Pismerne ponudbe pošljite pod šifro »Stanovanje po dogovoru«.

ODDAM opremljeno sobo in garazo. Mirana Jarca 36, Novo mesto.

VZAMEM v NAJEM opremljeno ali prazno sobo za občasno uporabo. Ponudbe: »Relacija Grosuplje — Višnja goras«.

MOTORNA VOZILA

PRODAM nov traktor 20 KM. Naslov v upravi lista (2318-70).

PRODAM avto fiat 750, prevoženih 24.000 km, in motor max. Franc Slapničar, Dol, Straža 30, Straža.

PRODAM tovorni avto Mercedes 319 Kiper, letnik 1956, dolg kason, primeren za vse prevoze. Ogled v nedeljo, Alojz Petruč, Trebnje 130.

POSEST

PRODAM parcelo (18 arov), 9 arov vinograda (cepljene trte) in barako na Ljubnu, primerno za vikend. Dostop možen s avto

tomobilom. Jože Zaletež, Do. Toplice 35.

NAPRODAJ vseljiva enostanovanjska hiša, majhno gospodarsko poslopje, 20 arov zelenjavne in sadnega vrta. Ogled in informacije 29. novembra od 10. ure dalje. Smarjeta 39, Rimske Toplice.

PRODAM GOZD (jelov — bukov) v katastralni občini Dol, Podgora (občina Črnomelj). Peter Majerle, Stari trg ob Kolpi.

PRODAM gradbeno parcelo v Brezovski gori v okolici Krškega, primerno za vikend. Informacije: Emica Pirc, Štefanova 23, Ljubljana.

PRODAM

PRODAM tridelno omaro, tri fotelje, mizico, stojalo za televizor. Zaman, Mesine njeve 12, Novo mesto.

PRODAM štiriatrsko motorno tovarno zaprti prikolico za A kategorijo ali sam diferencial za prikolico lažjega traktorja Perari ali Pasquali. Ivan Krajnc, Molni vrh, Sevnica.

PRODAM motorno žago partnerco, v dobrem stanju. Anton Vidmar, Skrljanec 7, Novo mesto.

PO UGODNI CENI prodam mlatnico Slava, tip 580, v dobrem stanju. Čisti žito in trosi. Ivan Jakše, Skrljanec 4, Novo mesto.

PRODAM otroško posteljo z vložkom in odejo. Kristanova 25, Novo mesto.

PRODAM skoraj nov hladilnik »Himoc Luzzar, Trdinova 39, Novo mesto (pri Opremalesu«).

ZARADI SELITVE ugodno prodam spalnico z zgornjimi vložki (orehov furnir), novejšo izdelavo: 1 kombinirano omaro, novo (orehov furnir), trajno žatečo peč Kippersbusch, novo, 2 in pol toni premoaga (orehovc), novo temno možko obleko s kamgarna (vel. 50). Strlič, Senjernerj 138-1 nad.

POCENI prodam divan in kuhinjsko mizo. Gubčeva 9, Novo mesto.

PRODAM električni štedilnik, kamin in kopalno kad. Kristanova 31, Novo mesto.

PRODAM novo navadno harmoniko in gradbeni les. Krka 14, Novo mesto.

PRODAM kuhinjsko pohištvo in oddam ali prodam stanovanje. Zagrebška 9, Novo mesto.

POCENI PRODAM polavtomatični pralni stroj. Marije Bučar, Ul. talcev 11, Kostanjevica na Krki.

UGODNO PRODAM malo rabljen

traktor Perari z vsemi priključki. Gričar, Ravni, Krško.

UGODNO PRODAM dnevno sobo. Lenart, Novo mesto, Mesine njeve blok 1/12.

PRODAM PHILIPS kasetni magnetofon. Oglasite se v nedeljo, Cesta herojev 7, Novo mesto.

PRODAM malo rabljeno kosilnico BCS, 110 cm širine. Polde Virc, Hudo 5, Novo mesto.

PRODAMO PHILODENDRON, primeren za velike prostore, in okovje zidanega števlnika. Informacije v Studijski knjižnici, Novo mesto, Cesta komandanta Staneta 28, vsak dan ob uradnih urah.

PRODAM nov krznen plašč za srednjo postavu. Naslov v upravi lista.

PRODAM desni vzdiljiv štedilnik, dobro ohranjen. Lenarčič, Glavni trg 13 B, Novo mesto.

traktor Perari z vsemi priključki. Gričar, Ravni, Krško.

UGODNO PRODAM dnevno sobo. Lenart, Novo mesto, Mesine njeve blok 1/12.

PRODAM PHILIPS kasetni magnetofon. Oglasite se v nedeljo, Cesta herojev 7, Novo mesto.

PRODAM malo rabljeno kosilnico BCS, 110 cm širine. Polde Virc, Hudo 5, Novo mesto.

PRODAMO PHILODENDRON, primeren za velike prostore, in okovje zidanega števlnika. Informacije v Studijski knjižnici, Novo mesto, Cesta komandanta Staneta 28, vsak dan ob uradnih urah.

PRODAM nov krznen plašč za srednjo postavu. Naslov v upravi lista.

PRODAM desni vzdiljiv štedilnik, dobro ohranjen. Lenarčič, Glavni trg 13 B, Novo mesto.

traktor Perari z vsemi priključki. Gričar, Ravni, Krško.

UGODNO PRODAM dnevno sobo. Lenart, Novo mesto, Mesine njeve blok 1/12.

PRODAM PHILIPS kasetni magnetofon. Oglasite se v nedeljo, Cesta herojev 7, Novo mesto.

PRODAM malo rabljeno kosilnico BCS, 110 cm širine. Polde Virc, Hudo 5, Novo mesto.

PRODAMO PHILODENDRON, primeren za velike prostore, in okovje zidanega števlnika. Informacije v Studijski knjižnici, Novo mesto, Cesta komandanta Staneta 28, vsak dan ob uradnih urah.

PRODAM nov krznen plašč za srednjo postavu. Naslov v upravi lista.

PRODAM desni vzdiljiv štedilnik, dobro ohranjen. Lenarčič, Glavni trg 13 B, Novo mesto.

traktor Perari z vsemi priključki. Gričar, Ravni, Krško.

UGODNO PRODAM dnevno sobo. Lenart, Novo mesto, Mesine njeve blok 1/12.

PRODAM PHILIPS kasetni magnetofon. Oglasite se v nedeljo, Cesta herojev 7, Novo mesto.

PRODAM malo rabljeno kosilnico BCS, 110 cm širine. Polde Virc, Hudo 5, Novo mesto.

PRODAMO PHILODENDRON, primeren za velike prostore, in okovje zidanega števlnika. Informacije v Studijski knjižnici, Novo mesto, Cesta komandanta Staneta 28, vsak dan ob uradnih urah.

PRODAM nov krznen plašč za srednjo postavu. Naslov v upravi lista.

PRODAM desni vzdiljiv štedilnik, dobro ohranjen. Lenarčič, Glavni trg 13 B, Novo mesto.

traktor Perari z vsemi priključki. Gričar, Ravni, Krško.

UGODNO PRODAM dnevno sobo. Lenart, Novo mesto, Mesine njeve blok 1/12.

PRODAM PHILIPS kasetni magnetofon. Oglasite se v nedeljo, Cesta herojev 7, Novo mesto.

PRODAM malo rabljeno kosilnico BCS, 110 cm širine. Polde Virc, Hudo 5, Novo mesto.

PRODAMO PHILODENDRON, primeren za velike prostore, in okovje zidanega števlnika. Informacije v Studijski knjižnici, Novo mesto, Cesta komandanta Staneta 28, vsak dan ob uradnih urah.

PRODAM nov krznen plašč za srednjo postavu. Naslov v upravi lista.

PRODAM desni vzdiljiv štedilnik, dobro ohranjen. Lenarčič, Glavni trg 13 B, Novo mesto.

traktor Perari z vsemi priključki. Gričar, Ravni, Krško.

UGODNO PRODAM dnevno sobo. Lenart, Novo mesto, Mesine njeve blok 1/12.

PRODAM PHILIPS kasetni magnetofon. Oglasite se v nedeljo, Cesta herojev 7, Novo mesto.

PRODAM malo rabljeno kosilnico BCS, 110 cm širine. Polde Virc, Hudo 5, Novo mesto.

PRODAMO PHILODENDRON, primeren za velike prostore, in okovje zidanega števlnika. Informacije v Studijski knjižnici, Novo mesto, Cesta komandanta Staneta 28, vsak dan ob uradnih urah.

PRODAM nov krznen plašč za srednjo postavu. Naslov v upravi lista.

PRODAM desni vzdiljiv štedilnik, dobro ohranjen. Lenarčič, Glavni trg 13 B, Novo mesto.

traktor Perari z vsemi priključki. Gričar, Ravni, Krško.

UGODNO PRODAM dnevno sobo. Lenart, Novo mesto, Mesine njeve blok 1/12.

PRODAM PHILIPS kasetni magnetofon. Oglasite se v nedeljo, Cesta herojev 7, Novo mesto.

PRODAM malo rabljeno kosilnico BCS, 110 cm širine. Polde Virc, Hudo 5, Novo mesto.

PRODAMO PHILODENDRON, primeren za velike prostore, in okovje zidanega števlnika. Informacije v Studijski knjižnici, Novo mesto, Cesta komandanta Staneta 28, vsak dan ob uradnih urah.

PRODAM nov krznen plašč za srednjo postavu. Naslov v upravi lista.

PRODAM desni vzdiljiv štedilnik, dobro ohranjen. Lenarčič, Glavni trg 13 B, Novo mesto.

traktor Perari z vsemi priključki. Gričar, Ravni, Krško.

UGODNO PRODAM dnevno sobo. Lenart, Novo mesto, Mesine njeve blok 1/12.

PRODAM PHILIPS kasetni magnetofon. Oglasite se v nedeljo, Cesta herojev 7, Novo mesto.

PRODAM malo rabljeno kosilnico BCS, 110 cm širine. Polde Virc, Hudo 5, Novo mesto.

PRODAMO PHILODENDRON, primeren za velike prostore, in okovje zidanega števlnika. Informacije v Studijski knjižnici, Novo mesto, Cesta komandanta Staneta 28, vsak dan ob uradnih urah.

PRODAM nov krznen plašč za srednjo postavu. Naslov v upravi lista.

PRODAM desni vzdiljiv štedilnik, dobro ohranjen. Lenarčič, Glavni trg 13 B, Novo mesto.

traktor Perari z vsemi priključki. Gričar, Ravni, Krško.

UGODNO PRODAM dnevno sobo. Lenart, Novo mesto, Mesine njeve blok 1/12.

PRODAM PHILIPS kasetni magnetofon. Oglasite se v nedeljo, Cesta herojev 7, Novo mesto.

PRODAM malo rabljeno kosilnico BCS, 110 cm širine. Polde Virc, Hudo 5, Novo mesto.

PRODAMO PHILODENDRON, primeren za velike prostore, in okovje zidanega števlnika. Informacije v Studijski knjižnici, Novo mesto, Cesta komandanta Staneta 28, vsak dan ob uradnih urah.

PRODAM nov krznen plašč za srednjo postavu. Naslov v upravi lista.

PRODAM desni vzdiljiv štedilnik, dobro ohranjen. Lenarčič, Glavni trg 13 B, Novo mesto.

traktor Perari z vsemi priključki. Gričar, Ravni, Krško.

UGODNO PRODAM d